

Fake Criminology: Bedriegelijke beelden en valse verhalen

NVC congres
12 en 13 juni 2025

Bundel

Coverfiguur

Bron: Shutterstock AI

Datum van genereren: 20 mei 2025

Prompt:

Keywords: fake news; crime; criminology; conference; Leiden;

University; deepfake; algorithm; social media; news; fraud

Target audience: academics

Purpose: informative, book of abstracts cover

Style: photorealistic

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Over de NVC	8
Programma	10
Keynotes	12
Parallelsessies: Overzicht.....	13
Parallelsessies: Abstracts	17
Parallelsessie I: Donderdag 11:00-12:30	17
Roundtable: Neurocriminologie: Mythes, misverstanden én mogelijkheden	17
De (on)mogelijkheden van een juridische aanpak van desinformatie	18
Cybercrime: Daders en slachtoffers van gedigitaliseerde criminaliteit	22
Detentie: Het leven in detentie	26
Actors, narratives and interactions in international criminal investigations and trials	28
Onderzoek door de politie: georganiseerde criminaliteit in beeld	31
Organisatiecriminaliteit I: Publiek-private samenwerking in de opsporing – van financieel-economische criminaliteit tot cold case	35
Veiligheidsbeleving	39
Parallelsessie II: Donderdag 13:30-15:00	43

Roundtable: Contested lenses of academic knowledge	43
Methoden en technieken van criminologisch onderzoek	45
Complottheorieën	49
Cybercrime: Financieel gemotiveerde daders van cybercriminaliteit.....	52
Detentie: Sociale relaties van gedetineerde personen...	57
Legacies of Conflict and Repressive Regimes	61
Inzicht in daderschap: Zelfrapportage, politieregistraties en grootschalige onderzoeken	65
Jeugd, criminaliteit en preventie	69
Nudging Down Night Noise: Innovatieve strategieën voor een leefbaar nachtleven.....	73
Parallelsessie III: Donderdag 15:30 – 17:00.....	77
Roundtable: Emotioneel 'gedoe' bij criminologisch onderzoek.....	77
Online extremisme en haat	78
Cybercrime: De ontwikkeling van cyberdaders	81
Detentie: Werken in detentie	84
Reparations for Victims in and beyond International Law: Expectations and Experiences	88
Crime scripting in Nederland en België	91
Groene criminologie	95
Jongeren in de strafrechterketen.....	99

Voetbalveiligheid in Nederland en België: een samenspel tussen preventie, repressie en technologische innovatie	102
Parallelsessie IV: Vrijdag 09:00-10:30.....	105
Actuele uitdagingen in de strafrechtketen	105
Jeugd en radicalisering	106
Cybercrime: Cyber offenders.....	109
Cybercrime: Slachtoffers van cybercrime	113
Detentie: Slachtoffers en daders in detentie	117
Crime in the media	120
Parallele economie	123
Publieke percepties op milieucriminaliteit	127
Handhavers in de openbare ruimte.....	131
Parallelsessie V: Vrijdag 11:00-12:30.....	135
Roundtable: Ethical Dilemmas in Criminological Ethnographic Research.....	135
Victimologie en slachtofferschap I.....	136
Grensoverschrijdende strijd: netwerken, actie en (juridische) gevolgen	139
Cybercrime: Daders van online seksueel geweld Error! Bookmark not defined.	
Detentie: Effectiviteit van detentiestraffen	143
Real and imagined narratives of international crimes and autocracies	146

Ondermijnende netwerken	150
Organisatiecriminaliteit II: Detectie, toezicht en naleving van organisatiecriminaliteit	154
Sociale media opvoeding rond criminogene online content	157
Rechtsspraak en straffen	161
Parallelsessie VI: Vrijdag 15:00-16:30.....	164
Roundtable EPIC-project: Verschillende manieren om de betrokkenheid van jongeren bij georganiseerde criminaliteit te onderzoeken	164
Victimologie en slachtofferschap II.....	165
Onrechtmatig verblijf in politiek turbulente tijden: ervaringen van migranten en hulpverleners in de lage landen.....	170
Cybercrime: Aanpak van cybercriminaliteit	172
Detentie: Seksueel grensoverschrijdend gedrag en sociale veiligheid in de gevangenis.....	176
Roundtable: The fall of the people and the rise of the regime: a roundtable on resistance and repression in the 2020s	181
Forensische taalkunde	182
Sociale media en jeugdcriminaliteit	186
Publieke percepties over politiewerk	190

Voorwoord

Beste congresbezoeker,

Fake news is een fenomeen dat de laatste jaren steeds meer aandacht krijgt. Het verspreiden van onjuiste informatie via sociale media en andere kanalen heeft niet alleen invloed op de publieke opinie, maar kan ook leiden tot ernstige maatschappelijke gevolgen. In dit kader is het belangrijk om de rol van de criminologie te onderzoeken. Criminologie biedt een unieke lens om de dynamiek van fake news te begrijpen. Fake news kan worden gezien als een vorm van symbolisch geweld, waarbij de waarheid wordt vervormd en de complexiteit van de werkelijkheid wordt gereduceerd tot simplistische en vaak misleidende narratieven. Deze reductie van complexiteit is een krachtig wapen, omdat het mensen dwingt om de wereld te zien door een beperkte en vaak vervormde lens, die geen recht doet aan de diversiteit en rijkdom van menselijke ervaringen en perspectieven negeert. In plaats van de werkelijkheid in al haar nuances te erkennen, wordt een vereenvoudigd beeld gepresenteerd dat vaak polariserend en schadelijk is.

De rol van de criminologie in dit geheel is zoals gezegd cruciaal. Criminologen kunnen helpen bij het ontmaskeren van de mechanismen achter fake news en de manieren waarop het wordt verspreid. Ze kunnen ook bijdragen aan het ontwikkelen van strategieën om de impact van fake news te verminderen. Dit omvat het bevorderen van

mediageletterdheid, zodat mensen beter in staat zijn om feit van fictie te onderscheiden, en het ondersteunen van initiatieven die de verspreiding van betrouwbare informatie bevorderen. Daarnaast kunnen criminologen ook een belangrijke rol spelen in het begrijpen van de motieven achter het creëren en verspreiden van fake news. Door te onderzoeken wie er baat heeft bij het verspreiden van onjuiste informatie en waarom, kunnen we beter begrijpen hoe we dit fenomeen kunnen bestrijden. Criminologen kunnen uiteraard ook een bijdrage leveren door zelf actief aan het publieke debat te participeren en voor een breed publiek te trachten complexe problemen genuanceerd te beschrijven. Maar in een tijd waarin uitspraken van wetenschappers steeds vaker als ook maar 'een mening' naast die van vele anderen worden gezien, is dat nog niet zo eenvoudig. Ook moeten we aan kritisch zelfonderzoek doen en ons afvragen of wij als criminologen ook in staat om echt van onecht te onderscheiden.

Laat dit congres een bron van inspiratie zijn om actief bij te dragen aan een beter geïnformeerde samenleving.

Een warme en oprechte groet,

Janine Janssen

Voorzitter van het bestuur van de Nederlandse Vereniging
voor Criminologie

Over de NVC

Op 17 juni 1974 werd de Nederlandse Vereniging voor Criminologie (NVC) opgericht. De NVC heeft allereerst tot doel de belangen te behartigen van de Nederlandse criminologie en van alle (aankomende) Nederlandse criminologen. Zij richt zich hierbij niet alleen op ieder die een academische opleiding criminologie heeft gevolgd, maar ook op ieder die op wetenschappelijk werk- en denkniveau werkzaam is op het terrein van (de bestudering van) criminaliteit en criminaliteitsbestrijding. De vereniging heeft daarnaast tot doel de Nederlands(talig)e criminologiebeoefening te stimuleren, onder andere door het bevorderen van het delen van criminologische kennis.

Voor haar leden organiseert de NVC ieder jaar een congres dat een beeld geeft van recent Nederlands onderzoek op het terrein van de criminologie. Na een aantal omzwervingen in verband met pandemieën en verbouwingen zien we elkaar in 2025, net als in 2024, weer “op het KOG”.

Daarnaast organiseert de NVC samen met haar divisies regelmatig gratis studiemiddagen waarin gevarieerde criminologische onderwerpen centraal staan.

Ook informeert de NVC haar leden via de half jaarlijkse nieuwsbrief *De Criminoloog* en via haar website (www.criminologie.nl) over ontwikkelingen in de Nederlandse criminologie.

De NVC kan deze activiteiten alleen ontplooiën wanneer zij voldoende leden heeft. U kunt lid worden door zich in te schrijven via de website www.criminologie.nl.

Meer informatie over de NVC en haar activiteiten is te vinden op de website (www.criminologie.nl). De vereniging is ook te volgen op LinkedIn.

Het bestuur van de NVC bestaat ten tijde van het congres 2025 uit de volgende personen:

Janine Janssen, voorzitter

Anne Coomans, secretaris

Tom van den Berg, penningmeester

Jing Hiah, nieuwsbrief

Hannah Kool, website

Ilse Ras, facilitair organisator NVC-congres

Anneke Koning, inhoudelijk organisator NVC-congres

Romee Klis, organisator prijzen

Alexander Belloir, divisies

Wij bedanken het evenementenbureau van de Leiden Law Academy en het ondersteunend personeel van het Kamerlingh Onnes-gebouw van de Universiteit Leiden voor hun werk, advies en assistentie ten behoeve van het congres.

Programma

DONDERDAG 12 JUNI 2025			
Aanvang	Einde	Programmaonderdeel	Locatie
8.30	9.15	Inloop	Restaurant KOG
9.15	9.30	Opening	C1.31
9.30	10.00	Keynote 1 – Prof. dr. mr. Wim Huisman	C1.31
10.00	10.30	Keynote 2 – Dr. mr. Fiore Geelhoed	C1.31
10.30	11.00	Koffiepauze	Restaurant KOG
11.00	12.30	Parallelsessies I	KOG
12.30	13.30	Lunchpauze	Restaurant KOG
13.30	15.00	Parallelsessies II	KOG
15.00	15.30	Koffiepauze	Restaurant KOG
15.30	17.00	Parallelsessies III	C1.31
17.15		Netwerkborrel en diner	Faculty Club (Academie-gebouw)

VRIJDAG 13 JUNI 2025			
Aanvang	Einde	Programmaonderdeel	Locatie
8.30	9.00	Algemene Ledenvergadering NVC	B0.13
9.00	10.30	Parallelsessies IV	KOG
10.30	11.00	Koffiepauze	Restaurant KOG
11.00	12.30	Parallelsessies V	KOG
12.30	13.30	Lunchpauze Posterpresentaties van de NVC-scriptieprijs genomineerden	Restaurant KOG
13.30	14.00	Keynote 3 – Dr. Jessica Hill [English]	C1.31
14.00	14.30	Uitreiking scriptieprijs en valorisatieprijs	C1.31
14.30	15.00	Koffiepauze	Restaurant KOG
15.00	16.30	Parallelsessies VI	KOG
16.35	17.05	Keynote 4 – Dr. Giancarlo Fiorella [English]	C1.31
17.05	17.15	Afsluiting	C1.31
17.15		Afsluitende borrel	

Keynotes

Ook dit jaar zullen inspirerende sprekers in een plenaire sessie een keynote verzorgen over hun onderzoek, dat samenhangt met het thema 'Fake Criminology'.

Prof. dr. mr. Wim Huisman is hoogleraar criminologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. De titel van zijn keynote is *'Food for Fraud. 'Fake' in oude en nieuwe fraude'*.

Dr. Fiore Geelhoed is universitair docent criminologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en doet sinds 2005 kwalitatief onderzoek naar personen die het label 'extremist' krijgen. In haar keynote zal zij stilstaan bij de *situatedness* van onze criminologische kennis en de noodzaak van collectieve reflexiviteit.

Dr. Jessica Hill is universitair docent aan de Vrije Universiteit Amsterdam en doet onderzoek naar milieuschade, met name in de agrarische sector. De title van haar keynote is *'The climate is always changing': Disinformation and science denial on environmental issues.*

Dr. Giancarlo Fiorella is the Director of Research & Training at Bellingcat, and an assistant professor at Utrecht University's Global Justice Investigations Lab. The title of his talk is *'Digital Open Source Investigative Methods for Academic Research'*.

Parallelsessies: Overzicht

DONDERDAG									
Parallelsessies I									
Zaal	B0.41	B0.17	B0.13	A0.51	B0.25	B0.16	B0.30	B0.14	
Titel	Roundtable: Neuro-criminologie: Mythes, misverstanden én mogelijkheden	De (on)mogelijkheden van een juridische aanpak van desinformatie	Cybercrime: Daders en slachtoffers van gedigitaliseerde criminaliteit	Detentie: Het leven in detentie	Actors, narratives and interactions in international criminal investigations and trials	Onderzoek door de politie: georganiseerde criminaliteit in beeld	Organisatie-criminaliteit I: Publiek-private samenwerking in de opsporing – van financieel-economische criminaliteit tot cold case	Veiligheidsbeleving	
Taal	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	English	Dutch	Dutch	Dutch	
Parallelsessies II									
Zaal	B0.41	B0.17	B0.31	B0.13	A0.51	B0.25	B0.16	B0.32	B0.14
Titel	Roundtable: Contested lenses of academic knowledge	Methoden en technieken van criminologisch onderzoek	Complot-theorieën	Cybercrime: Financieel gemotiveerde daders van cyber-criminaliteit	Detentie: Sociale relaties van gedetineerde personen	Legacies of Conflict and Repressive Regimes	Inzicht in ouderschap: Zelfrapportage, politie-registraties en grootschalige onderzoeken	Jeugd, criminaliteit en preventie	Nudging Down Night Noise: Innovatieve strategieën voor een leefbaar nacht-leven
Taal	English	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	English	Dutch	Dutch	Dutch

Parallelsessies III									
Zaal	B0.41	B0.31	B0.13	A0.51	B0.25	B0.16	B0.30	B0.32	B0.14
Titel	Roundtable: Emotioneel 'gedoe' bij criminologisch onderzoek	Online extremisme en haat	Cybercrime: De ontwikkeling van cyberdaders	Detentie: Werken in detentie	Reparations for Victims in and beyond Inter- national Law: Expectations and Experiences	Crime scripting in Nederland en België	Groene criminologie	Jongeren in de strafrecht-keten	Voetbalveilig- heid in Nederland en België
Taal	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	English	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch

VRIJDAG										
Parallelsessies IV										
Zaal		B0.17	B0.31	B0.13	A0.51	B0.25	B0.16	B0.30	B0.32	B0.14
Titel		Actuele uitdagingen in de strafrecht-keten	Jeugd en radicalisering	Cybercrime: Slachtoffers van cybercrime	Detentie: Slachtoffers en daders in detentie	Crime in the media	Parallele Economie	Publieke percepties op milieu-criminaliteit	Cybercrime: Cyber offenders	Handhavers in de openbare ruimte
Taal		Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	English	Dutch	Dutch	English	Dutch
Parallelsessies V										
Zaal	B0.41	B0.17	B0.31	B0.13	A0.51	B0.25	B0.16	B0.30	B0.32	B0.14
Titel	Roundtable: Ethical Dilemmas in Criminological Ethnographic Research	Victimologie en slachtoffer-schap I	Grens-over-schrijdende strijd: netwerken, actie en (juridische) gevolgen	Cybercrime: Daders van online seksueel geweld	Detentie: Effectiviteit van detentie-straffen	Real and imagined narratives of inter-national crimes and autocracies	Onder-mijnende netwerken	Organisatie-criminaliteit II: Detectie, toezicht en naleving van organisatie-criminaliteit	Sociale media opvoeding rond crimino-gene online content	Rechtsspraak en straffen
Taal	English	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	English	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch

Parallelsessies VI									
Zaal	B0.41	B0.17	B0.31	B0.13	A0.51	B0.25	B0.30	B0.32	B0.14
Titel	Roundtable EPIC-project: Verschillende manieren om de betrokken- heid van jongeren bij ge- organiseerde criminaliteit te onderzoeken	Victimologie en slachtoffer- schap II	Onrechtmatig verblijf in politiek turbulente tijden: ervaringen van migranten en hulp-verleners in de lage landen.	Cybercrime: Aanpak van cyber- criminaliteit	Detentie: Seksueel grens- overschrijdend gedrag en sociale veiligheid in de gevangenis	The fall of the people and the rise of the regime: a roundtable on resistance and repression in the 2020s	Forensische taalkunde	Sociale media en jeugd- criminaliteit	Publieke percepties over politiewerk
Taal	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	Dutch	English	Dutch	Dutch	Dutch

Parallelsessies: Abstracts

Parallelsessie I: Donderdag 11:00-12:30

Panel	Roundtable: Neurocriminologie: Mythes, misverstanden én mogelijkheden
Voorzitter	Andrea Donker
Taal	Dutch
Zaal	B0.41
Deelnemers	Evelien Platje, Hogeschool Utrecht; Maaike Kempes, Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie & Universiteit Leiden; Renske Zacht, Dienst Justitiële Inrichtingen; Sterre van Haeringen, Amsterdam UMC
Abstract	De biologie achter crimineel gedrag is al sinds mensenheugenis een spraakmakend thema, in ieder geval sinds de start van de criminologie. Waar de één neurowetenschappelijk onderzoek naar crimineel en antisociaal gedrag als deterministisch en onethisch beschouwd, ziet de ander het als een nieuwe mogelijkheid om interventies op te ontwikkelen. Beide perspectieven dienen genuanceerd te worden. Wat niet helpt zijn de misverstanden, mythes, bedrieglijke beelden en valse verhalen over neurocriminologie. In deze roundtable-sessie wisselen we daarom perspectieven uit over zin en onzin. Centraal staat onderzoek naar en toepassen van neuropsychologie, fysiologie en biologie in de forensische sector, vanuit verschillende wetenschappelijke disciplines en vanuit de praktijk. Wat zijn de mogelijkheden en de onmogelijkheden?

Panel	De (on)mogelijkheden van een juridische aanpak van desinformatie
Voorzitter	Marloes van Noorloos
Taal	Dutch
Zaal	B0.17
Paper 1	Een X door desinformatieregulering
Auteur(s)	Michael Klos, Universiteit Leiden
Abstract	Centraal in deze bijdrage staat op welke wijze de digitaledienstenverordening de algemene voorwaarden (huisregels) bijdraagt aan normenconvergentie voor verkiezingsdesinformatie. Normenconvergentie kan worden aangenomen als de huisregels van onlineplatforms op elkaar gaan lijken. Beperkte normenconvergentie kan wijzen op een beperkte invloed van de digitaledienstenverordening. De digitaledienstenverordening adresseert naast illegale inhoud ook zogenaamde systeemrisico's (art. 34). Alleen onlineplatforms met minimaal 45 miljoen maandelijkse actieve gebruikers binnen de EU die door de Europese Commissie zijn aangewezen dienen aan deze verplichting te voldoen. Anders dan bij illegale inhoud kunnen deze systeemrisico's op verschillende manieren worden geadresseerd. De verspreiding van verkiezingsdesinformatie kan bijvoorbeeld ook worden door aanpassing van het aanbevelingssysteem van onlineplatforms (art. 35). Een tweede pijler van de digitaledienstenverordening is gedragscodes. Ook het systeem van het systeem van toezicht en naleving van de op 13 februari 2025 aangenomen Code of Conduct on Disinformation (art. 45) is alleen van toepassing op zeer grote onlineplatforms. Deze gedragscode bevat voornamelijk zorgvuldigheidseisen en geen verboden of geboden om bepaalde typen desinformatie te reguleren. Zowel de gedragscode als de uitkomst van een risicobeoordeling kan echter wel aanleiding geven de algemene voorwaarden aan te passen. Er zijn sterke aanwijzingen dat zeer grote onlineplatforms deze algemene voorwaarden wereldwijd effect geven (het Brussels Effect). Daarnaast zijn er aanwijzingen dat onlineplatforms elkaar volgen in welke regels van toepassing zijn op onlineplatforms – al dan niet onder druk van derden zoals adverteerders. Met de veranderde positie van de Verenigde Staten van Amerika is dit echter geen gegeven en kan ook normendivergentie optreden.

Paper 2	Desinformatie: strafrechtelijke mogelijkheden v. online platformregulering
Auteur(s)	Marloes van Noorloos, Universiteit Leiden
Abstract	Deze presentatie verkent de mogelijke rol voor het strafrecht om desinformatie tegen te gaan en de wijze waarop het strafrecht zich verhoudt tot de toegenomen rol die (grotendeels privaatrechtelijke) regulering van sociale mediaplatforms daarbij is gaan spelen. Het verspreiden van desinformatie, en in bredere zin onjuiste informatie, is op zichzelf niet strafbaar in Nederland; dat kan wel het geval zijn als er bijvoorbeeld haatzaaien of smaad bij komt kijken. Een strafbaarstelling van het verspreiden van onjuiste informatie verhoudt zich slecht tot het recht op vrijheid van meningsuiting en het vereiste dat strafbepalingen voldoende duidelijk geformuleerd moeten zijn. Wel kan ervoor worden gekozen enkel misleidende en schadelijke onjuiste berichtgeving (desinformatie) te criminaliseren, maar dan zal die bewuste misleiding niet steeds makkelijk te bewijzen zijn. Nu desinformatie steeds vaker verspreid wordt door invloedrijke politici en staatsautoriteiten, terwijl bots, nepaccounts en deepfakes de verspreiding in een turboversnelling hebben gebracht, is de vraag wat dat moet betekenen voor de afweging tussen de uitingsvrijheid en de grote potentiële (maar: cumulatieve) schade aan democratische waarden. De aanpak van (potentieel) schadelijke uitlatingen is bovendien steeds meer overgelaten aan sociale mediaplatforms, waarbij het strafrecht een terugtrekkende beweging lijkt te maken. De officier van justitie kan platforms bevelen (onder meer) haatzaaiende berichten ontoegankelijk te maken, maar over het gebruik van deze mogelijkheid is nog weinig bekend. Platformregulering staat bovendien onder druk, nu sociale mediaplatforms zich zeggen te willen onttrekken aan Europese regelgeving – en daarbij onder invloed staan van diezelfde invloedrijke figuren die zelf desinformatie verspreiden.
Paper 3	Desinformatie als bedreiging voor de nationale veiligheid: een rol voor inlichtingen- en veiligheidsdiensten?
Auteur(s)	Jan-Jaap Oerlemans, Universiteit Leiden
Abstract	In de zomer van 2024 stond plotseling op de website van de AIVD: 'Nederland en VS verstoren Russische digitale beïnvloedingsoperatie'. Met behulp van een AI-generated bot farm en managementsoftware zou de Russische overheid het Amerikaanse publieke debat proberen te beïnvloeden. Daarop hebben de AIVD, MIVD, én de Nationale politie een Nederlandse

	server offline hebben gehaald. Deze actie roept vragen op. Wie gaat er in Nederland eigenlijk over Russische desinformatie? Op welke wettelijke grondslag is de server offline gehaald en wie controleert de naleving van deze regels? En bedreigde deze Russische desinformatiecampagne eigenlijk wel de nationale veiligheid van Nederland? Deze presentatie heeft drie doelen. Ten eerste gaan we na hoe deze Russische desinformatie in zijn werking ging en welke mogelijke strafbare feiten zijn gepleegd. Ten tweede plaatsen we deze operatie in breder perspectief en gaan wij na in hoeverre dit de nationale veiligheid bedreigt en daarmee een rol is weggelegd voor de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Ten slotte plaatsen we kritische kanttekeningen bij het overheidsoptreden. Waar knelt deze operatie nu precies met het juridisch kader en welke informatie missen we nog? Daarbij verkennen we met elkaar welke maatregelen of eventuele wet- en regelgeving noodzakelijk zijn om in de toekomst met deze dreiging om te gaan.
Paper 4	Democratie verdedigd tegen desinformatie: een rol voor het strafrecht?
Auteur(s)	Jeroen ten Voorde, Universiteit Leiden
Abstract	Het laatste decennium wordt in wetenschappelijke en andere literatuur veel aandacht geschonken aan het bestaan en de mogelijke gevolgen van desinformatie in en voor de democratie. Desinformatie kan worden begrepen als het opzettelijk, vaak verholen, verspreiden van misleidende informatie, met als doel het publieke debat, democratische processen, de open economie of nationale veiligheid te beschadigen. In de loop van de tijd zijn in Nederland en daarbuiten, in het bijzonder ook in de Europese Unie, maatregelen voorgesteld en getroffen met als doel democratie tegen desinformatie te beschermen. In het bijzonder wordt daarbij aandacht gevraagd voor de bescherming van verkiezingen tegen desinformatiecampagnes op onder meer sociale media. In Nederland wordt desinformatie vooralsnog met name aangepakt door middel van mediation en kennisvermeerdering. Ook worden fact checkers ondersteund en is er een code of conduct opgesteld die moet bijdragen aan transparante politieke reclame. Gebeurtenissen in andere Europese landen, in het bijzonder tijdens de verkiezingscampagne in Roemenië eind 2024, doet echter de vraag rijzen of er aanleiding is om op te schalen en bijvoorbeeld ook met behulp van het strafrecht te kunnen optreden tegen desinformatie in verkiezingstijd. Op dit moment kennen de Europese Unie noch Nederland expliciete

	strafbaarstellingen tegen desinformatie in verkiezingstijd. De vraag is of het anders zou moeten en of dergelijke strafbaarstellingen kunnen bijdragen aan de bestrijding van desinformatie en de bescherming van verkiezingen.
--	---

Panel	Cybercrime: Daders en slachtoffers van gedigitaliseerde criminaliteit
Voorzitter	Susanne van 't Hoff-de Goede
Taal	Dutch
Zaal	B0.13
Paper 1	Handvatten voor praktische aanpakken van online criminaliteit.
Auteur(s)	Thijs van Beek, Hogeschool Saxion; Elmira Land, Hogeschool Saxion; Joeri Loggen, de Haagse Hogeschool; Remco Spithoven, Hogeschool Saxion; Rutger Leukfeldt, de Haagse Hogeschool
Abstract	Online criminaliteit is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Al ruim tien jaar op rij worden jaarlijks twee miljoen inwoners van 15 jaar en ouder slachtoffer van online criminaliteit. Naar schatting wordt ook jaarlijks een op de vijf mkb'ers slachtoffer van een cyberaanval. Dit leidt tot grote impact onder de slachtoffers maar ook tot grote, maatschappelijke schade. Online criminaliteit is daarmee een omvangrijk en maatschappelijk probleem met aanzienlijke impact. Kennis over deze materie is daarom van essentieel belang om online criminaliteit effectief te kunnen bestrijden. In opdracht van de Nationale Politie is er door twee samenwerkende hogescholen (Hogeschool Saxion & de Haagse Hogeschool) een zoektocht uitgevoerd naar gefundeerde, praktische handvatten voor de praktijk op basis van wetenschappelijke en praktijkgerichte literatuur over daders en slachtoffers van online criminaliteit. Dit is gedaan aan de hand van een (I) een gestructureerde, narratieve literatuurstudie van wetenschappelijke literatuur over dader- en slachtofferschap tussen ... en 2021 (N=26), (II) een focusgroep onder ervaren professionals, (III) een scoping literatuurstudie van wetenschappelijke literatuur over daderschap tussen 2021 en 2024 (N=52) en (IV) een scoping literatuurstudie van de beschikbare, praktijkgerichte literatuur over dader- en slachtofferschap (N=98). In ons rapport geven wij de politie en haar partners handreikingen om tot een gefundeerde aanpak van dader- en slachtofferschap van online criminaliteit te komen.
Paper 2	De overlap tussen slachtoffers en daders van cybercriminaliteit: een verkenning van de psychologische correlaties van enkelvoudig en meervoudig slachtoffer- en daderschap
Auteur(s)	Susanne van 't Hoff-de Goede, De Haagse Hogeschool/NSCR; Luuk Bekkers, De Haagse Hogeschool/NSCR; Rutger Leukfeldt, De Haagse Hogeschool/NSCR/Universiteit Leiden

Abstract	De overlap tussen slachtoffers en daders van cybercriminaliteit wordt steeds meer erkend. Er is echter beperkt onderzoek gedaan naar de individuele factoren die de overlap tussen slachtofferschap en daderschap voor verschillende vormen van cybercriminaliteit kunnen verklaren, zoals persoonlijkheidsdynamiek en invloeden van leeftijdsgenoten. Bovendien hebben weinig studies onderzocht in hoeverre meervoudig slachtofferschap samenhangt met meervoudig daderschap en of de voorspellers van meervoudig slachtofferschap en meervoudig daderschap vergelijkbaar zijn. Het doel van de huidige studie is om de overlap tussen slachtoffers en daders van cybercriminaliteit beter te begrijpen door te focussen op de psychologische correlaties van enkelvoudig slachtoffer- en daderschap en meervoudig slachtoffer- en daderschap voor verschillende vormen van cybercriminaliteit. Methode Deze verkennende studie gebruikt een steekproef van 1.240 Nederlandse jongeren tussen de 16 en 25 jaar. Respondenten vulden een vragenlijst in bestaande uit eerder gevalideerde meetinstrumenten. De vragenlijst screende voor de meest voorkomende risicofactoren die in forensische populaties zijn aangetroffen en meet levenslang dader- en slachtofferschap. Multinominale regressiemodellen werden geschat om overeenkomsten en verschillen te onderzoeken in psychologische correlaties tussen verschillende groepen slachtoffers, daders en slachtoffer-daders. Resultaten De resultaten wijzen op verschillende groepen slachtoffers, daders en slachtoffer-daders (enkelvoudig en meervoudig). Psychologische correlaties zoals persoonlijkheidsdynamiek en invloeden van leeftijdsgenoten worden tussen deze groepen vergeleken.
Keywords	cybercrime, slachtofferschap, daderschap, risicofactoren
Paper 3	Betrokkenheid van jongeren in het voortgezet onderwijs bij cyberpesten (slachtofferschap en daderschap)
Auteur(s)	Ynze van Houten, Hogeschool Saxion - Lectoraat Online Weerbaarheid; Remco Spithoven, Hogeschool Saxion - Lectoraat Online Weerbaarheid
Abstract	Cyberpesten gaat over pesten via elektronische middelen (Spithoven & van Tuijl, 2024). Het kan zich voordoen in verschillende vormen: uitsluiten, beledigen, hacken, voor gek zetten, bedreigen, stalken, negeren, buitensluiten, etc. In

	sommige gevallen is cyberpesten strafbaar, bijvoorbeeld in het geval van discriminatie, belediging, laster, smaad, stalken, hacken en shamesexting. De gevolgen van cyberpesten zijn doorgaans groter dan van traditioneel pesten vanwege het permanente karakter (24 uur per dag), het potentieel wereldwijde (internet)publiek, de ervaren anonimiteit van de daders, en de digitale producten zoals foto's, video's en teksten die soms nauwelijks tot niet van het internet te verwijderen zijn en waar slachtoffers en mensen in hun omgeving nog jarenlang mee geconfronteerd kunnen worden. Naast angst, depressie, schoolverzuim of -uitval, zijn mogelijke gevolgen van cyberpesten middelenmisbruik, slaapproblemen, toegenomen lichamelijke klachten, verheerlijking van en zelfs daadwerkelijk overgaan tot suicide. In 2024 hebben we een retrospectief vragenlijstonderzoek uitgevoerd onder 800+ Nederlandse jongeren van 16-25 jaar. We hebben gevraagd met welke online pestsituaties met leeftijdsgenoten de jongeren te maken hebben gehad in het voortgezet onderwijs, en welke factoren een rol speelden bij het ontstaan, de verschijningsvormen en de gevolgen van de pestsituaties. We hebben hierbij specifiek gekeken naar de relatie met offline pestervaringen, en de rol (slachtoffer, pester, aanmoediger, meeloper, verdediger, buitenstaander) die jongeren speelden bij de pestervaringen. In deze presentatie tonen we de belangrijkste resultaten van dit onderzoek.
Referenties	Spithoven, R. & van Tuijl, C. (red.) (2024). Cyberpesten. Theorie over en onderzoek naar de onbegrensde, digitale leefwereld van kinderen en jongeren in Nederland. Boom uitgevers.
Keywords	cyberpesten jongeren vragenlijstonderzoek
Paper 4	De lokale aanpak van cyberpesten
Auteur(s)	Annemarijn Walberg, Hogeschool Saxion - Lectoraat Online Weerbaarheid
Abstract	Cyberpesten gaat om ongeremd gedrag van kinderen online. Om te onderzoeken hoe via lokale samenwerking dit probleem kan worden aangepakt zijn diverse interviews gehouden met scholen, gemeentes en andere experts om te kijken hoe zij omgaan met cyberpesten. Hierbij is gekeken naar vormen van aanpak binnen de vijf schakels van de veiligheidsketen (proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg), en gekeken hoe het probleem via lokale samenwerkingsverbanden effectief kan worden bestreden. In deze presentatie worden de uitkomsten van dit onderzoek getoond.

Keywords	cyberpesten kinderen aanpak
-----------------	-----------------------------

Panel	Detentie: Het leven in detentie
Voorzitter	Jill van de Rijt
Taal	Dutch
Zaal	A0.51
Paper 1	Cumulatie van problemen en complexe systemen: een longitudinaal onderzoek naar de beleving van korte gevangenisstraffen
Auteur(s)	Anouk den Besten, Universiteit Leiden
Abstract	Ruim 70% van de gedetineerde personen in Nederland verblijft minder dan drie maanden in detentie, waarvan ongeveer 50% binnen één maand uitstroomt. Dit aandeel korte detenties is groot in vergelijking met andere Europese landen. Effectstudies tonen echter aan dat deze korte straffen niet effectief zijn; zo leiden ze tot meer recidive in vergelijking met taakstraffen en zorgen voor hoge maatschappelijke kosten. Ook voert de hoge in- en uitstroom van kortverblijvenden de al bestaande druk op gevangenispersoneel verder op. De vraag is wat de impact is van een korte straf in de beleving van (ex-)gedetineerde personen zelf. Huidig onderzoek heeft 38 kortverblijvende personen gedurende negen maanden gevolgd om licht te werpen op hun ervaringen tijdens en na detentie. Deze groep wordt gekenmerkt door kwetsbare personen met complexe problematiek op verschillende leefgebieden, zoals schulden en/of verslaving, een lage mate van zelfredzaamheid en weinig motivatie. Een relatief korte gevangenisstraf kan voor deze groep net zo ontwrichtend zijn voor het leven na vrijlating als langere detenties. In het sobere detentieregime, zeker op arrestantenafdelingen, wordt het aanbod aan re-integratieactiviteiten als zeer beperkt ervaren en zijn professionals moeilijk bereikbaar. Hierdoor lijken bestaande problemen zich verder op te stapelen en nieuwe problemen zich aan te doen. Na detentie heeft deze groep moeite met navigeren door onze samenleving, waarbij ze aanlopen tegen ingewikkelde regelgeving en procedures. Het huidige re-integratiebeleid blijkt voor kortverblijvenden dan ook ontoereikend, terwijl de impact groot kan zijn. Alternatieven voor korte detenties en vervangende hechtenis dienen verder verkend te worden.
Keywords	Detentie, kortverblijvenden, re-integratie, recidive

Paper 2	Ooit een normale gedetineerde gezien? Normalisatie in het Nederlandse gevangeniswezen
Auteur(s)	Jill van de Rijt, Universiteit Leiden/DJI; Miranda Boone, Universiteit Leiden; Esther van Ginneken, Universiteit Leiden
Abstract	Normalisatie is een belangrijk concept in internationale wet- en regelgeving. In navolging van de Council of Europe wordt onder normalisatie veelal verstaan 'het leven in de gevangenis zo veel mogelijk laten lijken op het leven in de vrije maatschappij'. Klinkt eenvoudig, maar is dat ook zo? Kan het leven in de gevangenis wel het leven in de vrije maatschappij weerspiegelen? En zo ja, hoe ziet dat er dan uit en welke norm uit de vrije maatschappij moet hiervoor worden gebruikt? En hoe verhoudt normalisatie zich tot andere doelen van detentie, zoals veiligheid, minimale beperkingen en resocialisatie? Experts en vestigingsdirecteuren van Penitentiaire Inrichtingen (PI's) zijn bevraagd om op bovenstaande vraagstukken te reflecteren. In deze presentatie worden de eerste bevindingen gedeeld met als centrale vraag "wat is de rol en invulling van het concept normalisatie bij het vormgeven van het leven in detentie, welke normen zijn hierbij leidend en wat zijn de (on)mogelijkheden van implementatie in de praktijk". De eerste resultaten laten zien dat normalisatie als term niet expliciet een rol speelt in keuzes ten aanzien van de vormgeving van detentie. Respondenten noemen verschillende obstakels die de toepassing van normalisatie in de praktijk bemoeilijken; zoals politieke en publieke opinie, financiële en organisatorische beperkingen alsmede de (gepercipieerde) tegenstelling ten aanzien van het waarborgen van de veiligheid in detentie.
Keywords	Normalisatie Detentie Betekenis Normen Obstakels
Paper 3	Het Kooklandschap in Nederlandse PI's
Auteur(s)	Julia Visser, Universiteit Leiden; Hanneke Palmen, Universiteit Leiden; Paul Nieuwbeerta, Universiteit Leiden; An-Sofie Vanhouche, Vrije Universiteit Brussel
Abstract	Nederlandse penitentiaire inrichtingen bieden een scala aan voedselvoorzieningen, waarbij kant-en-klare maaltijden de meest gebruikelijke optie zijn. Sommige gedetineerden hebben echter de mogelijkheid om zelf maaltijden te bereiden, door ingrediënten te kopen in de gevangeniswinkel of, indien beschikbaar, via maaltijdboxen die door de inrichting worden verstrekt. Deze humane praktijk toont veelbelovende resultaten in bestaand onderzoek, maar er ontbreekt een omvattend overzicht van de wijze waarop dit binnen de gevangensmuren wordt gefaciliteerd. Deze studie heeft als doel deze lacune te vullen door het

	kooklandschap in Nederlandse penitentiaire instellingen in kaart te brengen en vast te stellen welke gedetineerden zelf kunnen koken en onder welke voorwaarden dit mogelijk is. Dit zal worden gedaan door te onderzoeken hoe koken wordt geïmplementeerd binnen de kaders van wetgeving, beleid en praktijk. Tevens wordt onderzocht hoe gevangenissen, regimes en programma's verschillen in de kookmogelijkheden van gedetineerden, waarbij gebruik wordt gemaakt van data uit de Food-in-Custody studie. De bevindingen kunnen worden gebruikt voor toekomstig onderzoek naar voedselvoorzieningen in Nederlandse penitentiaire instellingen.
--	---

Panel	Actors, narratives and interactions in international criminal investigations and trials
Voorzitter	Maartje Weerdesteijn
Taal	English
Zaal	B0.25
Paper 1	"Are you debating with me or asking me a question?": Interactive History at the International Criminal Tribunal for Rwanda
Auteur(s)	Lucy J. Gaynor, University of Amsterdam / NIOD-Institute for War, Holocaust, and Genocide Studies
Abstract	The International Criminal Tribunal for Rwanda (ICTR) heard the testimony of almost 60 expert witnesses. Approximately 20 of those could be considered 'historical expert witnesses': experts (not always historians) called to testify, by any party to the court, on matters of broader contextualisation and past events. The interaction between historical and legal actors in the ICTR's Tanzanian courtrooms was variably co-operative, competitive, and occasionally downright childish. During a particularly tense exchange about the use of the word 'Tutsi' in Rwandan political discourse, historian and human rights activist Alison Des Forges snapped at her questioner, defence counsel for Anatole Nsengiyumva: "are you debating with me or asking me a question?". Seemingly minor details such as these – interruptions, re-narrations, feuds over language and interpretation – can seem like interruptions to the 'real business' of international criminal trials. In fact, they are the rule more than the exception. Historical expert witness testimony, and the historical narratives it produced, were greatly impacted by the narrative presentation and form their testimony took. This paper analyses interactions between legal actors (prosecution, defence counsel, judges) and

	historical actors (expert witnesses) at the ICTR. It examines the contingent narrative and emotional processes that impact the histories presented as evidence in international criminal trials. How does our understanding of judgements as authoritative, positivist historical documents change, when we excavate the messy, human, fragile processes that underlie those histories? Examining the process of narrative production at the ICTR allows us to interrogate the ways that law and history interact in the wake of mass atrocities.
Keywords	Rwanda, Trials, Transitional Justice, Narratives, History
Paper 2	A balancing act: power, justice and civil society open-source investigations of atrocity crimes.
Auteur(s)	Isabella Regan, Erasmus Universiteit Rotterdam
Abstract	The past decade has seen the rise of online open-source investigations to collect and verify information on atrocity crimes, such as war crimes and gross human rights violations. Characterising this development is the role that non-state actors have played in innovating open-source investigation methods, distributing open-source investigation knowledge, and collaborating with law enforcement agencies. Although the contribution by these actors is widely welcomed, questions can be asked about the implications of this development for power dynamics in and equal access to the open-source investigation field and potential justice and accountability processes. Based on qualitative research, including interviews and semi-participant observations, this contribution discusses the variety of non-governmental organisations (NGOs) conducting online open-source investigations of atrocity crimes in relation to power-asymmetries, inequality, representation and understandings of justice.
Keywords	Atrocity crimes, criminal investigations, open-source, civil society
Paper 3	The Military and Battlefield Evidence: an (un)easy combination?
Auteur(s)	Joris van Wijk en Welmoet Wels
Abstract	The Netherlands, as member state of NATO and state party to international law treaties, is obligated to investigate international crimes, such as serious violations of the laws of warfare, genocide and crimes against humanity. What is the role of the Dutch armed forces in relation to the obligation to investigate? In any warfighting scenario, either for own (or coalition) territorial defence or in the context of international peace and security, the

	Dutch armed forces might encounter possible evidence for such international crimes. At this moment, no policy or doctrine exists on how to engage with this so-termed 'battlefield evidence'. Based on concrete scenarios we will in this presentation, together with the audience, explore if and how the Dutch armed forces can and/or should collect, analyse and share information that may be used to prosecute perpetrators of international crimes.
Keywords	international crimes, battlefield evidence, the military, Royal Netherlands Marechaussee

Panel	Onderzoek door de politie: georganiseerde criminaliteit in beeld
Voorzitter	Melvin Soudijn
Taal	Dutch
Zaal	B0.16
Paper 1	Georganiseerde drugscriminaliteit in beeld
Auteur(s)	Irma Vermeulen, Politie; Jessica van Mantgem, Politie; Tirza Chessa, Politie; Peter Jansen, Politie
Abstract	Nederland blijft een belangrijke hub binnen de mondiale drugsmarkt waar drugs worden ingevoerd, doorgevoerd, uitgevoerd en geproduceerd. In dit onderzoek wordt de georganiseerde drugscriminaliteit in en via Nederland geanalyseerd voor de periode 2020 tot en met 2023, aangevuld met kwalitatieve informatie over de eerste helft van 2024. De studie richt zich op de productie, handel en afzet van cannabis, cocaïne, synthetische drugs, heroïne en lachgas. Het onderzoek maakt gebruik van diverse bronnen, waaronder politiegegevens, interviews met experts, gegevens van partners zoals FIOD, Douane, NFI en Koninklijke Marechaussee, en (inter)nationale rapportages van onder andere UNODC, EUDA en Europol. Deze datatriangulatie biedt een beeld van de omvang, aard en ontwikkelingen van de georganiseerde drugscriminaliteit. Er is gebruik gemaakt van kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden, waaronder sociale netwerkanalyse en crime scripting. Naast de transnationale aard van de drugsmarkt en de samenwerking tussen Nederlandse en buitenlandse criminele netwerken, ligt een belangrijke focus van deze studie op de betrokkenheid van jonge verdachten en hun betrokkenheid binnen de georganiseerde drugscriminaliteit. Daarnaast worden specifieke trends binnen de verschillende drugsmarkten onderkent, zoals de toename van het aantal productielocaties van synthetische drugs, de opkomst van nieuwe psychoactieve stoffen (NPS), de toename van geïmporteerde hennep uit onder andere Noord-Amerika en de uitbreiding van inbeslagnames van cocaïne in kleinere havens in zowel binnen- als buitenland. Het rapport benadrukt dat georganiseerde drugscriminaliteit niet alleen een criminaliteitsfenomeen is, maar ook een maatschappelijk en economisch fenomeen. Daarom is een integrale aanpak van dit complexe fenomeen samen met partnerorganisaties noodzakelijk.

Paper 2	Mensenhandel in beeld
Auteur(s)	Expertisecentrum Mensenhandel & Mensensmokkel (EMM) <i>Presentator:</i> Heleen Janssen
Abstract	Mensenhandel in Nederland verandert, met verschuivingen in uitbuitingsvormen, werkwijzen van verdachten en de kwetsbaarheid van slachtoffers, waarbij digitalisering, globalisering en arbeidsmigratie een rol spelen. Het fenomeenbeeld mensenhandel geeft inzicht in de geregistreerde aard en omvang van mensenhandel in Nederland van 2019 tot 2024. Het rapport is gebaseerd op de analyse van 202 afgeronde opsporingsonderzoeken en 43 interviews met deskundigen uit het werkveld. In het fenomeenbeeld wordt aandacht besteed aan de omvang en modi operandi van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting als meest vastgelegde vormen van mensenhandel. Het onderzoek is gebaseerd op het barrièremodel, waarbij de fasen werving, entree, huisvesting, uitbuiting en financiën zijn geanalyseerd. Seksuele uitbuiting blijft de meest vastgelegde vorm van mensenhandel en kan worden onderverdeeld in binnenlandse (Nederlandse) mensenhandel en grensoverschrijdende (met name Oost-Europese en Latijns-Amerikaanse) mensenhandel. De onvergunde seksindustrie speelt een centrale rol. Arbidsuitbuiting is sterk verweven met het bedrijfsleven en komt veel voor in de bouw, landbouw en horeca. Arbeidsmigranten zijn de grootste risicogroep. Criminele uitbuiting kent een variëteit aan verschijningsvormen en neemt toe, mede door verbeterde signalering. Vooral minderjarigen worden gedwongen tot strafbare feiten zoals drugshandel en diefstal. Voor alle uitbuitingsvormen speelt de kwetsbaarheid van slachtoffers een cruciale rol. Slachtoffers kampen vaak met financiële problemen, een verstandelijke beperking, verslaving, of een onzekere verblijfsstatus, en verblijven vaak in een zorginstelling en/of zijn minderjarig. Verdachten maken misbruik van deze kwetsbaarheid in zowel de wervingsfase als tijdens de uitbuitingsperiode. Dit heeft vergaande gevolgen voor de slachtoffers, hun naasten en de samenleving.
Paper 3	Geweld van de georganiseerde misdaad in beeld
Auteur(s)	Frank Boerman, Politie; Ewout Stoffers, Politie; Danijel Tadic, Politie
Abstract	Dit rapport analyseert het geweld binnen de georganiseerde criminaliteit in Nederland, met een focus op moord en doodslag in het criminele milieu en aanslagen met explosieven. Het

	onderzoek, uitgevoerd in opdracht van de politie, biedt inzicht in de omvang, aard en trends van deze gewelddadige fenomenen. De data die is gebruikt voor deze studie omvat onder andere politiegegevens, zoals opsporingsonderzoeken en politieregistraties. Van de 965 moord/doodslagen in Nederland tussen 2016 en 2023, had ongeveer een op de zeven gevallen een link met het criminele milieu. Liquidaties – doelgerichte moorden binnen criminele netwerken – daalden sinds 2017 en bedroegen gemiddeld acht per jaar. De meeste liquidaties vonden plaats in de Randstad, voornamelijk in de avonden en doordeweeks. Vuurwapens werden altijd gebruikt, waarbij risico's voor omstanders vaak hoog waren. Opvallend is dat de dreiging vaker uit het eigen criminele netwerk komt dan van rivaliserende groepen. Aanslagen met explosieven namen drastisch toe, van 212 in 2021 tot 1017 in 2023, vooral in de provincies Noord- en Zuid-Holland. Nederland blijkt een uitschieter in Europa. Bij de meeste aanslagen wordt zwaar, professioneel vuurwerk gebruikt, en is er in veel gevallen geen directe link met de georganiseerde misdaad. Sociale media spelen een rol bij de rekrutering van daders, terwijl opdrachtgevers zelden in beeld komen. Het rapport benadrukt de complexiteit en evolutie van crimineel geweld en biedt inzichten voor gerichte opsporings- en preventiestrategieën.
Paper 4	Online fraude in beeld
Auteur(s)	Albert Harteveld, Politie; Brigitte Bloem, Politie
Abstract	Online fraude is de afgelopen jaren sterk toegenomen door digitalisering en de groeiende afhankelijkheid van internet in het dagelijks leven. In 2023 registreerde de politie bijna 70.000 aangiften en meldingen. Het werkelijke aantal slachtoffers ligt waarschijnlijk hoger vanwege onderrapportage. De financiële schade varieert per fraudevorm en bedroeg ruim 109 miljoen euro in 2023. Online fraude staat daarom hoog op de (politieke) agenda. In opdracht van de Nederlandse politie is daarom een fenomeenbeeld over online fraude opgesteld. De data waarop deze studie is gebaseerd zijn onder andere politiegegevens, zoals informatie afkomstig uit opsporingsonderzoeken en politieregistraties. Daarnaast is ook gebruik gemaakt van kennisdocumentatie vanuit een politiewerkgroep specifiek gericht op online fraude, maar ook externe rapportages van onder andere het CBS en het WODC. In deze sessie worden de belangrijkste bevindingen uit dit

	fenomeenbeeld nader toegelicht. Daarbij passeren verschillende vormen van online fraude de revue, worden eventuele overeenkomsten in werkwijzen uitgelicht en wordt een voorschot genomen op toekomstige ontwikkelingen. Omdat met name bankhelpdeskfraude de afgelopen jaren een grote groei heeft doorgemaakt, wordt ook specifiek aandacht besteedt aan pleegwijzen en het (jonge) verdachtenbeeld.
--	--

Panel	Organisatiecriminaliteit I: Publiek-private samenwerking in de opsporing – van financieel-economische criminaliteit tot cold case
Voorzitter	Clarissa Meerts
Taal	Dutch
Zaal	B0.30
Paper 1	Publiek-private samenwerking en de politietaak: een vergelijkende casestudy van vier fenomenen
Auteur(s)	Rianne Dekker, Universiteit Utrecht, Departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap; Yinthe Feys, Radboud Universiteit Nijmegen, Criminologie; Marie-Louise Glebbeek, Universiteit Utrecht, Culturele Antropologie; Joep Lindeman, Universiteit Utrecht, Departement Rechtsgeleerdheid; Kim Loyens, Universiteit Utrecht, Departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap
Abstract	Wereldwijd is er sprake van een pluralisering van de politietaak waarbij de politieorganisatie rond specifieke fenomenen samenwerkt met private en maatschappelijke organisaties. Deze publiek-private samenwerking (PPS) kan verschillende vormen aannemen: van contractuele uitbesteding van bepaalde taken tot flexibele netwerkstructuren waarin geïmproviseerd wordt samengewerkt. Het is nog onbekend hoe de gekozen vorm en taakverdeling tussen politie en partners zich verhoudt tot het aspect van de politietaak waarop de samenwerking zich begeeft. Wij presenteren de resultaten van een vergelijkend casusonderzoek naar publiek-private samenwerking rond vier fenomenen die raken aan verschillende aspecten van de politietaak: winkeldiefstal, mensenhandel, persoonsvermissingen en cybercrime in het bancaire verkeer. Naast een analyse van relevante documenten hebben we in totaal 56 betrokkenen geïnterviewd en bij 9 gelegenheden geobserveerd. Deze studie werd uitgevoerd als onderdeel van een onderzoeksproject dat werd gefinancierd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) van het Nederlandse Ministerie van Justitie en Veiligheid en liep van mei 2024 tot februari 2025. Onze vergelijkende bevindingen laten zien dat PPS die raakt aan de opsporingstaak doorgaans het meest geformaliseerd is omdat politie en partners hierin verschillende bevoegdheden kennen. Op de handhavende en hulpverlenende politietaak is de samenwerking vaker relationeel georganiseerd met verschillen in

	de praktijk. De huidige disbalans tussen regulering en verantwoording waar de politie aan gehouden is, maar partners (nog) niet, levert risico's op van privacy-inbreuk en eigenrichting. Door middel van wetgeving wordt er gestreefd naar een verruiming van bevoegdheden van partners. Waar PPS omgeven wordt door pragmatisme, bevelen wij ook een fundamentele herbezinning op de politietaak aan.
Keywords	Pluralisering, politietaak, publiek-private samenwerking, private partijen, maatschappelijke partijen
Paper 2	Burgerparticipatie in het oplossen van cold cases: Effectiviteit en wenselijkheid
Auteur(s)	Jasper van der Kemp, Vrije Universiteit Amsterdam; Robert Horselenberg, Universiteit Maastricht; Chantal Epskamp-Dudink, Politie
Abstract	Het onderzoek naar de vele cold cases in Nederland, geschat op ongeveer 1700 zaken, verloopt moeizaam. Om daarin verbetering aan te brengen maakt de politie gebruik van verschillende initiatieven, waaronder het betrekken van burgers bij het oplossen van deze zaken. Deze bijdrage bespreekt de diverse initiatieven van zowel vanuit de politie als vanuit burgers en reflecteert op hun effectiviteit, wenselijkheid en de perceptie van de legitimiteit van de politie. We analyseren verschillende initiatieven waarbij burgers betrokken worden bij het oplossen van cold cases. Deze initiatieven variëren van vrijwilligers die dossiers scannen tot hoogbegaafde scholieren, studenten en professionals die dossiers bestuderen, en burgers die op basis van publieke informatie nieuwe inzichten proberen te verkrijgen. Daarnaast onderzoeken we ook de rol van burgers die op eigen initiatief actief zijn en de politie hierbij betrekken in de vorm van politieparticipatie. Hoewel burgerparticipatie potentieel bijdraagt aan het oplossen van cold cases, roept het ook vragen op over de effectiviteit en de voorwaarden waaronder dit mogelijk is. Daarnaast kan de betrokkenheid van burgers leiden tot verhoogde verwachtingen ten aanzien van de opvolging van zaken door de politie, wat bijv. een capaciteitsprobleem kan veroorzaken. Ten slotte stellen we vast dat de vraag naar burgerparticipatie de legitimiteit en het vertrouwen in de competenties van de politie kan beïnvloeden, aangezien het kan worden gezien als een teken van onvermogen van de politie om deze zaken zelfstandig op te lossen.
Keywords	1. Cold cases 2. Burgerparticipatie 3. Politieparticipatie 4. Effectiviteit 5. Legitimiteit

Paper 3	Publiek-private opsporing in België: meerwaarde, obstakels en opportuniteiten
Auteur(s)	Jonas Maas, Universiteit Gent
Abstract	De Belgische private opsporingssector is de laatste drie decennia erg geëvolueerd en geprofessionaliseerd. De sector in het algemeen en publiek-private samenwerking in het bijzonder zijn echter op wetenschappelijk gebied danig onderbelicht, zodat de meerwaarde van de private opsporingssector onbekend is. Dit lopend onderzoek heeft tot doel inzicht te verwerven in de meerwaarde, obstakels en opportuniteiten rond publiek-private samenwerking tussen de private opsporingssector en publieke politie- en veiligheidsdiensten. Deze studie steunt voornamelijk op interviews met vertegenwoordigers van de private opsporingssector, de overheid, politiediensten, advocaten, het openbaar ministerie, en rechters. Ten eerste situeert de meerwaarde van de private opsporingssector zich in de belangrijke rol die de sector speelt in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit. Daarnaast beschikt de sector over belangrijke doch onbenutte inlichtingen voor de politie-, veiligheids- en inlichtingendiensten. Ten tweede zijn de twee grootste obstakels het feit dat de private opsporingssector nog te onbekend is bij de publieke diensten, waardoor de meerwaarde niet erkend wordt. Daarnaast en voornamelijk ontbreekt een wettelijk kader om informatie uit te wisselen of samen te werken. Ten slotte schuilen er heel wat opportuniteiten in publiek-private samenwerking. Zo kan de private opsporingssector aanvullend en ondersteunend werken om te anticiperen op de capaciteitsproblematiek bij politie en openbaar ministerie. Finaal moet er een wettelijk kader komen om deze publiek-private samenwerking te reguleren. Op die manier kan de private opsporingssector een professionele partner worden in een integraal en geïntegreerd veiligheidsbeleid.
Keywords	Private veiligheid, private opsporing, particuliere recherche, integrale veiligheid, publiek-private samenwerking
Paper 4	Samen aan de slag? De implicaties van corporate justice systemen
Auteur(s)	Clarissa Meerts, Vrije Universiteit Amsterdam, Afdeling Criminologie
Abstract	Naar analogie van het klassieke begrip van private justice (Henry, 1983), is er met de grote betrokkenheid van private partijen bij de reacties op financieel-economische criminaliteit, een systeem van corporate justice ontstaan. Corporate justice is een systeem dat

	parallel loopt aan het strafrechtelijke systeem, waarbinnen financieel-economische criminaliteit met hulp van particuliere onderzoekers wordt onderzocht en afgehandeld. Zowel op het gebied van de zelfstandige rol van private actoren binnen het systeem van corporate justice, als de kruisbestuiving en samenwerking tussen dit systeem en dat van het strafrecht, zijn er meerdere implicaties te onderkennen voor de aanpak van financieel-economische criminaliteit. Het doel van deze presentatie is om het systeem van corporate justice kritisch tegen het licht te houden, op basis van de resultaten uit meerdere kwalitatieve onderzoeken (gebruikmakend van interviews, dossieranalyses en expertmeetings). Hieruit komen zowel mogelijke positieve, als mogelijke negatieve aspecten van corporate justice naar voren, wat ook reden geeft om de rol van de betrokken actoren en het systeem op zich, kritisch tegen het licht te houden voor wat betreft hun bijdrage aan de bestrijding van financieel-economische criminaliteit.
--	--

Panel	Veiligheidsbeleving
Voorzitter	Jelle Brands
Taal	Dutch
Zaal	B0.14
Paper 1	Verklaringen van veiligheidsbeleving in situaties in Leiden
Auteur(s)	Marianne Franken, Universiteit Leiden; Jelle Brands, Universiteit Leiden; Janne van Doorn, Universiteit Leiden; Maarten Kunst, Universiteit Leiden
Abstract	De laatste jaren wordt in groeiende mate onderzoek gedaan naar situationele veiligheidsbeleving. De veiligheidsbeleving wordt daarbij gezien als een tijds- en plaatsgebonden, kortstondige beleving in reactie op de directe omgeving. Onderzoekers richten zich dan ook op concrete, recente situaties uit het dagelijks leven waarin iemand zich onveilig voelde. Op basis van dergelijk onderzoek weten we steeds meer over waar en wanneer burgers zich onveilig voelen in de stedelijke omgeving. Er is echter nog minder bekend over de oorzaken van dergelijke onveilige belevingen. In andere woorden, blijft de situatie waarin onveiligheid wordt beleefd nog ongewis. De huidige studie tracht daarom verklaringen van veiligheidsbeleving situationeel te onderzoeken, middels een vragenlijst afgenomen onder circa 700 inwoners van Leiden. Tijdens de presentatie zullen wij aandacht besteden aan de voorlopige bevindingen, waaronder de mate waarin situatiekenmerken de veiligheidsbeleving verklaren. Tevens wordt er ingegaan op implicaties van dergelijke onderzoek naar concrete situaties voor een doelgericht beleid.
Keywords	Situationele veiligheidsbeleving; Experience Sampling Methoden
Paper 2	Veiligheid is meer dan controle: een vrouwelijk perspectief op de openbare ruimte
Auteur(s)	Jossian Zoutendijk, Hogeschool Inholland
Abstract	Vrouwen in twee Rotterdamse wijken ervaren een drie- tot viermaal hogere mate van onveiligheid in de openbare ruimte dan mannen. Wat verklaart deze ongelijkheid in veiligheidsbeleving, en hoe kan hierop worden ingegrepen? Op basis van straatinterviews en focusgroepen met vrouwen met diverse achtergrondkenmerken laten wij zien dat onveiligheid in

	belangrijke mate wordt bepaald door de aanwezigheid van (groepen) mannen en drugsgebruik. Dit dwingt vrouwen tot (mal)adaptieve coping en een breed scala aan 'safety work'-strategieën, waarvan vermijding het meest prominent is. Dit leidt ertoe dat minder vrouwen gebruik maken van bepaalde delen van de openbare ruimte, waardoor de dominante aanwezigheid van (groepen) mannen blijft behouden en mogelijk zelfs wordt versterkt. Onze respondenten wijzen erop dat klassieke veiligheidsmaatregelen, zoals intensiever toezicht en het terugdringen van overlast, slechts een deel van de oplossing vormen. Een ander deel van de oplossing ligt in de herinrichting van de openbare ruimte en het stimuleren van informeel toezicht door andere bewoners en bezoekers. Het onderzoek laat zien dat een aantrekkelijke openbare ruimte kan bijdragen aan de veiligheidsbeleving van vrouwen en dat het belangrijk is om vrouwen bij het vormgeven van deze inrichting te betrekken. Een veilige wijk wordt niet alleen gecreëerd door controle, maar ook door inclusieve openbare ruimtes en de aanwezigheid van anderen.
Keywords	veiligheidsbeleving, openbare ruimte, vrouwen, safety work
Paper 3	Trait fear en situationele fear of crime: een VR studie
Auteur(s)	Jelle Brands, Universiteit Leiden; Janne van Doorn, Universiteit Leiden; Jochem Jansen, Universiteit Leiden
Abstract	Achtergrond en doel Onderzoek naar situationele fear of crime bestudeert concrete situaties waarin personen zich zorgen maken om slachtoffer te worden van criminaliteit. Binnen de fear of crime studies literatuur is al meermaals gedemonstreerd dat personen met een aanleg om angstig te reageren (trait fear) eerder situationele fear of crime zullen ervaren en rapporteren in een gegeven situatie. De literatuur loopt tegelijkertijd uiteen in hoe deze trait fear gemeten wordt, en verbonden wordt aan situationele fear of crime. Sommige studies hanteren de State-Trait Anxiety Inventory van Spielberger, waar anderen gepercipieerde risico's, consequenties en controle over slachtofferschap van criminaliteit als uitgangspunt nemen. In deze studie modelleren wij voor beide de relatie met situationele fear of crime. Methode In de huidige studie is gebruik gemaakt van Virtual Reality (VR) methoden, om zo een omgeving te creëren die voor iedere

	deelnemer gelijk is. Variatie in situationele fear of crime is daarmee te reduceren tot kenmerken eigen aan de persoon. Met behulp van Structural Equation Modelling (SEM) wordt inzicht verschaft in de samenhang tussen de verschillende variabelen die trait fear meten, en situationele fear of crime. Resultaten In de door ons opgestelde SEM vinden we geen verband tussen trait fear en situationele fear of crime, wanneer we een maat gebaseerd op de State-Trait Anxiety Inventory van Spielberger hanteren. Wanneer we trait fear operationaliseren als gepercipieerd risico, consequenties en controle over slachtofferschap van criminaliteit dan zien we dat wel. Een opvallende bevinding is dat wanneer we de modellen combineren, de modellen complementair lijken te zijn.
Keywords	situationele fear of crime; veiligheidsbeleving; trait fear; state fear; risicoperceptie
Paper 4	Navigating Loneliness in Students' Lives in the U.S. and the Netherlands
Auteur(s)	Youssef Azghari; Professor Rosina Hassoun, Saginaw Valley State University; Professor Janine Janssen, OU & Avans University; Dr. Inge Bastiaanssen, Avans University
Abstract	Loneliness among young adults is a wicked problem with complex elements requiring a focus on improving student success. This study explores the experiences of loneliness among students at a medium-sized U.S. university, examining coping mechanisms, social integration, personal relationships, and institutional factors that influence student success, belonging, and engagement while acculturating to campus life. We also examined factors affecting students' happiness or sadness in campus life, their definitions of loneliness, and its impact on academic and social participation. Data were collected with students ($N = 45$) and conducted by six students as co-investigators through focus group interviews at the end of 2024. We studied the role of supportive networks in alleviating these feelings and what students advised peers to do when facing loneliness. Findings suggest that loneliness is not solely caused by physical or social isolation but also by emotional disconnection within the mainstream communities. The study highlights the complexities of student engagement, particularly regarding the perceived cliquishness of campus life and the lack of inclusive events for minoritized students. Comparatively, bicultural and first-generation Dutch students suggest loneliness hinders acculturation and can negatively affect academic and social outcomes. This study

	recommends fostering an inclusive environment, expanding opportunities for meaningful social connections, and implementing strategies to mitigate loneliness and enhance the college experience in the U.S. and the Netherlands.
--	--

Parallelsessie II: Donderdag 13:30-15:00

Panel	Roundtable: Contested lenses of academic knowledge
Voorzitter	René van Swaaningen
Language	English
Room	B0.41
Participants	Bas van Stokkom, Radboud Universiteit Nijmegen; Amr Marzouk, Erasmus Universiteit Rotterdam; Joost Jansen, Erasmus Universiteit Rotterdam; René van Swaaningen, Erasmus Universiteit Rotterdam
Abstract	The question of what constitutes valid scientific knowledge is under tension in various ways. Virological knowledge was questioned during the Covid pandemic, climate-science and migration- and gender-studies are continuously under siege in the current political constellation, and scientists who get involved in the public debate must often deal with hate messages, intimidation and lawsuits – which not seldom leads to self-censorship. Do we see similar tendencies in criminology? Are we having the choice between being ‘the servants of power’ or being marginalised? Historical developments often lead to epistemological changes, and hence the academic community currently has a lot to anticipate too. In 2025 we are already witnessing some major political changes: the end of the times the US was Europe’s natural ally, the end of fact-checking on social media, and even the strong pillars of democracy and the Rule of Law are shaking. There are also challenges to mainstream criminological knowledge. Perspectives like critical and feminist criminology, or post-colonial and southern criminology, all question the power relations that produce dominant scientific facts and trends. These seem all the more relevant now the radical Right has become a key-factor in the political landscape, development cooperation and gender rights are turned back, and fake news and hate speech on social media are overcoming serious newsgathering. In this context, the very idea of scientific expertise and academic freedom is also under siege. In this panel, we will explore the different aspects of contested knowledge in shifting times, covering various perspectives on the politics and paradigms of knowledge production.

Panel	Methoden en technieken van criminologisch onderzoek
Voorzitter	Steve van de Weijer
Taal	Dutch
Zaal	B0.17
Paper 1	Statistiekonderwijs met R voor studenten criminologie
Auteur(s)	Annika van Baar, Vrije Universiteit Amsterdam; Lisanne van der Weijde, Vrije Universiteit Amsterdam; Joke Harte, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	In het werkveld worden statistische analyses in toenemende mate uitgevoerd met R studio. Een belangrijk voordeel van R, boven het traditionele statistiekprogramma SPSS, is dat het een open-source programma is dat geen dure licentie vereist. In steeds meer wetenschappelijke opleidingen worden studenten daarom geleerd statistische analyses uit te voeren met R. In de bacheloropleiding Criminologie van de Vrije Universiteit heeft in het statistiekonderwijs de afgelopen drie jaar een pilot met R plaatsgevonden. Jaarlijks werden rond de 20 eerstejaarsstudenten (ongeveer 15%) die daar zelf voor kozen opgeleid in R. Vanaf het studiejaar 2025-2026 zullen alle eerstejaarsstudenten Criminologie aan de VU hierin opgeleid worden en zal SPSS geleidelijk verdwijnen uit het bachelorprogramma. In de afgelopen jaren is er ruime ervaring opgedaan in het onderwijzen van R en is onderwijsmateriaal ontwikkeld dat aansluit op onderzoeksvragen uit de criminologie. Tegelijkertijd bestaat de indruk dat de studenten die de afgelopen jaren kozen voor de pilot met R niet representatief zijn voor de gehele studentenpopulatie, met name wat betreft computervaardigheden. In deze presentatie bespreken wij de overwegingen die ten grondslag liggen aan het ontwikkelen van een opleidingsbreed onderwijsprogramma R, inclusief het ontwerp en ontwikkeling van een boek specifiek voor studenten Criminologie.
Keywords	Statistiek, methodenonderwijs, R, onderwijsmateriaal
Paper 2	Fake Criminology, Fake Results? De betrouwbaarheid van kwantitatieve resultaten in de Nederlandse criminologie onderzocht middels Benford's Law
Auteur(s)	Steve van de Weijer, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandaving (NSCR); Tim Verlaan, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandaving (NSCR)

Abstract	In tijden waarin fake news en desinformatie op grote schaal worden verspreid is het van groot belang dat men in de wetenschap zorgvuldig te werk gaat en betrouwbare resultaten publiceert. De replicatiecrisis heeft echter duidelijk gemaakt dat dit niet altijd het geval is, en dat belangrijke wetenschappelijke resultaten niet te repliceren zijn. Incorrecte, onbetrouwbare en niet-repliceerbare resultaten kunnen verschillende oorzaken hebben zoals fraude, wiskundige of menselijke fouten, publication bias en p-hacking. In deze bijdrage zullen wij de betrouwbaarheid van statistische schattingen in de Nederlandse criminologie onder loep nemen door het toepassen van Benford's Law. Benford's Law beschrijft de verdeling van begincijfers van getallenreeksen uit data die aan bepaalde criteria voldoen. Zo is, bijvoorbeeld, in ruim 30 procent van de gevallen het begincijfer een 1 en in minder dan 5 procent een 9. Ook (ongestandaardiseerde) regressiecoëfficiënten en standaardfouten voldoen aan de criteria van Benford's Law. In dit onderzoek zullen we daarom vergelijken in welke mate de begincijfers van alle ongestandaardiseerde regressiecoëfficiënten en standaardfouten uit alle kwantitatieve studies die de afgelopen tien jaar (2015-2024) in het Tijdschrift voor Criminologie zijn gepubliceerd, overeenkomen of afwijken van de verdeling die je op basis van Benford's Law zou verwachten. Verklaringen en gevolgen van een mogelijke afwijking zullen worden besproken net als mogelijke andere toepassingen van Benford's Law in kwantitatief onderzoek.
Paper 3	Relational event modeling: A tool for analyzing conflict in group settings
Auteur(s)	Peter Ejbye-Ernst, NSCR; Marlyne Meijerink-Bosman, Tilburg University; Vana Hutter, NSCR/VU; Wim Bernasco, NSCR/UvA
Abstract	Most prior research on interpersonal conflict in group settings is based on information that is not directly observed and therefore lacks detail and specificity. CCTV footage on conflicts in public space provides a rare exception. The availability of detailed behavioral data on human conflict calls for analytical tools that help us answer questions about the mechanisms that drive conflict development. A promising tool is Relational Event Modeling (REM). It uses time-stamped actions of individuals towards each other in group settings to assess how future actions are determined by past actions. In CCTV footage of 39 real-life interpersonal conflicts in Amsterdam, we observed 1554 conflict actions (coded with timestamp, acting individual and target individual). REM was used to investigate how future conflict actions are conditional on prior conflict actions by the same acting individual, the same target

	individual or other individuals present in the setting. We estimated the direction and significance of three 'repetition' and three 'reciprocity' mechanisms. Our findings show that conflict escalation takes place not as the result of simple dyadic reciprocity (whereby 'victims' retaliate towards their 'offenders') but as the result of multiple mechanisms that also involve other group members. When data and hypotheses on interpersonal conflict in group settings are detailed and specific, REM allows us to test these hypotheses and thereby improve our understanding of how conflicts develop over time. We briefly discuss applications of REM to other types of conflict and other topics of criminological inquiry.
Keywords	relational event model; interpersonal conflict; group setting; video data; statistics
Paper 4	Situationele onveiligheidsbeleving in Virtual Reality: in hoeverre kunnen momenten van onveiligheid worden onderscheiden op basis van psychofysiologische reacties, en wat kenmerkt ze?
Auteur(s)	Thijs van Beek, Hogeschool Saxion; Jelle Brands, Universiteit Leiden; Jochem Jansen, Universiteit Leiden
Abstract	Achtergrond en doelstelling: Onderzoek naar situationele onveiligheidsbeleving bestudeert concrete episodes waarin personen gevoelens van onveiligheid ervaren. Traditioneel gezien wordt onveiligheidsbeleving gemeten aan de hand van vragenlijsten en zelfrapportage, maar deze methodes zijn gevoelig voor vertekeningen. Recent onderzoek benadrukt daarom het belang van psychofysiologische metingen, zoals hartslagvariabiliteit en huidgeleiding, om in real-time iemands emotionele toestand (d.w.z. arousal-level) te meten. Verhoogde arousal levels duiden op een geactiveerd stresssysteem, waarbij het autonome zenuwstelsel het lichaam voorbereidt op een mogelijke dreiging, wat mogelijk als situationele onveiligheidsbeleving kan worden geïnterpreteerd. Binnen deze studie gebruiken wij Virtual Reality (VR) methoden om de ontwikkeling van deze – op basis van psychofysiologische metingen gebaseerde – situationele veiligheidsbeleving binnen een VR scenario te bestuderen, en gaan wij na of bepaalde segmenten van ons scenario situationele onveiligheidsgevoelens vergroten. Dat onderzoeken wij afzonderlijk voor mannen en vrouwen. Methode en analyse: In het VR scenario werden participanten door verschillende stedelijke omgevingen geleid, waarbij het stresssysteem niet-invasief werd gemeten. De fysiologische data is uiteindelijk opgedeeld in 40 tijdzones van 10 seconden. Aan de

	hand van o.a. een change point analyse laten de bevindingen zien dat (1) er mogelijk (plotselinge) significante veranderingen in fysiologische reacties zijn tussen segmenten, (2) deze veranderingen te duiden zouden kunnen zijn aan de hand van specifieke cues (zoals beperkt gezichtsveld) en (3) dat er geen verschillen lijken te bestaan tussen mannen en vrouwen.
--	--

Panel	Complottheorieën
Voorzitter	Katrien Vanlerberghe
Taal	Dutch
Zaal	B0.31
Paper 1	Antecedenten en consequenties van geloof in anti-establishment complottheorieën: een systematische literatuurreview
Auteur(s)	Renze Tjoelker, Universiteit Twente; Alexander van Deursen, Universiteit Twente; Robin Christiaan van Halderen, Saxion Hogeschool; Alex van der Zeeuw, Universiteit Twente
Abstract	Anti-establishment complottheorieën, die bijvoorbeeld instellingen beschuldigen van het opzettelijk veroorzaken van een pandemie, spelen een rol in het verspreiden van wantrouwen in instituties. Onderzoek naar complotdenken wordt gekenmerkt door een diversiteit aan conceptuele benaderingen en heeft een breed scala aan antecedenten en consequenties geïdentificeerd. Aangezien het geloof in verschillende complottheorieën wordt geassocieerd met verschillende antecedenten en consequenties, richt deze systematische literatuurreview zich op het identificeren van antecedenten en consequenties van geloof in anti-establishment complottheorieën, evenals de conceptuele definities die ten grondslag liggen aan onderzoek en hoe deze zich in de loop van de tijd hebben ontwikkeld. De twee grootste interdisciplinaire databases, Scopus en Web of Science, worden doorzocht op termen die verband houden met anti-establishment complottheorieën, zoals conspiracy, institution, establishment en government. Empirische artikelen worden geselecteerd en gescreend op basis van inclusiecriteria, gegevens worden verzameld en bewijs wordt gesynthetiseerd. Het PRISMA-protocol wordt gebruikt voor de rapportage van het systematische literatuuronderzoek met als doel een conceptueel raamwerk te bieden voor vervolgonderzoek.
Keywords	Complottheorieën instituties systematische literatuurreview
Paper 2	Hoe pseudojuridisch advies tot uiting komt in verdachtenverhooren met soevereine burgers
Auteur(s)	Lisa van Es, Politie, NSCR, VU Amsterdam; Jan-Willem van Prooijen, VU Amsterdam, NSCR, Maastricht University; Jelle van Buuren, Universiteit Leiden; Adriaan van Veldhuizen, politie
Abstract	De Nederlandse veiligheidsdiensten waarschuwden in 2024 dat de soevereinenbeweging in Nederland groeit en dat misdrijven die samenhangen met de beweging toenemen in ernst. De meeste

	mensen die zich soeverein noemen bewegen zich binnen de grenzen van de wet. Echter, het lijkt erop dat invloedrijke aanjagers binnen de beweging anderen inspireren om strafbare feiten te plegen, wat wordt gerechtvaardigd met pseudojuridische argumenten: eigen interpretaties van wetgeving die juridisch lijken te kloppen, maar feitelijk onjuist zijn. Het doel van dit onderzoek was om in kaart te brengen in hoeverre verdachten die zichzelf soeverein noemen dit pseudojuridische advies lijken te gebruiken om het plegen van misdrijven te rechtvaardigen. Hiervoor hebben we populaire literaire bronnen uit de soevereinenbeweging gebruikt en de inhoud ervan vergeleken met uitgeschreven politieverhoren met zelfverklaard soevereinen die tussen januari 2019 en juni 2023 verdacht werden van een misdrijf. De resultaten laten zien dat soevereine burgers van een breed spectrum aan strafbare feiten verdacht werden en dat verdachten pseudojuridisch advies leken te kopiëren en toepassen om het misdrijf te rechtvaardigen. Deze resultaten suggereren dat de retoriek van invloedrijke aanjagers binnen de soevereinenbeweging tot uiting komt in misdrijven waar hun volgers van verdacht worden.
Keywords	Soevereine burgers, complottheorieën, pseudolaw
Paper 3	(Ir)reëel gevaar: Een verkennend onderzoek naar de lokale preventie van bedreiging en intimidatie door complotdenkers
Auteur(s)	R.C. van Halderen, Hogeschool Saxion; R. Tjoelker, Hogeschool Saxion; A.M. Walberg, Hogeschool Saxion; R. Spithoven, Hogeschool Saxion
Abstract	Complotdenken kan een rol spelen bij het bedreigen en intimideren van onder meer politici, bestuurders en journalisten. In een verkennend onderzoek is antwoord gezocht op de vraag hoe lokale partners in samenspel kunnen komen tot een lokale preventieve aanpak van bedreiging en intimidatie als gevolg van complotdenken. Het onderzoek is uitgevoerd in de regio Oost-Nederland. In het onderzoek zijn expertinterviews en groepsinterviews (met professionals) afgenomen, en is bureau- en literatuuronderzoek uitgevoerd. Er is een beeld gevormd van de potentiële onderdelen en randvoorwaarden van een lokale preventieve aanpak in Oost-Nederland, de lokale partners die bij een dergelijke aanpak van belang zijn, de bijdragen die zij daaraan kunnen leveren, en de generaliseerbaarheid van de onderzoeksbevindingen naar de rest van Nederland. In totaal zijn zeven potentiële onderdelen van een lokale preventieve aanpak van bedreiging en intimidatie als gevolg van complotdenken geïdentificeerd, uiteenlopend van het zijn van een benaderbare en rechtvaardige overheid tot strafrechtelijke afhandeling. De

	onderdelen richten zich op de samenleving, professionals en (mogelijke) daders. In overstijgende zin kan er een onderscheid worden gemaakt tussen een maatschappelijke benadering met een focus op het reduceren van de voedingsbodem voor complotdenken, en een individuele benadering gericht op de lokale omgang met potentieel gevaarlijke aanhangers van complottheorieën. De opgedane bevindingen in het onderzoek, en daarmee de invulling van een lokale preventieve aanpak van bedreiging en intimidatie als gevolg van complotdenken, lijken geldig voor de rest van Nederland.
Keywords	Complotdenken, bedreiging, intimidatie, preventie, extremisme
Paper 4	Extremistische narratieven als neutraliserende en de-pluraliserende verhalen
Auteur(s)	Katrien Vanlerberghe, Vrije Universiteit Brussel; Kristof Verfaillie, Vrije Universiteit Brussel; Christophe Busch, Hannah Arendt Instituut
Abstract	In deze presentatie delen we bevindingen uit lopend doctoraatsonderzoek. In een eerste fase stelden we via een narratieve analyse van het terroristisch manifest van Brenton Tarrant vast dat complottheorieën kunnen functioneren als narratieven die sociale controle neutraliseren. Hierdoor kunnen daders geweld plegen met minimale schade aan hun zelfbeeld. In een volgende fase breiden we deze focus uit en stellen we dat extremistische narratieven begrepen moeten worden als neutraliserende en de-pluraliserende narratieven. We integreren inzichten uit de criminologie, terrorismestudies en narratief onderzoek en trachten zo dit proces – van engageren met een extremistisch narratief tot het plegen van extremistisch geweld – te ontleden en te begrijpen. We presenteren onze belangrijkste bevindingen, met bijzondere aandacht voor de rol van affect. We besluiten met enkele reflecties en implicaties voor toekomstig onderzoek en beleid.
Referenties	Vanlerberghe, K., Verfaillie, K., & Busch, C. (2025). Exploring neutralisation in extremist narratives: a study of Brenton Tarrant's 'the great replacement.' Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression, 1–16. https://doi.org/10.1080/19434472.2025.2462311
Keywords	neutralisering; gewelddadig extremisme; manifesto; great replacement; complottheorieën

Panel	Cybercrime: Financieel gemotiveerde daders van cybercriminaliteit
Voorzitter	Hannah Kool
Taal	Dutch
Zaal	B0.13
Paper 1	Gedigitaliseerde criminaliteit onder jongeren
Auteur(s)	Emma Kolman, Afdeling Criminologie, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vrije Universiteit Amsterdam; M. Weulen Kranenbarg, Afdeling Criminologie, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vrije Universiteit Amsterdam; L. van Reemst, Afdeling Criminologie, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vrije Universiteit Amsterdam; E.R. Kleemans, Afdeling Criminologie, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Ons dagelijks leven digitaliseert snel, wat heeft geleid tot een nieuwe vorm van criminaliteit: gedigitaliseerde criminaliteit. Dit onderzoek richt zich op gedigitaliseerde criminaliteit onder jongeren. Hoewel eerder onderzoek geprobeerd heeft de ontwikkeling van gedigitaliseerde criminaliteit onder jongeren in kaart te brengen door de verschuiving van offline naar online criminaliteit te beschrijven, ontbreken inzichten over een overlap tussen online en offline delicten. In dit onderzoek wordt getracht deze overlap in kaart te brengen door na te gaan of er clusters van delicten bestaan en welke factoren hiermee samenhangen. Ook wordt gekeken in hoeverre jonge daders van gedigitaliseerde criminaliteit slachtoffer zijn en welke kenmerken samenhangen met daderschap, slachtofferschap en slachtoffer-daderschap. Door dit in kaart te brengen, ontstaat een beter begrip van hoe gedigitaliseerde criminaliteit zich ontwikkelt onder jongeren en welke factoren jongeren kwetsbaar maken voor betrokkenheid bij online misdrijven. Dit wordt gedaan met data uit de Monitor Zelf gerapporteerde Jeugddelinquentie (MZJ) van het WODC. De MZJ-vragenlijst is een online enquête die gesloten vragen stelt over dader- en slachtofferschap, risicofactoren en demografische kenmerken. De focus ligt op de leeftijdsgroepen 12-18 en 18-22 jaar. De data wordt geanalyseerd via CBS-microdata. Dit onderzoek maakt onderdeel uit van een promotieonderzoek over de evolutie van gedigitaliseerde criminaliteit. Daarom zal in de toekomst ook data uit de 2025- en 2027-waves van de MZJ-vragenlijst worden geanalyseerd om mogelijke veranderingen in het online delinquent gedrag van jongeren (en dus de clusters) waar te nemen en te onderzoeken of de factoren die

	samenhangen met ouderschap en vader-slachtofferschap veranderen over de tijd.
Keywords	Gedigitaliseerde criminaliteit, Jongeren, MZI-vragenlijst, Overlap online/offline delicten.
Paper 2	De geografische spreiding van cybercriminele jeugdnetwerken
Auteur(s)	Joeri Loggen, De Haagse Hogeschool/ Universiteit Leiden; Asier Moneva, Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving/ De Haagse Hogeschool; Arjan Blokland, Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving, Universiteit Leiden; Rutger Leukfeldt, Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving, Universiteit Leiden, De Haagse Hogeschool
Abstract	Deze studie onderzoekt de lokale verankering van cybercriminele jeugdnetwerken aan de hand van Nederlandse politiedata. Met behulp van sociale netwerkanalyses hebben we 109 verdachten geïdentificeerd, wat resulteerde in 352 verbindingen binnen een netwerk van 26 componenten. Via geografische analyses hebben we vier niveaus van lokale verankering geïdentificeerd, variërend van volledig lokaal verankerd tot volledig verspreid. Tot slot hebben we een regressieanalyse uitgevoerd, waarbij leeftijd en groepsgrootte significante voorspellers waren van geografische spreiding. Hoewel de meeste groepen enige mate van lokale verankering vertoonden, kwamen volledig verspreide mededaders ook veelvuldig voor. De bevindingen benadrukken dat offline relaties nog steeds een belangrijke rol spelen bij het ontstaan en de groei van cybercriminele jeugdnetwerken, terwijl ze ook het toenemende gebruik van online platforms laten zien. De implicaties voor theorie, praktijk en toekomstig onderzoek worden eveneens besproken.
Keywords	Sociaal netwerkanalyse; cybercrime; Geografische analyse; Jeugd
Paper 3	Een typologie van hybridisering
Auteur(s)	Robby Roks, Erasmus Universiteit; Rutger Leukfeldt, THUAS/ NSCR/ Universiteit Leiden
Abstract	Cybercriminaliteit kan beschouwd worden als een relatief jong, maar snelgroeiend aandachtsgebied in de criminologie. Inmiddels lijkt de term 'cyber' ingebed te zijn in het criminologisch taalgebruik. Toch is het de vraag of dit bekende voorvoegsel volledig de lading dekt van fenomenen die worden getypeerd als 'cyber'. Het gebruik van de term 'cyber' lijkt immers te impliceren dat het gaat om criminologische fenomenen die volledig digitaal, virtueel of online zijn. In deze presentatie zullen we betogen dat

	het binaire denken tussen online en offline of tussen cybercriminaliteit en traditionele criminaliteit geen recht doet aan de complexe, techno-sociale kenmerken van hedendaagse criminologische fenomenen. Er zijn echter in toenemende mate studies die laten zien dat de technologische voortuitgang resulteert in een nadrukkelijke verwevenheid tussen het online en offline domein en, meer in het algemeen, voor de wisselwerking tussen de mens en digitale techniek. Op basis van een kwalitatief onderzoek naar geweld, drugscriminaliteit en fraude in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Denemarken presenteren we een typologie van hybridisering.
Keywords	Cybercriminaliteit, hybridisering, geweld, drugs, fraude
Paper 4	Verkenning van het cybercrime-as-a-service ecosysteem: waar en op welke wijze phishingkits online worden aangeboden en verkocht.
Auteur(s)	Tijmen Fuchs, Center of Expertise Cyber Security; Rutger Leukfeldt, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving & Center of Expertise Cyber Security; Asier Moneva, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving & Center of Expertise Cyber Security; Patricia Saldaña-Taboada, University of Granada
Abstract	Deze presentatie geeft inzicht in het cybercrime-as-a-service-ecosysteem rondom phishingkits en -tools, met de focus op waar en hoe deze worden aangeboden. Eerder onderzoek toonde aan dat de opkomst van CaaS-markten de manier waarop mensen cybercriminaliteit plegen heeft veranderd. Aanvankelijk waren het gespecialiseerde individuen die cybercriminaliteit pleegden uit interesse en nieuwsgierigheid. Toen cybercriminaliteit winstgevender werd, begonnen ervaren hackers hun diensten te verkopen, zoals botnets, DDoS-aanvallen, malware en phishingkits. De phishingkits die op deze wijze worden aangeboden zijn relatief eenvoudig en kunnen worden gebruikt om phishing-websites op te zetten en persoonlijke of financiële informatie van slachtoffers te verzamelen. Dit betekent dat individuen die gemotiveerd zijn om een phishing-aanval uit te voeren geen technische kennis of vaardigheden meer nodig hebben. Daarnaast zijn deze phishingkits relatief goedkoop, waardoor het uitvoeren van cyberaanvallen betaalbaar blijft, zeker in verhouding tot de potentiële opbrengsten. Om deze reden maken zowel individuen als criminele netwerken steeds vaker gebruik van deze platformen om phishingkits te kopen. Door vijf online platformen te analyseren, namelijk Google, YouTube, Telegram, GitHub en een hackingforum en te kijken naar verkopers, kopers en prijzen waartegen de verschillende phishing-

	diensten worden aangeboden, krijgen we inzicht in hoe phishingkits worden gevonden op CaaS-markten. Deze studie onderzoekt ook de tactieken waarmee verkopers zich onderscheiden en brengt verschillen tussen platformen in kaart.
Referenties	Bijmans, H., Booij, T., Schwedersky, A., Nedgabat, A., & van Wegberg, R. (2021). Catching phishers by their bait: Investigating the dutch phishing landscape through phishing kit detection. In 30th USENIX security symposium (USENIX security 21) (pp. 3757-3774). Hyslip, T. S. (2020). Cybercrime-as-a-Service Operations. In T. J. Holt & A. M. Bossler (Eds.), <i>The Palgrave Handbook of International Cybercrime and Cyberdeviance</i> (pp. 815–846). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-78440-3_36 Oest, A., Safei, Y., Doupe, A., Ahn, G.-J., Wardman, B., & Warner, G. (2018). Inside a phisher's mind: Understanding the anti-phishing ecosystem through phishing kit analysis. 2018 APWG Symposium on Electronic Crime Research (ECrime), 1–12. https://doi.org/10.1109/ECRIME.2018.8376206
Keywords	Cybercrime-as-a-Service, phishingkits, Cybercrime
Paper 5	De verkenning van de rol van Cybercrime-as-a-Service markten in de betrokkenheid bij cybercriminaliteit en het belang van vertrouwenssignalen
Auteur(s)	Hannah Kool, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving/Center of Expertise Cyber Security Haagse Hogeschool; Asier Moneva, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving/Center of Expertise Cyber Security Haagse Hogeschool; Rutger Leukfeldt, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving/Center of Expertise Cyber Security Haagse Hogeschool/Universiteit Leiden
Abstract	Cybercrime-as-a-Service (CaaS)-markten verlagen de drempel tot cybercriminaliteit door toegang te bieden tot geavanceerde tools, zoals Remote Access Trojans (RATs). Hierdoor kunnen zelfs gebruikers zonder technische kennis deelnemen aan cybercriminele activiteiten. Vertrouwenssignalen spelen daarbij een belangrijke rol, omdat ze de waargenomen risico's verlagen en daarmee de deelname aan CaaS-markten stimuleren. Het doel van deze studie is om inzicht te krijgen over hoe CaaS-markten voor RATs de betrokkenheid tot cybercriminaliteit beïnvloeden, met een bijzondere aandacht voor de rol van vertrouwenssignalen. Hierbij wordt gebruik Gambetta's (2009) "signaling theory".

	Deze exploratieve kwalitatieve studie is uitgevoerd met behulp van twee methoden: 21 interviews met experts en covert non-participant observaties van 6 platformen. De interviews geven inzicht in hoe experts de werking van de markten beschouwen en de observaties helpen deze inzichten te verdiepen door direct te kijken naar hoe de markten in de praktijk functioneren. De resultaten wijzen op vier belangrijke factoren die de betrokkenheid bij CaaS-markten beïnvloeden: motivatie en vaardigheden, toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkheid, en neutralisatie en legitimatie. Vertrouwen binnen deze markten wordt versterkt door structurele en verkopersgestuurde signalen, die worden aangepast aan de behoefte van de markt en zo toegankelijker en aantrekkelijker zijn voor potentiële daders. Door de risico's te verkleinen en geloofwaardigheid op te bouwen, stimuleren deze signalen de betrokkenheid van mensen met beperkte technische kennis. Het verstoren van deze mechanismen kan het vertrouwen verzwakken en daarmee marktactiviteit verminderen. Tot slot benadrukt het onderzoek de rol van sociale media en andere platformen als potentiële markten of toegangspoorten.
Keywords	Cybercrime-as-a-Service, Remote Access Trojan, Trust signal, Pathways, Cybercrime

Panel	Detentie: Sociale relaties van gedetineerde personen
Voorzitter	Hanneke Palmen
Taal	Dutch
Zaal	A0.51
Paper 1	"Het helpt de pijn van de kinderen te verlichten, al is het maar een beetje": Ervaringen van verzorgers met een gezinsprogramma in de gevangenis
Auteur(s)	Simon Venema, Verslavingszorg Noord Nederland
Abstract	Wereldwijd zijn in gevangenissen verschillende gezinsgerichte interventies en programma's ontwikkeld om de negatieve gevolgen van ouderlijke detentie voor gezinnen te verminderen en de re-integratie van gedetineerde ouders na vrijlating te bevorderen. Hoewel gedetineerde ouders deze programma's vaak als waardevol ervaren, is er weinig bekend over de ervaringen van niet-gedeteneerde gezinsleden. Dit onderzoek biedt inzicht in de ervaringen van 19 moeders en verzorgers uit gezinnen waarin de vader in detentie zit met een gezinsbenaderingsprogramma in een Nederlandse gevangenis. Door middel van thematische analyse zijn vijf overkoepelende thema's geïdentificeerd die laten zien 1) hoe de impact van detentie op gezinnen in de loop van de tijd verandert, 2) hoe verzorgers stigma ervaren en uitdagen, 3) hoe de familiodynamiek beïnvloed wordt en welke factoren hierin een rol spelen, 4) hoe het gezinsbenaderingsprogramma bijdraagt aan gezinsrelaties en betrokken vaderschap tijdens detentie, en 5) welke aanhoudende uitdagingen blijven bestaan ondanks deelname aan het programma. De bevindingen tonen hoe gezinsgerichte programma's in gevangenissen gezinnen kunnen ondersteunen, maar benadrukken ook hun beperkingen. Op basis van deze inzichten worden mogelijkheden geïdentificeerd om gezinsgericht werken in gevangenissen te verbeteren. Onderzoek op dit gebied kan bijdragen aan betere gezinsgerichte interventies in detentie, waardoor de onbedoelde negatieve gevolgen van ouderlijke detentie voor gezinnen beperkt kunnen worden en de re-integratie van gedetineerde ouders wordt bevorderd.
Paper 2	Exploring Familial and Social Risk Factors in Foreign Detention: A Comparative Study of Dutch Nationals Incarcerated Abroad and at Home
Auteur(s)	Kiki von Piekartz, NSCR; Steve van der Weijer, NSCR; Sjoukje van Deuren; Veroni Eichelsheim

Abstract	Criminological research has long examined the familial and social factors influencing criminal behaviour and, consequently, imprisonment. Yet the majority of studies focus on domestic offenders. Less attention has been given to individuals detained abroad, particularly those engaged in transnational crimes. This study focuses on Dutch nationals incarcerated outside the Netherlands, investigating the familial and social risk factors contributing to their foreign detention. For this purpose the case files of approximately 600 Dutch nationals incarcerated abroad who were in touch with the International Office of the Dutch Probation Service were analyzed. Moreover, these data were coupled with register data of Statistic Netherlands in order to make comparisons with Dutch offenders imprisoned in the Netherlands. By comparing the characteristics of Dutch prisoners abroad with those detained domestically, we aim to identify key differences and subgroups within the foreign detainee population. Special attention is given to the role of life-course factors, such as marriage and parenthood, which may influence criminal trajectories differently for foreign detainees compared to their domestic counterparts. Using life-course criminology as a theoretical framework, we explore the impact of social bonds and turning points on foreign incarceration, considering the influence of organised crime, gender, and the unique challenges faced by prisoners abroad. This research contributes to understanding the diverse factors that lead to foreign detention and offers insights into targeted prevention strategies, policy development, and support for detainees and their families.
Keywords	Foreign detention, dutch nationals, transnational crime, life-course criminology, social bonds, familial and social risk factors
Paper 3	Intergenerationale malaise voor kinderen met gedetineerde ouders: de gevolgen voor kinderen met een ouder in detentie
Auteur(s)	Suzan Eriş, NSCR
Abstract	Jaarlijks krijgen bijna 18.000 kinderen in Nederland te maken met een ouder die in de gevangenis zit. Op basis van de bindingentheorie, familie stress theorie en sociale leertheorieën kunnen zowel positieve als negatieve effecten verwacht worden voor de kinderen van gedetineerde ouders. Eerder onderzoek laat bovendien zien dat de gevolgen voor betrokken kinderen veel verder reiken dan alleen een verhoogd risico op criminaliteit. Om meer zicht te krijgen op de samenhang en mogelijke causale relatie tussen ouderlijke detentie en diverse gevolgen voor de kinderen, is er in dit onderzoek quasi-experimenteel onderzoek gedaan met CBS microdata. De steekproef omvat de volledige

	Nederlandse geboortecohorten van 2001-2010, zodat de gevolgen in de volwassenheid ook bekeken kunnen worden. Er is door middel van een children of discordant sibling design gecontroleerd voor ongemeten confounders die door broers en zussen gedeeld worden. Door de kinderen van een ouder die een gevangenisstraf heeft gehad te vergelijken met kinderen van een niet-criminele of gedetineerde broer of zus, zijn er meer gedeelde kenmerken dan wanneer willekeurige kinderen met elkaar vergeleken worden. Dit biedt een beter inzicht in de causaliteit tussen ouderlijke detentie en de effecten ervan voor kinderen in de Nederlandse context. Daarnaast worden resultaten uitgesplitst naar het geslacht van zowel de ouder als het kind. De resultaten zullen de relatie tussen ouderlijke detentie en de gevolgen voor kinderen op het gebied van schoolprestaties, fysieke en mentale gezondheid en criminaliteit belichten en deze worden tijdens de presentatie in het licht van de eerder besproken theorieën bediscussieerd.
Keywords	Detentie, criminele overdracht, kinderen, gender
Paper 4	Masterchef achter de trailies: Welke gedetineerden koken en eten er samen
Auteur(s)	Elisabeth Groeneveld, Universiteit Leiden & Vrije Universiteit Brussel; Paul Nieuwbeerta, Universiteit Leiden; An-Sofie Vanhouche, Vrije Universiteit Brussel, Hanneke Palmen, Universiteit Leiden
Abstract	Zelf maaltijden bereiden in detentie biedt gedetineerde personen autonomie, versterkt hun zelfvertrouwen en kan bijdragen aan een positieve identiteitsverandering (Smoyer, 2019; Vanhouche, 2022; Minke, 2014; Weir, 2021). Tegelijkertijd wordt koken in gevangenissen beperkt door dagprogramma's en kookfaciliteiten, waardoor sommige gedetineerde personen ervoor kiezen om gezamenlijk te koken. Dit helpt hen om restricties te omzeilen, taken te verdelen en financiële middelen te bundelen (Earle & Philips, 2012). Hoewel de voordelen en uitdagingen van zelf koken in detentie onderzocht zijn, is er nog weinig bekend over wie ervoor kiest om zelfstandig of gezamenlijk te koken en welke factoren deze keuzes beïnvloeden. Deze studie onderzoekt, op basis van data uit de Life in Custody- en Voeding in Detentie-studies, verzameld in het voorjaar van 2024 onder alle gedetineerden in Nederland, welke personen (gezamenlijk) koken en in hoeverre persoonlijke kenmerken, institutionele omstandigheden en faciliteiten hun kookgedrag beïnvloeden. Factoren zoals etniciteit, opleidingsniveau, gezinsstatus, eerste detentie, strafduur en tevredenheid met kookvoorzieningen worden onderzocht. De resultaten bieden

	inzicht in de sociale en demografische kenmerken van gedetineerden die koken, inclusief degenen die samen koken, koken voor anderen, voor wie gekookt wordt en wie er samen eten. Deze bevindingen dragen bij aan een beter begrip van de rol van persoonlijke kenmerken als determinanten van gezamenlijk koken en eten in detentie.
Referenties	Earle, R., Phillips, C., Hannah-Moffat, K., & Lynch, M. (2012). Digesting men? Ethnicity, gender and food: Perspectives from a 'prison ethnography.' <i>Theoretical Criminology</i>, 16(2), 141–156. https://doi.org/10.1177/1362480612441121 Minke, L. (2014). Cooking in prison – from crook to cook. <i>International Journal of Prisoner Health</i>, 10(4), 228–238. https://doi.org/10.1108/IJPH-09-2013-0044 Vanhouche, A.-S. (2022). Prison food : identity, meaning, practices, and symbolism in European prisons. Palgrave Macmillan. Weir, M. (2021). Incarcerated women's cooking and eating practices in a "humane" Danish open prison. <i>Nordic Journal of Criminology</i>, 22(2), 169–184. https://doi.org/10.1080/2578983X.2021.1982551

Panel	Legacies of Conflict and Repressive Regimes
Voorzitter	Maartje Weerdesteijn
Taal	English
Zaal	B0.25
Paper 1	Domestic pedagogies and adaptational styles after genocide in Rwanda
Auteur(s)	Lidewyde Berckmoes, African Studies Centre Leiden
Abstract	Mass violence and displacement have deep and lasting effects on societies, families and individuals. In this study, we investigate the intergenerational effects of experiences of genocide on families in Rwanda. Specifically, we explore how domestic pedagogies of peace and conflict take shape in contemporary Rwanda, roughly 30 years, or one generation in sociological terms, after the Genocide against the Tutsi (1994). These domestic 'teachings' are seen as crucial to prevent the violence from happening again, by peace building experts and the Rwandan government, among others. We draw our findings from five months of ethnographic team research with families living in southern Rwanda. The primary research method employed were family visits, in which we combined informal conversations, semi-structured interviews and participant observation with parents and their children to capture the often implicit ways of family socialization about the violent past and its repercussions for the present and future within participating families. We analyzed these findings building on the work of Yaël Danieli (1985) who famously conceptualized a typology of at least four differing post-trauma adaptational styles in families of Holocaust survivors. However, rather than zooming in on these adaptational styles from the vantage point of survivor caregiver, we take the perspective of children to explore intergenerational dis/continuity. Doing so, our findings suggest that children display various adaptational styles that do not necessarily correspond to parental intentions. As such we argue for critical perspectives on what messages of peace and conflict 'stick,' and perhaps more so, under which circumstances these may re/gain significance.
Keywords	Genocide, intergenerational transmission, cyclical violence, domestic pedagogies, adaptational styles
Paper 2	The Long-Term Psychosocial Sequelae of Political Repression in Post-Communist Czechia

Auteur(s)	Lucie Pentakova, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)
Abstract	During the 41-year-long communist era in former Czechoslovakia, hundreds of thousands of citizens saw their lives, health, psyche, and relationships systematically dismantled through imprisonment, forced labour, property confiscation, and other forms of repression as the ruling elite pursued its quest to construct a classless society. Yet, despite the ordeal that many went through, the potential long-term psychosocial consequences of political repression have received little scholarly attention in the 36 years since the regime's fall. To address this oversight, we surveyed a nationally representative sample of 550 Czech citizens aged 63–86, assessing their exposure to political repression, stressful life events, psychological well-being, trauma-related symptoms, interpersonal trust, and world assumptions. Overall, thirty percent of respondents reported exposure to political repression during the communist regime, most commonly in the form of restricted educational and career opportunities, property confiscation, demotion to manual labour, and harassment. After controlling for stressful life events and gender, exposed individuals reported significantly higher levels of psychological well-being, interpersonal trust, and beliefs about the world's benevolence than their non-exposed counterparts. Notably, no group differences were observed in trauma-related symptoms, self-worth, or beliefs about the world's meaningfulness. These findings suggest that the long-term psychosocial effects of political repression may encompass adaptive responses, raising questions about the role of the post-communist environment in shaping long-term adjustment.
Paper 3	The burden we bear, the stories we share: the role of social acknowledgment in the intergenerational transmission of war-related psychological legacies in Bosnia and Herzegovina
Auteur(s)	Amra Žerić, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR)
Abstract	Mass atrocities leave lasting psychological legacies, not only for survivors but also for future generations. The 1992–1995 war in Bosnia and Herzegovina has shaped the psychological well-being of individuals, families, and communities, with its effects persisting across generations. While criminal trials—both domestic and through the ICTY—sought to deliver justice, their role in shaping the intergenerational transmission of war-related psychological legacies remains underexplored. This study investigates the intergenerational transmission of war-

	related psychological legacies, highlighting the role of social acknowledgment—appreciation for survivors’ unique state and acknowledgment of their ongoing struggles—in shaping psychological well-being. Preliminary findings suggest that lower levels of social acknowledgment predict higher PTSD symptoms among survivors in other case studies, underscoring its critical role in recovery. However, the extent to which social acknowledgment—or the absence thereof—affects those who survived the Bosnian war, and impacts subsequent intergenerational transmission of the legacies of war remains unclear, underscoring an important area for further exploration. Using data from a population-based survey and in-depth interviews, this research examines how perceptions of acknowledgment by others impact the intergenerational transmission of psychological legacies. This presentation will outline the theoretical and methodological approach, emphasizing the significance of social acknowledgment in post-conflict settings.
Paper 4	Yugonostalgia in Comparative Perspective: Ethnic Variations in Reflective and Restorative Nostalgia
Auteur(s)	Maartje Weerdesteijn, Vrije Universiteit; Mirza Buljubašić, University of Sarajevo; Margareta Blažević, Center for International Criminal Justice; Barbora Holá, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Nostalgia for the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, or rather Yugonostalgia, persisted across the former Yugoslav states. Boym (2001) argues that there are different forms of nostalgia; restorative and reflective nostalgia. Restorative nostalgia is perceived as a form of truth where the past is “a perfect snapshot” while reflective nostalgia, sees time as a more flexible construct. It does not concern itself necessarily with truth but with memory. We analysed to what extent and how these different forms of nostalgia are apparent and vary among the different ethnic groups. We do so by travelling to a virtual place where Yugoslavia is maintained and cherished: the internet (Mazzucchelli, 2012). We set out a survey on several prominent Yugonostalgic social-media platforms and analyzed the responses both quantitatively and qualitatively. The multiple correspondence analysis suggests that respondents, irrespective of the ethnic group, recognize elements of both types of nostalgia and do not distinguish between the two types. However, the two types of nostalgia seem to be more apparent in the aspects of Yugonostalgia our respondents did not recognise.

Referenties	Boym, S. (2001). <i>The Future of Nostalgia</i> , Basic Books. Mazzucchelli, F. (2012). What remains of Yugoslavia? From the geopolitical space of Yugoslavia to the virtual space of the Web Yugosphere. <i>Social Science Information</i> , 51(4), 631-648.
Keywords	Yugonostalgia, authoritarian regimes, war, legacies of repression

Panel	Inzicht in ouderschap: Zelfrapportage, politieregistraties en grootschalige onderzoeken
Voorzitter	Janna Verbruggen
Taal	Dutch
Zaal	B0.16
Paper 1	Partners in crime: medeplegers en groepsdynamiek
Auteur(s)	Iryna Rud, Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS); Rob Kessels (CBS); Carlijn Verkleij (CBS)
Abstract	Uit eerder onderzoek blijkt dat ongeveer een derde van alle verdachten misdrijven in groepsverband pleegt (zie o.a. Van Mastrigt & Farrington, 2009; Adamse et al., 2024). Kennis over de groepsdynamiek van medeplegen is echter beperkt. In dit onderzoek wordt gekeken naar misdrijven waarbij meerdere verdachten door de politie zijn geregistreerd, en naar de kenmerken van deze medeplegers. Ook wordt er gekeken naar de groepsdynamiek van verdachten die samen misdrijven plegen, met een focus op de groepssamenstelling door de tijd heen: blijven groepen medeplegers stabiel, of is er sprake van een overgang naar andere groepen of van medeplegen naar solo-plegen? Het onderzoek maakt gebruik van data over door de politie geregistreerde verdachten van misdrijven die zijn gemeld tussen 2022 en 2024, gekoppeld aan persoonskenmerken van verdachten. Op basis van deze gegevens wordt in kaart gebracht welke factoren samenhangen met de kans op medeplegen. Dit onderzoek draagt bij aan een beter begrip van medeplegen en biedt inzichten voor de ontwikkeling van gerichte interventies tegen criminaliteit in groepsverband.
Referenties	Van Mastrigt, S. B., & Farrington, D. P. (2009). Co-offending, age, gender and crime type: Implications for criminal justice policy. <i>The British Journal of Criminology</i>, 49(4), 552-573. Adamse, I., Blokland, A., & Eichelsheim, V. (2024). Understanding Co-Offending Patterns and Criminal Mentorship Using Police Registry Data. <i>Deviant Behavior</i>, 1-21.
Keywords	medeplegen; groepsdynamiek; verdachten
Paper 2	Criminele carrières van vrouwelijke zedendelinquenten in België: een populatiestudie

Auteur(s)	Luc ROBERT, NICC; Arjan BLOKLAND, NSCR, Leiden Universiteit; Miriam WIJIKMAN, CBS
Abstract	In deze paper beschrijven we de resultaten van een onderzoek naar de patronen in criminele carrières van vrouwelijke zedendelinquenten. Ondanks een aantal studies op dit vlak blijven de criminele carrières van vrouwelijke zedendelinquenten een zelden bestudeerd thema. Dit gebeurt op basis van Belgische nationale data van alle veroordeelde vrouwelijke zedenplegers tussen 1995 en 2020 die op het eind van de opvolgingsperiode minstens de leeftijd van 60 jaar bereikt hebben (n = 877). We vergelijken deze groep met een groep veroordeelde vrouwen zonder zedendelinquentie, maar met minstens één veroordeling buiten de politierechtbank (i.e. voor een ernstig delict) (n = 781). Het doel van deze studie is om 1) de criminele carrières van vrouwelijke zedendelinquenten in België te beschrijven en 2) om de criminele carrières van vrouwelijke zedendelinquenten te vergelijken met een groep vrouwelijke niet-zedendelinquenten. Methode: criminele carrièreparameters van zedendelinquenten en niet-zedendelinquenten zijn vergeleken (beschrijvende statistieken, trajectmodellen zijn berekend voor zowel zedendelinquenten als voor niet-zedendelinquenten, dit op basis van hun totaal aantal veroordelingen. Resultaten: de verwachting was dat er weinig verschillen zouden zijn tussen beide groepen. Het beeld is echter diffuus. Drie van de vier trajectgroepen vertonen een gelijkaardig patroon, maar de proporties lopen vrij sterk uiteen. Verklaringen hiervoor komen aan bod tijdens de presentatie.
Keywords	criminele carrières; vrouwelijke zedenplegers; België; trajectmodellen
Paper 3	Nederlandse daders van transnationaal seksueel kindermisbruik
Auteur(s)	Anneke Koning, Vrije Universiteit; Arjan Blokland, NSCR/ Universiteit Leiden; Fallon Cooper, Universiteit Leiden; Chantal van den Berg, NSCR/VU
Abstract	Achtergrond en doel Transnationaal seksueel kindermisbruik (TSK) wordt steeds vaker (h)erkend als een wijdverbreid probleem dat verregaande schade berokkent in de levens van minderjarigen. Desondanks is er tot op heden, ondanks toegenomen aandacht in beleid en onderzoek, nog maar weinig bekend over de omvang, aard en ernst van het gepleegde misbruik, en de kenmerken en werkwijze van plegers van TSK. Dit onderzoek heeft daarom als doel om meer inzicht te krijgen in daderschap van TSK door Nederlanders. Methode

	Als onderdeel van een groter WODC-onderzoeksproject voerden we een vragenlijstonderzoek uit onder een representatieve steekproef van bijna 10.000 Nederlandse mannen. Dankzij deze zelfrapportage kan voor het eerst een schatting worden gemaakt van de prevalentie van TSK-daderschap onder de Nederlandse mannelijke bevolking, en kunnen daders van verschillende typen van (transnationaal) seksueel kindermisbruik met elkaar worden vergeleken. Resultaten en conclusie In deze presentatie worden de (ten tijde van indienen van dit paper nog niet openbare) resultaten van dit onderzoeksproject besproken. Implicaties voor de praktijk komen aan bod.
Keywords	seksueel geweld; zelfrapportage onderzoek; kindermisbruik
Paper 4	Stalking in Nederland: een onderzoek naar kenmerken van door de politie herkende en niet-herkende stalking
Auteur(s)	Janna Verbruggen, Vrije Universiteit; Bianca Voerman, Nationale Politie; Johan Aquarius, Nationale Politie; Stefan van der Leeden, Nationale Politie
Abstract	Stalking is het stelselmatig lastigvallen van iemand waardoor die persoon zich niet meer veilig voelt. Slachtoffers kunnen zich tot instanties als politie en Veilig Thuis wenden voor hulp. Om stalking effectief aan te kunnen pakken, is het van belang dat de betrokken professionals stalking meteen bij een eerste melding als zodanig herkennen zodat er adequaat op gereageerd kan worden. In de praktijk blijkt echter dat dit lastig kan zijn, onder andere vanwege de complexiteit van stalkingszaken en omdat het moeilijk is om op basis van afzonderlijk gemelde incidenten onderliggende patronen van gedrag op te merken en te duiden als stalking. Op basis van politiedata wordt in dit onderzoek gekeken naar zaken van door de politie herkende stalking (N=31.839) en zaken die wat betreft de kenmerken voldoen aan de definitie van stalking maar die door de politie niet als zodanig zijn herkend (N=29.454) in de periode van 2014 tot en met 2018. Er wordt onderzocht in hoeverre deze zaken verschillen wat betreft het aantal en type incidenten, en de duur van de periode van stalking. Omdat uit eerder onderzoek blijkt dat ex-partner stalking de meest voorkomende vorm van stalking is en er bij deze zaken een verhoogd risico is op een ernstiger verloop, wordt er in de analyses ook onderscheid gemaakt tussen ex-partner stalking en overige stalking. Door het vergelijken van zaken van door de politie herkende en niet-herkende (ex-partner en overige) stalking, kan meer inzicht worden verkregen in de kenmerken van

	stalkingszaken en kunnen aanbevelingen voor de politiepraktijk geformuleerd worden.
Keywords	Stalking, politie, huiselijk geweld

Panel	Jeugd, criminaliteit en preventie
Voorzitter	Victor van der Geest
Taal	Dutch
Zaal	B0.32
Paper 1	Mogelijkheden en overwegingen bij een RCT-onderzoek in het justitiële domein: Het effectonderzoek naar de Halt-interventie
Auteur(s)	Benthe van Delft, Universiteit Leiden/WODC; Elisa Kemp, WODC; Kirti Zeijlmans, WODC; Jessica Asscher, Universiteit Utrecht; Ton Liefwaard, Universiteit Leiden; André van der Laan, WODC/Universiteit Leiden
Abstract	Een centraal doel binnen het justitiële domein is het terugdringen van recidive. Om zuiver te kunnen toetsen of justitiële interventies en straffen leiden tot minder recidive, zijn experimenten nodig waarbij gebruik wordt gemaakt van een random toegewezen experimentele- en controlegroep (RCT). Het uitvoeren van experimenten gaat echter gepaard met ethische, juridische en praktische uitdagingen. Toch is het van groot belang dat er inzicht is in de effectiviteit van de interventies en straffen die worden opgelegd binnen het Nederlandse strafrecht, zowel gezien vanuit het oogpunt van maatschappelijke veiligheid als vanuit het oogpunt van het individu dat een (mogelijk ineffectieve) interventie opgelegd krijgt. De Halt-interventie, een buitengerechtelijke afdoening voor jongeren (12-18 jaar) die een licht strafbaar feit hebben gepleegd, heeft een belangrijke positie binnen het justitiële domein, met een instroom van ongeveer 10.000 deelnemers per jaar. Effectiviteitsonderzoek heeft zich tot nu toe echter beperkt tot Ferwerda en collega's (2006), die concludeerden dat, wanneer naar recidive gekeken wordt, Halt niet effectiever was dan de controlegroep die van Halt vrijgesteld was. Op dit moment wordt daarom opnieuw onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de Halt-interventie, met behulp van een RCT. De organisatie van een RCT binnen het justitiële domein brengt verscheidene dilemma's met zich mee. Bijvoorbeeld de vraag wat er gebeurt in de controlegroep? En: wanneer ga je deelnemers randomiseren? Tijdens deze presentatie zal dieper worden ingegaan op de overwegingen om voor deze onderzoeksmethode te kiezen, enkele belangrijke keuzes binnen deze RCT en de mogelijkheden van dit type onderzoek.
Keywords	Halt, RCT, buitengerechtelijke afdoening, jeugdcriminaliteit

Paper 2	Resultaten van actieonderzoek naar de interventie: Veilig in en om School
Auteur(s)	Joyce te Bos, Hogeschool Saxion; Marleen Visser, Hogeschool Saxion
Abstract	Veilig in en om school De onderzoekers hebben een jaar meegelopen met het project Veilig in en om School (VIOS) in een middelgrote gemeente in Nederland. Onder leiding van de netwerkregisseur Jeugd en Veiligheid vindt er maandelijks overleg plaats op een drietal scholen over actuele veiligheidsthema's. Vertegenwoordigers van onder meer politie, jongerenwerk en jeugdreclassering sluiten hierbij aan. Methode Door middel van actieonderzoek is de inzet van VIOS en de samenwerking daarbinnen onderzocht. Actieonderzoek is een vorm van onderzoek waarbij onderzoekers en organisatie samen optrekken om een bepaalde verandering in te zetten, te evalueren en waar nodig bij te stellen (Verhoeven, 2022). Hierbij zijn onderzocht en onderzoekers gelijkwaardige partners die in alle openheid de samenwerking en het onderzoek vormgeven. Tijdens de bijeenkomsten zijn op drie momenten metingen verricht om te bepalen hoe de voortgang van het samenwerkingsproces was en hoe er kon worden bijgestuurd. Er was voorafgaand aan elke bijeenkomst een overleg tussen de onderzoekers en de netwerkregisseur waarbij de onderzoekers hun observaties deelden. Aan het eind van de periode zijn er nog een viertal diepte-interviews gehouden met VIOS-deelnemers. Gedurende het onderzoek zijn er drie trainingen georganiseerd voor de deelnemers van de drie scholen gezamenlijk: Informatiedeling en de AVG, Boundary Spanners en online weerbaarheid. Belangrijkste resultaten Tijdens de presentatie willen de onderzoekers stilstaan bij de bevindingen van het actieonderzoek. Hierbij gaan de onderzoekers in op het verloop van het proces van VIOS, maar wordt ook stilgestaan bij inhoudelijke bevindingen en trends.
Keywords	Jonge aanwas Jeugdcriminaliteit, Preventie
Paper 3	Het IN-CARE project: de intergenerationele overdracht van kwetsbaar ouderschap

Auteur(s)	Victor van der Geest, Vrije universiteit; Melanie Ramcharan, Vrije Universiteit; Judith Nijenstein, VU; Veroni Eichelsheim, NSCR; Anne-Marie Slotboom, VU
Abstract	Introductie Onderzoek laat zien dat kinderen die een tijd in een jeugdzorgplusinstelling hebben doorgebracht uit minder stabiele en onveiligere gezinssituaties komen. Ouders beschikken bijvoorbeeld niet over de juiste opvoedingsvaardigheden, relaties tussen ouders en kinderen zijn problematisch en de kinderen hebben vaker hechtingsproblemen. Deze moeilijke start kan in combinatie met de uithuisplaatsing gevolgen hebben die een leven lang duren en bovendien overgedragen kunnen worden op de volgende generatie. Dit onderzoek beoogt inzicht te bieden in de achtergronden en ervaringen van deze ouders en de mate waarin intergenerationele overdracht en veerkracht een rol spelen. Methode: data en analyses Dit onderzoek bestaat uit twee deelstudies. Voor de eerste deelstudie werden de dossiergegevens in combinatie met CBS-gegevens geanalyseerd van een uitgebreid en geanonimiseerd cohort van voormalige jeugdzorgpluscliënten (generatie 2). Demografische gegevens werden ook geanalyseerd voor hun ouders (generatie 1) en hun kinderen (generatie 3). Voor de tweede deelstudie werden 20 semi-gestructureerde interviews met oud-clënten uit de residentiële jeugdzorg afgenomen (niet dezelfde personen als in het eerdergenoemde cohort). Resultaten en conclusie In de resultaten worden de achtergronden, levensloopuitkomsten en intergenerationele uitkomsten van voormalig jeugdzorgpluscliënten geschetst aan de hand van dossier- en demografische informatie (zoals: inkomen, werk, burgerlijke staat/woonstatus, huishoudinformatie, informatie over kinderen en zorgbetrokkenheid). Voor moeders en kinderen zijn ook gegevens over geboortezorg en geboorte geanalyseerd. De interviews schetsen een kwalitatief beeld van de achtergronden en ervaringen van oud-clënten met betrekking tot de overgang naar ouderschap.
Keywords	intergenerationele continuïteit, levensloop, kwetsbaar ouderschap
Paper 4	Een verkenning van een rechtspsychologische benadering voor feitenonderzoek in de jeugdbeschermingsketen

Auteur(s)	Romie (F.R.C.) Schonewille MSc, Vrije Universiteit Amsterdam; dr. André (A.W.E.A.) De Zutter, Vrije Universiteit Amsterdam; dr. Tanja (T.S.) van Veldhuizen, Vrije Universiteit Amsterdam; prof. dr. Joris (J.) van Wijk, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	In 2023 werden per dag gemiddeld 25 machtigingen tot uithuisplaatsing afgegeven. Een uithuisplaatsing heeft ingrijpende gevolgen voor gezinnen. Deze gevolgen maken het cruciaal dat dergelijke beslissingen valide zijn. Maar hoe verloopt het beslissingsproces? Op welke informatie baseren de beslissers zich? Hoe garanderen de beslissers dat het voorafgaande feitenonderzoek zorgvuldig en objectief was? Rechtspsychologisch onderzoek heeft in het strafrecht veel inzichten opgeleverd over het verzamelen en wegen van informatie in het opsporingsonderzoek en in de rechtszaal. Steeds vaker wordt de vraag gesteld in hoeverre die rechtspsychologische inzichten toegepast kunnen worden in andere juridische procedures en rechtsgebieden. Een relevant domein is de jeugdbeschermingsketen, waar juridische en gedragswetenschappelijke inzichten samenkomen in de besluitvorming over kindbeschermingsmaatregelen. De oplegging van een kindbeschermingsmaatregel brengt niet alleen juridische consequenties met zich mee, maar kan ook leiden tot sociale en persoonlijke gevolgen, zoals stigmatisering en sociale uitsluiting van ouders en kinderen. In deze bijdrage delen wij de opbrengsten van verkennende gesprekken met professionals uit de jeugdbeschermingsketen, die erop wijzen dat er behoefte is aan rechtspsychologisch onderzoek binnen de keten. Op basis van de knelpunten die professionals in de keten zien, identificeren wij concrete aanknopingspunten voor rechtspsychologisch onderzoek naar feitenonderzoek door Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en de familierechter. De verkenning is het uitgangspunt voor nieuw rechtspsychologisch onderzoek dat kan bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van besluitvorming binnen de jeugdbeschermingsketen.

Panel	Nudging Down Night Noise: Innovatieve strategieën voor een leefbaar nachtleven
Voorzitter	Wim Hardyns
Taal	Dutch
Zaal	B0.14
Paper 1	Nudging Down Night Noise: Kunnen we nachtlawaai verminderen met technologie?
Auteur(s)	Carl Vandebotermiet, Stad Gent; Jan Godderis, Stad Gent; Bo Peeters, Stad Leuven
Abstract	Nudging down night noise bouwt verder op de projecten SENSOC (stad Gent) en Nachtlawaai verminderen d.m.v. technologie en nudging (stad Leuven). Beide projecten brachten een problematiek van overlast beter in kaart en testten nudgingtechnieken als remedie. “Nudge” kan daarbij gezien worden als een motivatietechniek die mensen onbewust stimuleert om bepaald gewenst gerag te vertonen. Stad Leuven en stad Gent bouwen samen met KU Leuven en UGent verder op de inzichten en ervaringen uit deze projecten. De twee grootste studentensteden fungeren als living lab om enerzijds op verschillende locaties nachtlawaai te meten en te herkennen en anderzijds om deze problematiek preventief aan te pakken d.m.v. nudgingtechnieken. Stad Leuven kijkt samen met KU Leuven naar de opschaling van de projecties en het aansturen van de openbare verlichting. Stad Gent start samen met UGent een participatief traject op met buurtbewoners, feestvierders en andere stakeholders om preventieve nudges te ontwikkelen. In beide steden zullen nieuwe nudgingtechnieken getest worden. De universiteiten zullen in de betreffende steden onderzoek voeren naar de effectiviteit van de gekozen nudges. Tot slot gaan beide steden, naast de objectieve data uit de metingen, aan de slag met subjectieve data over geluidsoverlast. Zo zet Gent in op een uitgebreid kwalitatief voor- en na-onderzoek en werkt Leuven aan een beleidsdashboard waar de objectieve data verrijkt wordt met meldingen rond nachtlawaai bij politie, weers- en evenementendata.
Keywords	Nachtlawaai, nudging, preventie, participatie, geluidssensoren, smart city
Paper 2	Beleidsinstrumenten ter vermindering en preventie van nachtlawaai

Auteur(s)	Désirée Wagenaar, KU Leuven; Pieter Raymaekers, KU Leuven; Siegfried Dewitte, KU Leuven; Steven Van de Walle, KU Leuven
Abstract	Er zijn twee tegenstrijdige discoursen over het nachtleven: het nachtleven als een ruimte & tijd voor commerciële exploitatie (nachteconomie) versus het nachtleven als een ruimte & tijd die gepaard gaat met overtredingen en antisociaal gedrag (van Aalst, 2019). Beide perspectieven zijn aanwezig in het sociaal conflict over lawaai en andere vormen van overlast tussen bezoekers en bewoners van uitgaansgebieden en de omgeving (Eldridge, 2010; van Aalst, 2019). Steden trachten dit conflict aan te pakken door in te zetten op verschillende gedrags- en andere instrumenten ter preventie en reductie van het lawaai veroorzaakt door de bezoekers. Als eerste presenteren we een systematic literature review over beleidsinstrumenten ter vermindering van nachtlawaai, gebruikmakend van het PRISMA protocol. Deze review resulteerde in 47 relevante artikels, boeken en beleidsevaluaties, dewelke inzicht geven in de beschikbare instrumenten en hun effect (positief, negatief en neutraal), naast de potentiële neveneffecten zoals het verplaatsen van het probleem naar een ander gebied of extra belasting voor het lokale politieapparaat. Als tweede presenteren we een thematische analyse van 10 semigestructureerde interviews. Stakeholders van (smart) city projecten die nachtlawaai aanpak(k)(t)en werden benaderd om hun project te bespreken, net als hun succes- en faalfactoren. Het doel van het onderzoek is het overheidsbeleid te ondersteunen bij de aanpak van het sociale conflict rond nachtlawaai tussen bezoekers en bewoners, wat bijdraagt tot een harmonieuzer stadsleven. De review en de interviews werden uitgevoerd in het kader van het Nudging Down Night Noise project, dewelke een samenwerking is tussen Leuven, Gent, UGent en KU Leuven.
Referenties	Eldridge, A. (2010). The urban renaissance and the night-time economy: Who belongs in the city at night? In Social sustainability in urban areas (pp. 183–198). Routledge. https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781849774956-13/urban-renaissance-night-time-economy-belongs-city-night-adam-eldridge van Aalst, I. (2019). Urban Nightlife Cultures. The Routledge Companion to Urban Media and Communication, 326–334.
Keywords	Beleidsinstrumenten, smart city projecten, nachtlawaai, nachtleven overlast, antisociaal gedrag

Paper 3	Hoe luid is de nacht? Nachtlawaai in Gentse uitgaansbuurten onderzocht
Auteur(s)	Jolina Raes, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht; Marlies Sas, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht; Wim Hardyns, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht
Abstract	Nachtlawaai is een cruciale factor in de leefbaarheid van stedelijke omgevingen en vormt een groeiende uitdaging in dynamische uitgaansbuurten. Hoewel geluidssensoren objectieve data kunnen genereren over de intensiteit en frequentie van nachtelijk geluid, bieden ze slechts een beperkt inzicht in de sociale dynamiek en context van dit fenomeen. Om deze leemte op te vullen, combineert dit onderzoek twee complementaire methoden: systematische nachtelijke observaties en grootschalige bevragingen van feestvierders. In totaal werden 1.106 nachtelijke observaties uitgevoerd in de straten rondom twee populaire Gentse uitgaansbuurten. Op basis van een gestandaardiseerde observatiechecklist werden de belangrijkste geluidsbronnen (bijvoorbeeld roepende mensen, verkeerslawaai), het gedrag van feestvierders (zoals alcoholgebruik en potentieel overlastgevend gedrag) en omgevingsfactoren systematisch in kaart gebracht. Daarnaast werden 794 feestvierders ondervraagd via surveys om hun bewustzijn en perceptie van nachtelijke geluidsoverlast te onderzoeken. Hoe ervaren zij het geluid dat zij zelf produceren? In welke omstandigheden gedragen zij zich het meest uitgelaten en wanneer zijn zij geneigd om hun geluidsniveau te beperken? Deze presentatie biedt een diepgaand inzicht in de sociale en gedragsmatige dimensies van nachtlawaai. We bespreken niet alleen de meest voorkomende geluidsbronnen in de onderzochte uitgaansbuurten, maar ook de mate waarin feestvierders zich bewust zijn van andere stedelijke bewoners, zoals werkenden en gezinnen. Tot slot gaan we in op de bereidheid van feestvierders om zelf maatregelen te nemen om geluidsoverlast te beperken, en welke strategieën hier mogelijk het meest effectief kunnen zijn.
Keywords	Nachtlawaai, Geluidsoverlast, Uitgaansleven, Nudging, Stadsplanning
Paper 4	Tussen feest en frustratie: Percepties van buurtbewoners over nachtelijke overlast in Gent

Auteur(s)	Thijs Hauspie, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht; Jolina Raes, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht; Wim Hardyns, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht
Abstract	Nachtlawaaï is een sterk subjectief fenomeen dat niet alleen de leefbaarheid van stedelijke buurten beïnvloedt, maar ook een impact heeft op het veiligheidsgevoel en het algehele welzijn van bewoners. Terwijl uitgaansbuurten een belangrijk socio-economisch en cultureel dynamisme met zich meebrengen, kunnen de negatieve gevolgen van nachtelijke geluidsoverlast voor omwonenden aanzienlijk zijn. Dit onderzoek brengt de percepties en ervaringen van buurtbewoners in de directe omgeving van Gentse uitgaansbuurten in kaart, met bijzondere aandacht voor de sociale en psychologische gevolgen van nachtelijke overlast. Door middel van een grootschalige digitale survey, face-to-face afgenomen bij 1.119 buurtbewoners, werd data verzameld over een breed scala aan thema's: socio-demografische kenmerken, woon- en werksituatie, ervaren overlast en criminaliteit, veiligheidsgevoelens, sociale cohesie en collectieve weerbaarheid, subjectieve beleving van geluidshinder en algemene en mentale gezondheid. De resultaten bieden diepgaand inzicht in hoe bewoners hun woonomgeving en veiligheidsgevoel ervaren en welke strategieën zij hanteren om met nachtelijke overlast om te gaan. Daarnaast wordt onderzocht welke rol sociale cohesie en collectieve weerbaarheid spelen bij het omgaan met en tegengaan van nachtelijk lawaai. Verder wordt gekeken naar verschillen tussen subgroepen, zoals gezinnen met jonge kinderen, werkenden en ouderen, om te begrijpen welke factoren de beleving van geluidsoverlast versterken of temperen. Deze bevindingen laten zien hoe een samenspel van individuele gevoeligheid en sociale dynamiek de perceptie van geluidshinder beïnvloedt. De inzichten uit dit onderzoek bieden waardevolle handvatten voor beleidsmakers en lokale actoren om een duurzaam evenwicht te vinden tussen een levendig nachtleven en de leefbaarheid van stedelijke woonbuurten.
Keywords	Nachtlawaaï, Geluidsoverlast, Uitgaansleven, Nudging, Stadsplanning

Parallelsessie III: Donderdag 15:30 – 17:00

Panel	Roundtable: Emotioneel 'gedoe' bij criminologisch onderzoek
Voorzitter	Karin van Wingerde / Anneke Koning
Taal	Dutch
Zaal	B0.41
Deelnemers	Anneke Koning, VU; Maartje Weerdesteijn, VU; Fiore Geelhoed, EUR; Robby Roks, EUR; Janine Janssen, Open Universiteit
Abstract	Criminologen bestuderen regelmatig heftige onderwerpen die onderzoekers niet alleen intellectueel, maar ook emotioneel uitdagen. Via veldonderzoek, interviews met slachtoffers of daders, en het bestuderen van (beeld)materiaal worden we, op verschillende manieren, geconfronteerd met de duistere kant van de menselijkheid. In deze roundtable sessie delen criminologen hun persoonlijke ervaringen met het uitvoeren van criminologisch onderzoek naar 'heftige' onderwerpen. Hoe gaan zij als onderzoekers om met de emotionele uitdagingen van hun onderzoek? Wat ervaren zij als de belangrijkste oorzaken van emotioneel 'gedoe'? Welke tips en tricks hebben zij voor mede-onderzoekers? En de hamvraag: hoort emotie eigenlijk wel thuis in wetenschappelijk onderzoek?

Panel	Online extremisme en haat
Voorzitter	Isabelle van der Vegt
Taal	Dutch
Zaal	B0.31
Paper 1	Van online oproep tot offline actie: De rol van de politie en online bystanders bij het voorkomen van online aangejaagde ordeverstoringen en -extremistische acties
Auteur(s)	Charlie Stoeldraaijers, Vrije Universiteit Amsterdam; Elanie Rodermond, Vrije Universiteit Amsterdam/ NSCR; Adriaan van Veldhuizen, Politie, Maud van Bavel, Politie
Abstract	De bestorming van het Amerikaanse Capitool in 2021 toonde aan hoe cruciaal sociale media kunnen zijn voor de mobilisatie van reischoppers. Ook in Nederland zijn in de afgelopen jaren verschillende grootschalige acties voorafgegaan door online mobilisatie, zoals de coronarellen, de studentenprotesten in mei 2024 en de Maccabi-rellen. De politie staat voor de uitdaging om dergelijke online aangejaagde acties te signaleren en te voorkomen. Maar in hoeverre is de politie hiertoe in staat? En hoe wenselijk en zinvol is politie-interventie in digitale omgevingen? Deze presentatie bespreekt recent onderzoek naar de rol van de politie en online bystanders in het voorkomen van online aangejaagde ordeverstoringen en extremistische acties. Het onderzoek combineert een verkennende literatuurstudie, interviews met politiemedewerkers en een sociale media-analyse om inzicht te krijgen in de processen van online mobilisatie, de rol van de politie bij het voorkomen van hieruit voortkomende ordeverstoringen en extremistische acties, en de mogelijke preventieve rol die online bystanders kunnen vervullen. Op basis van de resultaten worden concrete aanbevelingen voor beleid en praktijk geformuleerd en wordt gereflecteerd op de bevindingen in het licht van relevant wetenschappelijk werk en theorieën. Deze studie draagt bij aan een beter begrip van online mobilisatieprocessen en de mogelijkheden voor effectieve interventie.
Paper 2	Radicale reclame op sociale media. Online rekrutering voor extremistische groepen
Auteur(s)	Elanie Rodermond, Vrije Universiteit Amsterdam/NSCR; Charlie Stoeldraaijers, Vrije Universiteit Amsterdam; Fabienne Thijs, NSCR, Rutger Leukfeldt, NSCR, Haagse Hogeschool; Frank Weerman, NSCR

Abstract	In de afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat internet een belangrijke rol kan spelen in radicaliseringsprocessen en het werven van leden voor extremistische organisaties. Kennis over dit onderwerp is echter gefragmenteerd en een uitgebreid overzicht van relevante academische en praktische inzichten ontbreekt. Een complicerende factor is de inconsistentie in terminologie en operationalisatie in verschillende studies. Als gevolg van deze knelpunten ontbreekt nog altijd een evidence-base voor programma's ter preventie van online rekrutering voor extremistische groepen. De huidige studie maakt gebruik van verschillende onderzoeksmethoden om online rekrutering voor extremistische organisaties te bestuderen. Op basis van een literatuuronderzoek, een content-analyse van berichten op social media en interviews met verschillende professionals onderzoeken we de aard en mechanismen van online rekrutering binnen verschillende extremistische organisaties. Daarnaast onderzoeken we de dynamiek tussen online en offline contexten en bestaande aanpakken om online rekrutering tegen te gaan. De resultaten worden besproken in het licht van eerdere studies en het veranderende extremisme-landschap.
Keywords	Extremisme, radicalisering, social media, rekrutering, online
Paper 3	De samenhang tussen complottheorieën en online haat gericht aan politici
Auteur(s)	Isabelle van der Vegt, Universiteit Utrecht
Abstract	Politici worden steeds vaker bedreigd, zowel in Nederland als in het buitenland. In sommige gevallen houden deze (fysieke) bedreigingen verband met complottheorieën. Daarnaast geeft inmiddels het merendeel van de politici aan geregeld het slachtoffer te worden van haat en bedreigingen via sociale media. Het is echter nog niet eerder empirisch onderzocht in hoeverre online haat en bedreigingen mogelijk gemotiveerd zijn door geloof in complottheorieën. Dit vraagstuk wordt op kwantitatieve en kwalitatieve wijze onderzocht aan de hand van bijna 2 miljoen berichten gericht aan Nederlandse partijleiders op X (voorheen Twitter). Resultaten laten zien dat de complottheorieën die worden aangehaald veelal extreemrechts van aard zijn of zijn opgekomen tijdens de COVID-19 pandemie. Prominente en mannelijke politici blijken vaker het doelwit te zijn van dergelijke complotberichten. Tot slot wordt er inderdaad een verband gevonden tussen haatdragend taalgebruik en het aanhalen van complottheorieën in online berichten gericht aan politici.

Keywords	haat, dreigingen, complottheorieën, sociale media, dreigingen aan politici
Paper 4	Bloemen op de begraafplaats. De aanpak van een complottheorie in Bodegraven. En wat we daarvan kunnen leren.
Auteur(s)	Marnix Eysink Smeets, LEV; Hans Moors, EMMA; Marius Koelink, Hogeschool InHolland; Linda de Veen, EMMA
Abstract	Tijdens de coronapandemie nam een complottheorie onverwacht bezit van Bodegraven. Het begon op digitale platforms, waar een narratief over satanisch kindermisbruik werd verspreid. In de offline wereld werd het narratief pas goed zichtbaar toen mensen bloemen op de lokale begraafplaats kwamen leggen, ter nagedachtenis aan vermeende slachtoffers. Dit tot ontsteltenis van nabestaanden en van hen die als dader werden aangemerkt van de vermeende misdaden. 'Bloemen op de begraafplaats' reconstrueert hoe de lokale autoriteiten een strategie ontwikkelden om de gevolgen van de complottheorie het hoofd te bieden. En hoe een ogenschijnlijk lokaal probleem al snel een landelijke kwestie bleek te zijn. Een verschijnsel dat ook elders zomaar weer kan oplaaien, mede omdat de voedingsbodem geenszins verdwenen is. Het boek laat de enorme impact zien die een complotnarratief kan hebben op de levens van hen die hier (tegen wil en dank) bij betrokken worden. Het laat ook zien hoezeer autoriteiten worstelen met het vinden van een effectieve respons. Waarom duurde het zo lang voordat verbanden werden herkend? Welke rol speelde de digitale wereld in het verspreiden én tegengaan van het narratief? En wat kunnen we leren uit de casus Bodegraven met het oog op de toekomst? 'Bloemen op de begraafplaats' biedt niet alleen een verslag van een complex fenomeen, maar ook waardevolle lessen voor lokaal bestuur, wetgever, politie, Openbaar Ministerie en slachtofferzorg. Het is een boek dat ons confronteert met de kwetsbaarheid van onze samenleving voor desinformatie. En met de noodzaak tot waakzaamheid, samenwerking en veerkracht om die het hoofd te bieden.
Keywords	complottheorie, corona, online aangejaagde ordeverstoring

Panel	Cybercrime: De ontwikkeling van cyberdaders
Voorzitter	Jildau Borwell
Taal	Dutch
Zaal	B0.13
Paper 1	'Hacking as a double-edged sword: you can cut the fruit with it, but also stick it in someone': een mixed-method studie naar ethische overwegingen en ethisch hacken onder Computer Science studenten
Auteur(s)	Tess Engelanders, Vrije Universiteit; Marleen Weulen Kranenbarg, Vrije Universiteit
Abstract	Naarmate de samenleving digitaliseert en we steeds meer afhankelijk worden van technologie, wordt het beveiligen van IT-systemen en het voorkomen van misbruik daarvan steeds belangrijker. Om deze systemen te beschermen, is er behoefte aan cybersecurityprofessionals en ethisch hackers die veiligheid inbouwen en de veiligheid van systemen testen. Lereren hoe systemen beschermd kunnen worden, houdt echter vaak in dat men ook leert hoe ze gebroken of gehackt kunnen worden. Om misbruik van systemen te voorkomen, is het daarom van cruciaal belang dat studenten Computer Science niet alleen technische vaardigheden worden bijgebracht, maar ook gestimuleerd worden om na te denken over de ethische implicaties van hun werk. Door middel van interviews en focusgroepen met studenten en docenten, en een enquête onder studenten, heeft deze studie onderzocht hoe studenten Computer Science aan twee universiteiten in Nederland omgaan met morele en ethische overwegingen en hoe dit onderwerp wordt weerspiegeld in hun opleiding. Voorlopige resultaten tonen aan dat 1) wat als ethisch gedrag wordt beschouwd per student verschilt, 2) er verschillen zijn tussen de twee universiteiten, zowel wat betreft ethiek in het programma als ethische overwegingen van studenten, en 3) toegepaste ethiek beter aansluit bij de technische studentenpopulatie dan abstracte ethische theorieën. Op basis van deze resultaten en in samenwerking met professionals en studenten formuleert de studie aanbevelingen voor een raamwerk om normen te construeren en de opleiding Computer Science te verbeteren.
Keywords	Ethisch hacken, Cybersecurity, Ethiek, Ethische overwegingen, Computer Science, Moraliteit
Paper 2	De psychologische kenmerken van daders van cybercriminaliteit

Auteur(s)	Luuk Bekkers, De Haagse Hogeschool & NSCR; Asier Moneva, De Haagse Hogeschool & NSCR; Rutger Leukfeldt, De Haagse Hogeschool & NSCR & Leiden Universiteit
Abstract	Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de individuele verschillen die zijn geassocieerd met ouderschap van cybercriminaliteit. Daarom zijn bestaande interventies en risicotaxaties mogelijk niet goed afgestemd op deze heterogene doelgroep, wat negatieve effecten kan hebben. Het doel van dit onderzoek is dan ook om meer zicht te krijgen op de factoren die een rol spelen bij verschillende vormen van cybercriminaliteit. Meer specifiek vergelijken we in deze cross-sectionele studie zelf-gerapporteerde daders van cybercriminaliteit met traditionele delictplegers en non-offenders op verschillende risicofactoren met behulp van multinomiale regressie analyse. Deze analyse is gebaseerd op een survey bestaande uit gevalideerde meetinstrumenten die was ingevuld door 1,240 jongeren tussen de 16 en 25 jaar. Het blijkt dat vooral factoren gerelateerd aan school, werk en vrije tijd zich anders manifesteren voor cybercriminaliteit: wat als beschermend wordt beschouwd voor traditionele criminaliteit biedt mogelijk gelegenheid om betrokken te raken bij cybercriminaliteit, zoals werk in IT en een hogere zelfcontrole.
Paper 3	Cybercrime Pathways
Auteur(s)	Jildau Borwell, Haagse Hogeschool/ Politie
Abstract	In het ERC-onderzoeksprogramma Cybercrime Pathways onderzoeken we hoe en waarom mensen betrokken raken bij cybercrime. Welke online en offline risico- en beschermende factoren spelen daarbij een rol? We gaan ook na hoe interventies kunnen voorkomen dat mensen in cybercrime belanden of hen helpen ermee te stoppen. In deze sessie wordt de opbouw van het onderzoeksprogramma kort toegelicht.
Paper 4	Waarom wordt Cybercrime-as-a-Service aangeboden? Een verkenning van de motivaties en neutralisaties van aanbieders van cyber tools.
Auteur(s)	Timon Udo, Vrije Universiteit Amsterdam; Hannah Kool, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving; Marleen Weulen Kranenburg, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Cybercriminaliteit ontwikkelt door naar een dienstenmodel waarbij cybercriminele software als kant-en-klaar pakket wordt verkocht op diverse marktplaatsen (Cybercrime-as-a-Service marktplaatsen; CaaS marktplaatsen). Dat aanbod van diensten verlaagt de drempel tot cybercriminaliteit omdat zelfs mensen

	zonder technische kennis cybercriminaliteit kunnen plegen. Het vinden van CaaS vereist tegenwoordig ook weinig technische kennis, aangezien het op openbare websites, zoals Telegram, wordt aangeboden. Verkopers van CaaS maken het plegen van cybercriminaliteit daardoor mogelijk voor een nieuw groep daders zonder technische kennis. Opvallend is dat vergelijkbare software gratis en transparant wordt gedeeld op GitHub. Dat leidt tot de vraag waarom sommigen ervoor kiezen om de software gratis te delen, terwijl anderen de software verkopen. In dit verkennende onderzoek worden de beweegredenen van zowel verkopers van CaaS op Telegram als aanbieders van vergelijkbare software op GitHub onderzocht. Om inzicht te krijgen in die beweegredenen zullen beide groepen worden geïnterviewd. Verder wordt naar aanleiding van de motivaties en hypothetische scenario's onderzocht of beide groepen gebruikmaken van neutralisatietechnieken. Tot slot zal worden onderzocht in welke mate beide groepen verschillen in hun motivaties en gebruik van neutralisatietechnieken. Door inzicht te krijgen in de (verschillen in) motivaties en neutralisaties kan beter worden begrepen waarom mensen ervoor kiezen om de software te verkopen of gratis te delen. Dat kan bijdragen aan het ontwikkelen van gerichte interventies die zich op die motivaties en neutralisaties kunnen richten om cybercriminaliteit te beperken.
Keywords	Cybercrime-as-a-Service, Telegram, GitHub, Motivaties, Neutralisaties

Panel	Detentie: Werken in detentie
Voorzitter	Hanneke Palmen
Taal	Dutch
Zaal	A0.51
Paper 1	Func tiedifferentiatie in Belgische en Nederlandse gevangnissen: Juridische kaders en werkvloerpercepties
Auteur(s)	Lorenz Pardon, Vrije Universiteit Brussel; Kristel Beyens, Vrije Universiteit Brussel; Miranda Boone, Universiteit Leiden; An-Sofie Vanhouche, Vrije Universiteit Brussel
Abstract	Achtergrond In deze presentatie bespreken we onze analyse omtrent func tiedifferentiatie binnen het gevangeniswezen in België en Nederland en hoe deze zowel op juridisch als op praktijkniveau vorm krijgt. Waar België momenteel een overwegend generalistisch model hanteert voor Penitentiaire Bewakingsassistenten (PBAs), kent Nederland een duidelijke scheiding tussen Penitentiaire Inrichtingswerkers (PIWers), die zich richten op begeleiding en resocialisatie, en Complexbeveiligers (BEWAs), die verantwoordelijk zijn voor veiligheidstaken. Op basis van beleidsdocumenten, historische en actuele regelgeving en empirisch veldwerk onderzoeken we hoe deze verschillen in func tiedifferentiatie niet louter juridische constructies zijn, maar door de werkcultuur en context lokaal anders gepercipieerd en vormgegeven worden. Belgische gevangenisbewaarders ervaren hun brede taakomschrijving als een essentieel onderdeel van hun professionaliteit, terwijl Nederlandse PIWers en BEWAs hun gespecialiseerde rollen zien als een stap naar verdere professionalisering. Door deze vergelijking belichten we de impact van juridische structuren op de dagelijkse praktijk en analyseren we de implicaties hiervan voor zowel de effectiviteit als de werkbeleving van gevangenispersoneel in beide landen. Methode Vanuit een etnografische benadering werden er gedurende in totaal 13 maanden observaties uitgevoerd in twee Belgische en twee Nederlandse gevangnissen en 75 diepte-interviews afgenomen bij Penitentiair personeel. Bijkomend werden historische en actuele beleidsdocumenten en regelgeving geanalyseerd.

	Conclusie De juridische taakverdeling die oorspronkelijk in beide landen werd vastgelegd, heeft een pragmatische aanpassing ondergaan om in te spelen op de modernisering van het gevangeniswezen. Tegelijkertijd verschillen de percepties over de invulling van deze rollen sterk onder het gevangenispersoneel. Waar sommigen de ontwikkelingen zien als een kans voor verdere specialisatie en professionalisering, vrezen anderen juist fragmentatie en toenemende spanningen binnen de werkstructuur.
Paper 2	Affectieve Organisatiebetrokkenheid van Gevangenismedewerkers: een psychometrische toets
Auteur(s)	Francesca van Ravenstein, Universiteit Leiden; Miranda Sentse, Universiteit Leiden; Hanneke Palmen, Universiteit Leiden; Paul Nieuwebeerta, Universiteit Leiden
Abstract	Affectieve organisatiebetrokkenheid is de persoonlijke binding tussen een werknemer en diens organisatie. Onderzoek in verschillende type organisaties heeft aangetoond dat affectieve organisatiebetrokkenheid gunstige resultaten teweegbrengt op het gebied van welzijn, prestaties en klanttevredenheid voor zowel werknemers als hun organisaties. Een klein aantal gevangenisstudies bevestigen de relevantie van betrokkenheid voor gevangenismedewerkers en organisaties. Hoewel de Affective Organizational Commitment Scale (Allen & Meyer), buiten de gevangeniscontext het meest bekende en gebruikte instrument is om affectieve organisatiebetrokkenheid te meten, is het onduidelijk of de schaal ook geschikt is voor de gevangeniscontext. In dit onderzoek worden de psychometrische kenmerken van de Affective Organizational Commitment Scale getoetst in een steekproef van Nederlandse gevangenismedewerkers (N=3426). Uit de resultaten blijkt dat de schaal een solide factorstructuur, betrouwbaarheid en constructvaliditeit heeft. De bevindingen ondersteunen de bruikbaarheid van de Affective Organizational Commitment Scale in een gevangeniscontext. Beperkingen van het onderzoek en implicaties voor vervolgonderzoek naar de affectieve organisatiebetrokkenheid van gevangenismedewerkers worden besproken.
Paper 3	Geweldsgebruik van gevangenispersoneel: Bevindingen uit etnografisch onderzoek
Auteur(s)	Rozalie Lekkerkerk, Universiteit Leiden; Esther van Ginneken, Universiteit Leiden

Abstract	Onderzoek naar geweld in gevangenissen beschouwt dit vaak als een lineair proces van (de)escalatie, met de nadruk op geweld tussen gedetineerde personen of tegen personeel. Dit perspectief negeert echter de onderliggende interactieprocessen en de actieve rol van gevangenispersoneel in gewelddadige situaties. Wanneer hun handelen wel wordt onderzocht, wordt het veelal gepositioneerd als ‘dwang’ of ‘machtshandhaving’, waardoor een kenniskloof blijft bestaan over hoe personeel geweld zelf ervaart, ermee omgaat en het (collectief) inzet. Dit onderzoek vult deze lacune door te analyseren hoe gevangenispersoneel gewelddadige interacties waarneemt en erop anticipeert. Vanuit een interactionistisch perspectief op geweldssituaties analyseren we 30 interviews met personeel en veldobservaties uit tien maanden etnografisch onderzoek, waarbij medewerkers werden geschaduwd in hun interacties met gedetineerde personen. De focus ligt op hun interpretaties van geweld en zogenoemde ‘kantelpunten’: momenten waarop plotselinge verschuivingen in lichamelijk en emotioneel gedrag—van henzelf, collega’s of gedetineerde personen—hun inschattingen beïnvloeden en hen nopen tot actie, soms met geweld. Onze bevindingen tonen aan dat personeel geweld expliciet erkent en beschouwt als een (noodzakelijk) middel om controle te behouden en veiligheid te waarborgen. Tegelijkertijd wordt hun geweldsgebruik sterk beïnvloed door emotionele en lichamelijke regulatiestrategieën, die nauw verweven zijn met hun professionele identiteit. Medewerkers beschrijven hoe zij intense fysieke en emotionele reacties op angst en spanning onderdrukken om controle te behouden, zowel over zichzelf als over de situatie. Dit voortdurende emotionele werk leidt bij sommigen tot gewenning aan geweld. Door deze processen bloot te leggen, biedt dit onderzoek een genuanceerder begrip van de rol van gevangenispersoneel in de dynamiek van gevangenisgeweld.
Keywords	geweld, gevangenis, detentie, gevangenispersoneel
Paper 4	Meer dan stakingen? Vakbonden en sociaal overleg in Belgische gevangenissen.
Auteur(s)	Lorenz Pardon, Vrije Universiteit Brussel; Kristel Beyens, Vrije Universiteit Brussel
Abstract	Achtergrond Vakbonden spelen een cruciale rol in het Belgische gevangeniswezen, niet alleen binnen het sociaal overleg op

	verschillende niveaus, maar ook als drijvende kracht achter de frequent voorkomende stakingen. Hoewel deze stakingen vaak voortkomen uit structurele problemen zoals overbevolking, personeelstekorten en toenemende agressie op de werkvloer, vormen ze tegelijkertijd een terugkerend en ontwrichtend element binnen het gevangenisbeheer en -regime. De impact ervan reikt verder dan de arbeidsverhoudingen en heeft ingrijpende consequenties voor de veiligheid, de werkomstandigheden en de detentieomstandigheden. De invoering van minimale dienstverlening in 2019, bedoeld om de gevolgen van stakingen te beperken en de continuïteit van de gevangeniswerking te garanderen, heeft de machtsverhoudingen tussen vakbonden, de overheid en gevangenisdirecties verder op scherp gesteld. Dit spanningsveld illustreert de complexe interactie tussen arbeidsrecht, penitentiair beleid en gevangenisbeheer binnen het Belgische strafrechtstelsel. In deze presentatie bespreken we de resultaten van een lopend onderzoek waarin de federale secretarissen van de drie grote vakbonden (VSOA, ACV en ACOD) werden geïnterviewd. We analyseren hun positie binnen het sociaal overleg, hun standpunten over minimale dienstverlening en de bredere rol van vakbonden in het gevangenisbeleid. Methode Analyse van protocolakkoorden en de Wet van 23 maart 2019, aangevuld met diepte-interviews met de federale secretarissen van de drie Vlaamse gevangenisvakbonden. Conclusie De standpunten van de vakbonden onthullen een diepgewortelde spanning tussen het streven naar betere werkomstandigheden en de bredere beleidskeuzes binnen het gevangeniswezen. Terwijl ze hun invloed binnen het sociaal overleg benadrukken, stellen ze tegelijkertijd dat er onvoldoende naar hun eisen wordt geluisterd, wat hen ertoe aanzet om stakingen en verdere versobering van regimes als drukingsmiddel in te zetten. Tegelijkertijd hebben de vakbonden akkoorden afgedwongen die gevangenisdirecties verplichten om het regime te bevriezen bij incidenten, om zo spontane acties te vermijden. De discussie over minimale dienstverlening legt niet alleen de strijd om controle bloot, maar illustreert ook hoe de machtsverhoudingen tussen vakbonden, overheid en gevangenisdirecties zich verder ontwikkelen.
--	--

Panel	Reparations for Victims in and beyond International Law: Expectations and Experiences
Voorzitter	Joni Van Laeken
Taal	English
Zaal	B0.25
Paper 1	Judicial reparations for survivors: international human rights courts, expectations, exclusions and the limits of implementation in Cyprus and Guatemala
Auteur(s)	Mijke de Waardt, NSCR/ Criminology, VU
Abstract	International criminal courts emphasise legal accountability and typically grant reparations through judicial rulings centered on individual or state liability, whereas international human rights institutions advocate for broader reparative justice, recommending measures that address systemic harm. In this presentation will be examined how survivors experience redress, with a particular focus on the eligibility criteria for reparations. More specifically, we analyse the decision-making processes of the Inter-American Court of Human Rights in <i>Río Negro v. Guatemala</i> and the European Court of Human Rights in <i>Cyprus v. Turkey</i>. In both cases, hundreds of victims were awarded individual compensation, but only in <i>Río Negro v. Guatemala</i> were additional forms of reparation—such as collective, symbolic, and community-focused measures—granted. Our study is based on in-depth life-history interviews with approximately 30 victims per case who were entitled to reparations and 30 similarly situated individuals who were excluded despite comparable experiences. While judicial rulings on reparations are significant, we conclude that their tangible contribution remains limited, as implementation in both cases has been lacking. Understanding how victim-survivors perceive reparations requires considering not only court-ordered measures but also other (promised) reparation instruments within a given context. Despite confusion about awarded reparations and the importance of their materialisation for victims' recognition, survivors in these samples strongly value the role of international courts. Courts serve as crucial watchdogs, ensuring the protection of rights when states fail to do so, reaffirming their broader significance beyond the direct material impact of their rulings.
Keywords	Reparative justice, mass-violence, Human Rights Courts, victim perceptions, systemic redress

Paper 2	Reparations amid ongoing violence: perceptions and prospects in eastern DRC
Auteur(s)	Kim Baudewijns, Universiteit Gent & VU Amsterdam
Abstract	Up until this day, the eastern regions of the Democratic Republic of the Congo (DRC) continue to be characterised by violence and instability. Nonetheless, the country is considered a post-conflict country, mainly through the peace agreement that was signed in 2003. Focusing specifically on reparations as a transitional justice measure, this study seeks to elucidate how survivors of mass violence experience and perceive the implementation of reparations in a region where the tensions are still high, and the conflict is ongoing. The research concentrates on the Ituri province, in eastern DRC, where a village was brutally attacked under the command of Germain Katanga -a former armed group leader. He was found guilty of crimes against humanity in 2014 by the International Criminal Court (ICC), which also ordered for the victims of the crimes committed by Katanga to receive individual and collective reparations by the Trust Fund for Victims (TFV). In this presentation -based on 60 interviews with victims, of which 29 are a beneficiary of the right to reparations ordered by the ICC and 31 persons who had similar victimising experiences but did not receive reparations- I will zoom in on how victims-survivors perceive and experience the reparations awarded by the International Criminal Court and how they situate these reparations in such a volatile setting as eastern DRC.
Paper 3	The Bumpy Road to Reparations: A Doctrinal Legal Analysis of the Reparations Framework of the International Criminal Court
Auteur(s)	Joni Van Laeken, Universiteit Leiden
Abstract	The establishment of the International Criminal Court (ICC) in 1998 by the Rome Statute is a milestone in the history of international criminal justice for various reasons. Not only was a permanent international tribunal established to prosecute and try perpetrators of international crimes for the first time in the history of humankind, it was also the first time that a by scholars so-called 'victim-oriented' regime was introduced into the arena of international criminal justice with the ultimate objective of delivering justice for victims. This was in particularly done by enshrining into the Rome Statute the explicit right to reparations

	for victims and by the establishment of the Trust Fund for Victims (TFV), a unique and independent institution dedicated exclusively to the rehabilitation of victims. Using a doctrinal legal and analytical approach, this paper critically examines the ICC's reparations mandate and framework, aiming to identify obstacles that could negatively impact and undermine victims' expectations and experiences with the Court. In this regard, particular attention is given to potential issues and concerns regarding the Court's definition of victims, established eligibility criteria, victim representation throughout the reparations process, the various types and modalities of reparations, and the TFV's dual mandate. To develop a deep understanding of the Court's reparations regime and to ground the author's findings in practice, this theoretical examination is conducted through an analysis of the reparations procedure and Court-ordered reparations in the situation of the Democratic Republic of the Congo, the first ICC situation to reach the reparations phase.
Keywords	Reparations; International Criminal Court; Justice for Victims

Panel	Crime scripting in Nederland en België
Voorzitter	Teun van Ruitenburg
Taal	Dutch
Zaal	B0.16
Paper 1	De achterkant van vastgoed: Een crime script analyse van hypotheekfraude in Nederland
Auteur(s)	Annet de Bruijn, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool; Thom Snaphaan, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool; Institute for International Research on Criminal Policy, IRCP, Universiteit Gent; Teun van Ruitenburg, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool, NSCR
Abstract	In 2024 signaleerden de Amsterdamse recherche en het Openbaar Ministerie grootschalige hypotheekfraude in de regio van Amsterdam. Er zijn signalen dat criminele netwerken hypotheek afsluiten, waarna de verkregen woningen fungeren als drugsopslag, onderduikadres voor criminelen of ter huisvesting van arbeidsimmigranten. Hoewel de urgentie van het probleem hypotheekfraude door poortwachters zoals banken wordt onderkend, bestaat nog weinig zicht op het criminele (bedrijfs)proces van hypotheekfraude. Ook in de criminologische literatuur is tot op heden relatief weinig aandacht voor deze vorm van fraude. Op basis van een analyse van 47 gerechtelijke uitspraken (gepubliceerd op www.rechtspraak.nl) en diverse interviews met experts, wordt in deze presentatie het crime script hypotheekfraude gepresenteerd. De literatuur over crime scripting is geanalyseerd om de bouwstenen van een crime script vast te stellen, welke vervolgens zijn gebruikt om de uitspraken en interviews te coderen en het crime script vast te stellen. De inzichten uit deze studie zijn van meerwaarde voor de publieke en private partners betrokken bij de aanpak van hypotheekfraude.
Keywords	crime scripting, hypotheekfraude, fraude, georganiseerde criminaliteit, poortwachters.
Paper 2	Liefde als lokaas: Een crime script analyse van online romance scams
Auteur(s)	Janneke Schokkenbroek, AI Futures Lab on Rights & Justice, Technische Universiteit Delft, ARC Research center, Hogeschool Inholland; Thom Snaphaan, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool, Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Universiteit Gent

Abstract	Online romance scams (ofwel online datingfraude) zijn een geavanceerde en groeiende vorm van digitale fraude, waarbij scammers online identiteiten creëren om slachtoffers te manipuleren en emotionele banden met hen op te bouwen, met als uiteindelijk doel financiële uitbuiting. Deze scams nemen in omvang toe en veroorzaken zowel aanzienlijke financiële verliezen als blijvende psychologische schade. Alleen al in 2024 verloren slachtoffers in Nederland meer dan 9 miljoen euro aan deze oplichtingspraktijken. Scammers hanteren misleidende tactieken om vertrouwen te winnen en slachtoffers over te halen om geld te sturen. Deze studie presenteert een uitgebreide crime script analyse om de operationele structuur van online romance scams systematisch in kaart te brengen. Op basis van een scoping review van 51 studies identificeren we de belangrijkste scènes en acties binnen het scamproces. Online romance scams volgen doorgaans een opeenvolging van de volgende scènes: (1) voorbereiding; (2) targetselectie; (3) initiatie van contact; (4) transitie naar privékanalen; (5) grooming; (6) de list; (7) financiële transactie; (8) het uitknippen; en (9) de nasleep, die in veel gevallen revictimisatie behelst. Onze bevindingen benadrukken de gestructureerde, maar flexibele aard van deze scams, waarbij daders hun strategieën aanpassen op basis van de reacties van slachtoffers. De analyse toont ook aan dat deze scams niet-lineair en iteratief verlopen – wanneer slachtoffers financiële verzoeken weigeren, grijpen scammers vaak terug op eerdere tactieken om de emotionele afhankelijkheid te versterken, voordat ze opnieuw een poging tot uitbuiting doen. Naast de theoretische bijdrage biedt deze analyse concrete inzichten voor interventie.
Keywords	Crime scripting, Criminaliteitspreventie, Datingfraude, Online romance scams, Scoping review
Paper 3	Crime script woninginbraak door en voor de lokale politie Gent
Auteur(s)	Robin Khalfa, Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Universiteit Gent; Thom Snaphaan, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool en Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Universiteit Gent; Kim Covent, Politiezone Gent; Wim Hardyns, Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Universiteit Gent, Instituut voor Milieu & Duurzame Ontwikkeling, Universiteit Antwerpen
Abstract	In deze studie werd crime scripting toegepast op het fenomeen woninginbraak met als doel een diepgaander inzicht te verwerven in de verschillende modi operandi die inbrekers hanteren. Het achterliggende doel van dit onderzoek was om na te gaan in

	hoeverre er verschillende verschijningsvormen bestaan van woninginbraak, en, zo ja, in welke mate deze gebruikt kunnen worden in onderzoek en politiepraktijken met betrekking tot tijdruimtelijke spreiding van criminaliteit. Op basis van drie focussessies met rechercheurs en forensisch deskundigen van de Politiezone Gent (België) met expertise en ervaring op vlak van onderzoek naar aanleiding van woninginbraken werd dit crime script opgesteld. Dit crime script werd geïnformeerd door een bestaand crime script van woninginbraak, zoals opgesteld door Cornish en Clarke (2006). Hierbij werden tien scènes geïdentificeerd: (1) Voorbereiding, (2) Initiële selectie target, (3) Ter plaatse gaan, (4) Targetselectie, (5) Initiatie, (6) Binnendringen, (7) Diefstal, (8) Verlaten plaats, (9) Vlucht en (10) Nasleep. Deze scènes vallen uiteen in verschillende gelijkwaardige acties, oftewel modi operandi binnen de scène. Binnen dit crime script werden twee specifieke tracks geïdentificeerd, waarbij voor elk track de bijbehorende rollen, activiteiten en attributen werden geïdentificeerd. De bevindingen uit dit onderzoek bieden een waardevolle basis voor zowel tactische als strategische toepassingen binnen het politiewerk, met als doel de uitbreiding en versterking van proactieve en preventieve praktijken in de aanpak van woninginbraak. Dit onderzoek wordt uitgevoerd binnen het Big Data Policing (BIGDATPOL) onderzoeksprogramma (ERC, BIGDATPOL, 101088156), waarin innovatieve datagedreven benaderingen worden ontwikkeld om criminaliteitsfenomenen beter te begrijpen en voorspellen.
Keywords	Big data policing, Crime scripting, Criminaliteitspreventie, Lokale politie, Tijdruimtelijke criminaliteitsconcentraties, Woninginbraak.
Paper 4	De Nederlandse toekomst van crime scripting
Auteur(s)	Teun van Ruitenburch, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht, Avans Hogeschool en NSCR; Femke Blokland, Vrije Universiteit Amsterdam en NSCR; Marga Kooistra, Vrije Universiteit Amsterdam; Nathalie Berger, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Begin dit jaar ging het NWO-project SCRIPT (Scripting Criminal processes: Review and Implementation of Practical Tools) van start. Het doel van SCRIPT is het realiseren, versnellen en opschalen van de methode crime scripting in het Nederlandse veiligheidsdomein. Het project valt uiteen in vier inhoudelijke deelprojecten en een op te zetten SCRIPT Learning Community, waarbinnen de consortiumpartners, andere stakeholders én onderwijspartners samenkomen om de opgedane kennis in de praktijk te brengen en ervaringen uit te wisselen. Tijdens deze presentatie zal de onderzoeksopzet van drie van de vier inhoudelijke deelprojecten worden gepitcht door de betrokken

	promovendi. Het eerste deelproject richt zich op de evaluatie van de huidige toepassing van de methode door publieke instanties. Hierbij zullen twee verschillende contexten worden bestudeerd: die van de Politie Nederland, die in haar intelligencewerk al veelvuldig met crime scripting werkt en die van Regionaal Informatie- en expertisecentra (RIEC's), waar crime scripting gebruikt wordt als modus om in integraal verband samen te werken. Vervolgens is aandacht voor twee deelprojecten waarbinnen de methode de komende jaren zal worden opgeschaald. Ten eerste zal worden toegelicht hoe de financiële dimensie wordt toegevoegd aan de bestaande methode, om zodoende financial crime scripts te kunnen ontwikkelen. Financiële aspecten zijn steeds belangrijker geworden in de opsporing van criminele activiteiten en financial crime scripts kunnen helpen om het inzicht in deze activiteiten te vergroten. Tot slot wordt het deelproject toegelicht waarin niet-rationele en relationele aspecten van criminaliteit aan de methode crime scripting worden toegevoegd.
Keywords	crime scripting, criminele geldstromen, evaluatie, georganiseerde criminaliteit

Panel	Groene criminologie
Voorzitter	Daan van Uhm
Taal	Dutch
Zaal	B0.30
Paper 1	No farmer is an island – de historische, geografische en sociale context van mestfraude
Auteur(s)	Sammie Verbeek, VU
Abstract	Door toenemende druk van (inter)nationaal beleid, blijven de afzetkosten van mest voor varkens- en melkveebedrijven stijgen (Agrimatie, 2022; NCM, 2024). De krappe mestmarkt leidt tot financiële prikkels voor mestfraude (Spapens, 2019; Hill, 2024). Door illegaal uitrijden van ‘het bruine goud’ komen vervuilende stoffen in natuurgebieden en grond- en oppervlaktewater terecht en schaden bodemleven, biodiversiteit en (drink)waterkwaliteit (Oudman, 2023; Hill, 2024). Mestfraudeurs bevinden zich op de intersectie tussen disciplines die kijken naar bijzondere daderpopulaties: witteboorden- en organisatiecriminologie, plattelandscriminologie en groene criminologie. Onderzoek naar organisatie- en milieucriminaliteit heeft doorgaans een kritische insteek, waardoor de nadruk ligt op de rol van overheden en bedrijven. Hierdoor is er nog weinig bekend over individuele (milieu)daders (Van der Geest et al., 2023). Anderzijds ontbreekt binnen de levensloopcriminologie, een perspectief dat zich richt op individuele ontwikkelingen, aandacht voor macrosociologische aspecten zoals de historische context (Farrall & Gray, 2024). Door in lijn met eerdere studies (Farrall & Gray, 2024; Simpson, 2015) deze disciplines te integreren tot een kritische levensloopbenadering, kunnen deze perspectieven elkaar aanvullen. Deze studie zal kijken naar de ontwikkeling van mestfraudeurs parallel aan sociale, geografische en historische ontwikkelingen. Daarvoor zijn de volgende deelstudies gepland: historisch onderzoek naar de (de)criminalisering van mestfraude, op basis van expertinterviews en een documentaanalyse. Aan de hand van life history interviews, zal vervolgens de interactie tussen deze ontwikkelingen op macroniveau en de levensloop op microniveau bestudeerd worden. Om de sociale en geografische context te onderzoeken, zal een kwalitatieve en kwantitatieve (spatial-temporal) sociale netwerkanalyse worden uitgevoerd, op basis van strafdossiers, interviews en inspectiedata.
Referenties	Agrimatie. (2022, 8 september). Mestafzetkosten op varkensbedrijven stijgen en dalen op pluimveebedrijven.

	Agrimatie.nl. https://agrimatie.nl/ThemaResultaat.aspx?subpublID=2232&themaID=2282&indicatorID=6622 Farrall, S., & Gray, E. (2024). The Politics of Crime, Punishment and Justice. Exploring the Lived Reality and Enduring Legacies of the 1980's Radical Right. Routledge. Hill, J. (2024). Shit happens: Mestoverschot, milieuschade en de tredmolen van productie. In D. van Uhm (Red.), Basisboek groene criminologie (pp. 309-338). Boom. Nederlands Centrum Mestverwaarding. (2024, 9 oktober). Mestafzetkosten van melkveebedrijven zijn sinds 2022 verdubbeld. NCM. https://www.mestverwaarding.nl/kenniscentrum/4532/mestafzetkosten-van-melkveebedrijven-zijn-sinds-2022-verdubbeld Oudman, T. (2023). Uit de shit. Pleidooi voor meer boeren en minder vee. De Correspondent. Spapens, T. (2019). Mestfraude: een groen criminologisch perspectief. In N. Teesing (Ed.), Milieuproblemen in de landbouw: falend omgevingsrecht en mogelijke oplossingen (pp. 65-84). Boom juridisch. Van der Geest, V., Van Onna, J., & Hill, J. (2023). Daders van milieucriminaliteit in beeld. Boom criminologie.
Keywords	mestfraude; levensloop; milieucriminaliteit; historisch; sociaal netwerk
Paper 2	Afval of grondstof? De afval-grondstof paradox in wereldwijde textiel- en plasticstromen: een onderzoek naar de invloed van circulaire transitie op afvalkolonialisme.
Auteur(s)	Rozanne Henzen, Vrij Universiteit Amsterdam
Abstract	Dit promotieonderzoek, gestart in september 2024, onderzoekt de relatie tussen circulaire transitie en afvalkolonialisme in de textiel- en plasticindustrie — waarbij het Noorden zijn afvalproblemen afwentelt op kwetsbare gemeenschappen in het Zuiden door Europees afval te exporteren voor recycling en

	hergebruik. Centraal in dit onderzoek staat de Afval-Grondstof Paradox: pogingen om afval te hergebruiken als waardevolle grondstof kunnen paradoxaal genoeg de vraag naar afval vergroten, waardoor meer afval wordt geproduceerd in plaats van minder. Met casestudies over textiel- en plasticafval van Nederland naar voormalige koloniën (Indonesië, Ghana) en niet-koloniale landen (Polen, Turkije), onderzoekt dit project hoe historische machtsrelaties en hedendaagse circulaire ambities de wereldwijde afvalhandel beïnvloeden. Dit onderzoek wil in kaart brengen hoe een circulaire economie zo kan worden vormgegeven dat het afvalkolonialisme tegengaat en eerlijke, gelijkwaardige circulaire ontwikkeling bevordert tussen Noord en Zuid.
Keywords	Afval Kolonialisme; Circulaire Economie; Waste-Resource Paradox; Plastic industrie; Textielindustrie
Paper 3	Groenwassen en gezamenlijke misdaadondernemingen
Auteur(s)	Daan van Uhm, Universiteit Utrecht
Abstract	De hoge waarde en schaarste van natuurlijke rijkdommen trekt steeds vaker criminele ondernemers aan die opereren in de legale economie. Het groenwassen van natuurlijke rijkdommen is een geschikt voorbeeld waarbij illegaal verkregen natuurlijke bronnen op grote schaal worden omgezet in legale producten. Hedendaagse ontwikkelingen in netwerken van milieumisdrijven wijzen op grijze gebieden, waarbij de klassieke scheiding tussen conventionele en niet-conventionele criminelen niet langer van toepassing is. Om groenwassen te faciliteren, werken criminele groepen samen met legale actoren, zoals bedrijven en staatsactoren, als gezamenlijke misdaadondernemingen. Deze presentatie richt zich op hoe en waarom gezamenlijke misdaadondernemingen natuurlijke rijkdommen groenwassen en wat de milieueffecten hiervan zijn.
Paper 4	Poaching in the Netherlands: An Exploratory Study of Perpetrators, their Methods and Motives
Auteur(s)	Jessica Hill, Vrije Universiteit Amsterdam; Leonie Brinkhoff, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Poaching is a global problem, which occurs even in the densely populated, highly-urbanized Netherlands. To date, however, no research has examined the nature of poaching in the Netherlands. This study set out to examine who the poachers are, how they operate, and what motivates them. Results reveal similarities in typology and motivation between Dutch poachers and those in

	other Global North countries. The majority of poachers poach for recreational reasons, with few motivated by financial gain. Peculiarities of the methods used to poach in two distinct areas of the Netherlands are described. In one area in the south of the Netherlands, poachers, often living in trailer parks, go out in cars and use dogs to chase hares and deer, often betting on the results. In a central area, smaller groups use air-rifles to target larger deer and wild boar. We discuss the explanatory potential of criminological theories for motivations and enforcement options.
Keywords	poaching, illegal hunting, perpetrator typology, green criminology, neutralization techniques

Panel	Jongeren in de strafrechtketen
Voorzitter	Babette van Hazebroek
Taal	Dutch
Zaal	B0.32
Paper 1	De jongerenopvolgingskamer (JOK) in Antwerpen: een jongvolwassenstrafrecht in embryonale fase?
Auteur(s)	Marte Leys, Vrije Universiteit Brussel; Hanne Willemsen, Vrije Universiteit Brussel; Lars Breuls, Vrije Universiteit Brussel; Els Dumortier, Vrije Universiteit Brussel
Abstract	De Jongerenopvolgingskamer (JOK) in Antwerpen biedt een alternatieve gerechtelijke procedure voor jongvolwassenen (18-25 jaar) die geweldsdelicten hebben gepleegd, het zogenoemde hersteltraject. Dit proefproject garandeert een snelle, intensieve begeleiding die al vóór de uitspraak ten gronde start, waarbij justitie en hulpverlening nauw samenwerken. Gezien deze alternatieve aanpak voor een specifieke groep, namelijk jongvolwassenen, rijst de vraag of de JOK kan worden beschouwd als een vorm van jongvolwassenstrafrecht en wat we uit dit proefproject kunnen leren hieromtrent. In dit onderzoek werd, op basis van beleidsdocumenten en interviews met betrokken actoren, geïllustreerd dat de werking van de JOK aansluit bij inzichten uit de ontwikkelingspsychologie en neurologie over jongvolwassenen. Hoewel kort-op-de-bal-opvolging nuttig lijkt voor de re-integratie en in het licht van recidivebeperking, wordt ook benadrukt dat deze werkwijze op gespannen voet kan staan met rechtswaarborgen. De JOK richt zich bovendien voornamelijk op first offenders met relatief beperkte ondersteuningsnoden, terwijl intensieve trajecten ook waardevol kunnen zijn voor jongvolwassenen met een gerechtelijk verleden en complexere problematieken. In plaats van de invoering van een expliciet jongvolwassenstrafrecht, pleiten de geïnterviewde actoren voor een betere opvolging van jongvolwassenen binnen de bestaande juridische kaders. Hoewel de JOK dit soort opvolging biedt, vormen de selectiviteit en de beperkte capaciteit en middelen (cf. proefproject) knelpunten voor een bredere uitrol. Daarom net rijst de vraag of de expliciete uitwerking van een jongvolwassenstrafrecht, of, zoals aanbevolen door het VN Comité voor de Rechten van het Kind, het uitbreiden van het jeugdrecht naar jongvolwassenen, niet te verkiezen is.
Keywords	Jongerenopvolgingskamer, jongvolwassenstrafrecht, hersteltraject

Paper 2	Achtergrondkenmerken van geregistreeerde verdachte first offenders van geweldsmisdrijven
Auteur(s)	Isidora Stolwijk, Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS); Karen Dijkstra, Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS); M. Puts, CBS; C. de Coo, Politie; F. Klaessen, Politie; C. Verkleij, CBS
Abstract	Misdaad en gevoelens van (on)veiligheid zijn van invloed op de kwaliteit van leven en hebben impact op diverse aspecten van het dagelijkse bestaan. Om grip te houden op veiligheid en criminaliteit, is betrouwbare data van toenemend belang. Ten behoeve van toekomstige trendanalyses heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in opdracht van de Korpsleiding van de Politie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) onderzocht welke achtergrondkenmerken op basis van beschikbare registerdata het sterkst samenhangen met door de politie als verdachte geregistreeerde <i>first offenders</i> van geweldscriminaliteit. In de huidige verkennende studie werden voor het jaar 2017 twee verschillende populaties onderzocht, namelijk: (1) jongeren, 12-25 jaar; en (2) volwassenen, 18 jaar en ouder. Voor de jongeren werden 34 achtergrondkenmerken onderzocht, waarvan de resultaten hier worden gepresenteerd. LASSO logistische regressie, een datagedreven selectiemethode, werd gebruikt om te komen tot een model met zo min mogelijk kenmerken zonder in te leveren op kwaliteit (Model I) en een beperkter model met zo'n tien kenmerken (Model II). In de modellen hingen persoonlijke en netwerkfactoren het sterkst samen met door de politie als verdachte geregistreeerde <i>first offenders</i> van geweldsmisdrijven. Een belangrijke vervolgstap is om de uitkomsten te valideren aan de hand van andere verslagjaren. De resultaten van dit onderzoek kunnen gebruikt worden als leidraad bij het kiezen van kenmerken bij toekomstige (trend)analyses over geregistreeerde verdachten en om ontwikkelingen in prevalentie van deze kenmerken in de samenleving te monitoren.
Paper 3	Verandering in de leeftijdscriminaliteitscurve ontrafeld: Een multi-geboortecohortstudie naar strafrechtelijke veroordelingen in Nederland
Auteur(s)	Babette van Hazebroek, Universiteit Leiden; Paul Nieuwbeerta, Universiteit Leiden
Abstract	De leeftijdscriminaliteitscurve wordt al decennialang beschouwd als een robuust patroon binnen de criminologie. Recente internationale bevindingen wijzen echter op verschuivingen in de timing, intensiteit en omvang van criminaliteit over de levensloop. Deze studie onderzoekt in hoeverre dergelijke veranderingen zich

	voordoen in Nederland. Met behulp van administratieve gegevens uit het strafrechtelijk veroordelingsregister en de Sociale Statistische Bestanden (SSB) van het CBS analyseren we vijftien opeenvolgende geboortecohorten (1989–2003), gevolgd vanaf hun twaalfde levensjaar. We bestuderen niet alleen de algemene trends in veroordelingen, maar ook verschillen naar geslacht en type criminaliteit. De eerste resultaten wijzen op een afname in het aandeel personen dat door een strafrechter wordt veroordeeld in recentere cohorten. Tegelijkertijd lijken deze veranderingen niet in gelijke mate op te treden voor alle typen delicten en voor mannen en vrouwen. Deze bevindingen bieden inzicht in trends in criminaliteit in Nederland en suggereren dat maatschappelijke en justitiële ontwikkelingen van invloed zijn op de kans dat personen een strafrechtelijke veroordeling krijgen.
Keywords	jeugdcriminaliteit; multi-geboortecohort studie; criminaliteitstrends; longitudinaal onderzoek

Panel	Voetbalveiligheid in Nederland en België: een samenspel tussen preventie, repressie en technologische innovatie
Voorzitter	Wim Hardyns
Taal	Dutch
Zaal	B0.14
Paper 1	Voetbalgerelateerd wangedrag: de instrumenten en overdraagbaarheid
Auteur(s)	Marjan Olfers, Vrije Universiteit Amsterdam: Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Abstract	Voetbalgerelateerd wangedrag blijft de gemoederen bezighouden. Het fenomeen komt in veel verschillende vormen voor, zoals het gooien van voorwerpen, het afsteken van vuurwerk, en het uiten van discriminerende spreekwoorden. Er worden verschillende instrumenten ingezet om het voetbalgerelateerde wangedrag tegen te gaan. Daarbij zijn zowel in het stadion als daarbuiten veel verschillende actoren betrokken. In deze sessie wordt eerst kort ingegaan op de ontwikkeling van het voetbalgerelateerd wangedrag in de tijd om vervolgens in te gaan op het beschikbare instrumentarium, de betrokken actoren en de ervaren effectiviteit van de maatregelen in Nederland. Professionals in de Nederlandse praktijk hebben een bepaalde kijk op de effectiviteit van de (Nederlandse) maatregelen, waardoor - bijvoorbeeld - in de tijd een verschuiving is opgetreden richting een aanpak waarbij de gemeente via de vergunningverlening meer grip tracht te krijgen op het voetbalgerelateerd wangedrag. Ook is er meer aandacht voor controle en handhavingsmaatregelen (zie volgende sessie). Professionals geven ook bepaalde knelpunten aan. Zo is er niet/nauwelijks sprake van overdraagbaarheid van instrumenten in het betaald voetbal tussen Europese landen. De sessie borduurt voort op het in 2024 gepubliceerde onderzoek: Voetbal gerelateerd wangedrag, een verkennend onderzoek naar de ervaren effectiviteit en de overdraagbaarheid van instrumenten ter bestrijding van voetbalgerelateerd wangedrag in het betaald voetbal in Nederland en België (WODC).
Keywords	Voetbalgerelateerd wangedrag, veiligheidsmaatregelen, veiligheidsinstrumenten, veiligheidsactoren, overdraagbaarheid
Paper 2	De mogelijke bijdrage van de digitale meldplicht aan de handhaving van stadionverboden

Auteur(s)	Renske Veldman, Maastricht University: Vakgroep Strafrecht en Criminologie; Prof. dr. Hans Nelen, Maastricht University: Vakgroep Strafrecht en Criminologie
Abstract	In 2010 is in Nederland de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (Wet MBVEO) in werking getreden. De wet heeft de mogelijkheid gecreëerd om een meldplicht in combinatie met een stadionverbod op te leggen, mede ter bevordering van de handhaving van een stadionverbod. Deze meldplicht wordt door meerdere knelpunten nog maar beperkt ingezet in de praktijk. Een digitale meldplicht wordt door velen gezien als mogelijke oplossing van deze knelpunten, waardoor betere handhaving van stadionverboden mogelijk wordt. Er is echter nog geen systeem ontwikkeld dat voldoet aan alle eisen. Doordat de digitale meldplicht nog niet wordt ingezet in de praktijk is het voorsnog onduidelijk op welke wijze deze het beste ingezet kan worden én op welke wijze de digitale meldplicht kan bijdragen aan de handhaving van het stadionverbod. In deze bijdrage wordt aan de hand van de resultaten van een ex-ante-evaluatie die in het kader van een afstudeeropdracht is verricht in het bijzonder op de laatste vraag ingegaan.
Keywords	Voetbalveiligheid, digitale meldplicht, veiligheidsmaatregelen, stadionverbod
Paper 3	Voetbalveiligheid in België: de ervaringen en percepties van veiligheidsactoren
Auteur(s)	Rein Struyve, Universiteit Gent: Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht; Prof. dr. Wim Hardyns, Universiteit Gent: Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht
Abstract	Sinds het Heizeldrama in 1985 en de invoering van de Belgische Voetbalwet in 1999 heeft het voetbalveiligheidslandschap ingrijpende transformaties ondergaan. De Voetbalwet introduceerde de functie van de veiligheidsverantwoordelijke binnen voetbalclubs, die samen met een team van stewards instaat voor de organisatie en coördinatie van veiligheidsmaatregelen. Daarnaast doen clubs steeds vaker een beroep op private bewakingsfirma's, terwijl publieke veiligheidsdiensten – met name politie en hulpdiensten – een cruciale rol blijven spelen in de handhaving van de orde en de controle van stadioninfrastructuur. Naast deze actoren zijn er overkoepelende functies zoals de Match Delegates van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB), die incidenten monitoren en rapporteren. Dit diverse netwerk van veiligheidsactoren opereert binnen een complexe context waarin uiteenlopende belangen en

	verantwoordelijkheden samenkomen. Maar hoe ervaren deze professionals de effectiviteit van het huidige veiligheidsbeleid? Welke knelpunten ervaren zij in de praktijk? En welke maatregelen achten zij noodzakelijk om voetbalgeweld beter te bestrijden? In deze presentatie belichten we de inzichten en percepties van de verschillende veiligheidsactoren op basis van empirisch onderzoek door middel van 15 diepte-interviews bij deze veiligheidsactoren. We gaan in op de uitdagingen waarmee zij geconfronteerd worden, de effectiviteit van bestaande veiligheidsstrategieën en de noodzaak van innovatieve benaderingen. Door deze actoren zelf aan het woord te laten, biedt deze studie een waardevolle bijdrage aan het bredere debat over voetbalveiligheid in België.
Keywords	Voetbalveiligheid, voetbalgeweld, veiligheidsactoren, veiligheidsmaatregelen, stadioninfrastructuur

Parallelsessie IV: Vrijdag 09:00-10:30
--

Panel	Actuele uitdagingen in de strafrechtketen
Voorzitter	Johan van Wilsem
Taal	Dutch
Zaal	B0.17
Paper 1	Druk! Maar waarmee? Naar een rationeler debat over werkaanbod, capaciteit en inzet in de strafrechtketen
Auteur(s)	Edwin Kruisbergen, Ministerie van Justitie en Veiligheid
Abstract	Door bezuinigingen, capaciteitstekort en toenemende vraag vanuit de samenleving staat de strafrechtketen onder druk. Dat lijkt althans een breed geaccepteerd vertrekpunt bij debat en gedachtevorming over de politie, het OM en de rechtspraak. In deze presentatie confronteer ik het overheersende narratief van 'bezuinigingen' en 'drukte' met cijfers over uitgaven aan en het werkaanbod binnen de strafrechtketen. Die cijfers laten zien dat de uitgaven stijgen en het gemeten strafrechtelijke werkaanbod daalt. Daadwerkelijk ervaren druk door medewerkers in de strafrechtketen is een probleem. Maar wat precies aard en achtergrond van dat probleem zijn, is onduidelijk. Een goede probleemanalyse van de kloof tussen uitgavenstijging enerzijds en kwantitatief werkaanbod anderzijds is daarom noodzakelijk voor iedereen die zinvol wil nadenken over oplossingsrichtingen. Vooralsnog is er weinig reden te veronderstellen dat 'meer geld' de oplossing is.
Keywords	Strafrechtketen Politie OM Rechtspraak
Paper 2	Hoe duur is dat eigenlijk? Prijzen en kosten van justitie en veiligheid
Auteur(s)	Johan van Wilsem, Algemene Rekenkamer
Abstract	In de criminologie is geld een belangrijk studie-object. Althans, daar waar het gaat om het strafbare gedrag dat er mee gemoeid is (diefstal). De belangstelling voor de kosten van interventies en justitieel beleid gaat menig criminoloog minder aan het hart, in ieder geval in publicaties. Vaak gaat het over effectiviteit en zelden over de kosten van het bereikte effect. In deze presentatie loods ik het publiek door diverse kosten van justitie en veiligheid. Na afloop wordt bepaald wie van de

	aanwezigen de meest prijsbewuste criminoloog is. Daar hoort uiteraard een prijsuitreiking bij.
Keywords	Kosten, prijzen, uitgaven, begroting, realisatie
Panel	Jeugd en radicalisering
Voorzitter	Hanne Duindam
Taal	Dutch
Zaal	B0.31
Paper 1	Jeugdbescherming en ouders met extremistische overtuigingen
Auteur(s)	Lisette Dirksen, Vrije Universiteit Amsterdam/NSCR; Elanie Rodermond, Vrije Universiteit Amsterdam/NSCR; Nadia Ismaili, Universiteit Utrecht/ACFL; Catrien Bijleveld, NSCR/Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	De laatste jaren krijgen jeugdbeschermingsinstanties in toenemende mate te maken met gezinnen waarvan ten minste één ouder een extremistisch gedachtegoed aanhangt. Lange tijd ging het hierbij met name om ouders die waren uitgereisd naar IS-gebied, maar steeds vaker komen er gezinnen in beeld waar een rechts-extremistische of anti-institutionele ideologie een rol speelt. Hoewel er vermoedens zijn dat extremistisch gedachtegoed, of in ieder geval het handelen hiernaar, schadelijk kan zijn voor de kinderen, is hier nog geen of weinig empirisch bewijs voor gevonden. Dit maakt het handelen voor professionals in dit soort jeugdbeschermingszaken erg ingewikkeld. Daarom is het doel van dit onderzoek om meer inzicht te verkrijgen in de knelpunten die een rol spelen in het werken met deze gezinnen en daarbij mogelijke verbeterpunten te identificeren. Het huidige onderzoek poogt dit te doen door middel van interviews met professionals uit de gehele jeugdbeschermingsketen. De voorlopige resultaten van het onderzoek wijzen erop dat met het groeiende aantal soorten overtuigingen waar professionals in de jeugdbeschermingsketen mee te maken krijgen, ook de problematiek complexer wordt. Een extra complicerende factor komt naar voren in situaties waar het niet mogelijk lijkt om kinderen in beeld te krijgen omdat ouders bijvoorbeeld geen contact willen met jeugdbeschermingsinstanties of uitspraken van de rechter als onrechtmatig beschouwen. De resultaten worden beschouwd in het licht van ontwikkelingen op het gebied van extremisme in Nederland.
Keywords	Extremisme, Jeugdbescherming

Paper 2	“Beste ik...”: Exploratief onderzoek naar de samenhang tussen steun voor extremistisch geweld en het verbeelde toekomstige zelf van jongeren
Auteur(s)	Lea Echelmeyer, Vrije Universiteit Amsterdam, NSCR; Anne-Marie Slotboom, Vrije Universiteit Amsterdam; Frank Weerman, Erasmus Universiteit, NSCR
Abstract	Gezien de kwetsbaarheid van jongeren voor extremistische ideologieën en groepen lijkt de adolescentie een cruciale fase voor het ontstaan van radicalisering. De overgang van de kindertijd naar de volwassenheid wordt onder andere gekenmerkt door het verkennen van en toewerken naar toekomstige rollen. Eerder onderzoek toont aan dat een rijke visualisatie van het toekomstige zelf gepaard gaat met verminderd delinquent en zelfvernietigend gedrag. In het huidige onderzoek verkennen wij of er een samenhang bestaat tussen hoe jongeren hun toekomstige zelf verbeelden en het ondersteunen van gewelddadig extremisme. In een eerste stap analyseerden en codeerden wij korte open brieven van 701 middelbareschoolleerlingen in Nederland, gericht aan hun toekomstige zelf. Vervolgens onderzochten wij met behulp van statistische analyses of de verbeelding van leerlingen verschilt afhankelijk van hun steun voor extremistisch geweld. Implicaties voor toekomstig onderzoek en interventies ter voorkoming en vermindering van jeugdradicalisering worden besproken.
Paper 3	Vernielde veiligheid? Hoe onveiligheid tijdens de adolescentie op lange termijn complotgeloof en gewelddadig extremisme beïnvloedt
Auteur(s)	Hanne Duindam, Universiteit Utrecht; Lucia Hernandez-Pena, Aachen University; Manuel Eisner, Institute of Criminology, University of Cambridge
Abstract	Complotgeloof wordt vaak gezien als een bedreiging voor de veiligheid. Hoewel de meeste complotdenkers niet gewelddadig zijn, hebben recentelijk toch meerdere gewelddadige incidenten met complotthema's het nieuws gehaald. Er is nog weinig bekend over de ontwikkeling van complotgeloof en gewelddadig extremisme. Echter zijn er aanwijzingen dat ervaringen uit de kindertijd een rol kunnen spelen. In de huidige studie werd op basis van een Zwitserse longitudinale cohortstudie (z-proso; N = 1482), met data uit vijf verschillende meetrondes (13, 15, 17, 20, 24-jaar), de rol van onveiligheid tijdens adolescentie op complotgeloof en gewelddadig extremisme in de volwassenheid onderzocht. Via latente groeicurveanalyses werden drie ontwikkelingstrajecten op basis van risicofactoren (slachtofferschap, distress en wantrouwen) geïdentificeerd.

	Resultaten toonden aan dat opstapelende problemen tijdens adolescentie samenhangen met een hogere complotmentaliteit en meer gewelddadig extremisme in de jonge volwassenheid. Implicaties worden besproken.
Keywords	complot geloof, adolescentie, gewelddadig extremisme

Panel	Cybercrime: Cyber offenders
Voorzitter	Marco Romagna
Taal	English
Zaal	B0.32
Paper 1	Hacktivism and website defacements: Is it more than plain ideology?
Auteur(s)	Marco Romagna, Universiteit Leiden/ De Haagse Hogeschool; Steve van de Weijer, NSCR; Rutger Leukfeldt, Universiteit Leiden/ De Haagse Hogeschool/ NSCR
Abstract	Hacktivism frequently use website defacements to promote socio-political agendas. These attacks can be relatively easy to execute, especially against websites with unpatched vulnerabilities or poor maintenance. While defacements are often simple to fix, they might signal deeper security threats. This longitudinal study analyzes 14 years (2010–2023) of website defacements recorded in Zone-H, the largest self-reported repository of such incidents. We focus on defacements driven by ‘patriotism’ and ‘political reasons,’ which we classify under hacktivism, examining thousands of affected websites worldwide. Our findings categorize defacers into three distinct groups: ideologically motivated (hacktivists), mixed-motivated, and non-ideologically motivated attackers. Using one-way ANOVA, we compare these groups based on attack techniques, target selection, and longevity. The results reveal significant differences in sophistication, persistence, and impact, offering insights into the strategic use of website defacements by various actors. This study enhances the understanding of hacktivist (and non-hacktivism) tactics and their implications for cybersecurity. By identifying attack patterns and motivations, it provides valuable insights for website owners, cybersecurity professionals, and policymakers to develop more effective defenses against defacement threats.
Keywords	cybercrime; hacktivism; website defacements; hacking
Paper 2	The ripple effect of Operation Cookie Monster: Did a market takedown change moderation behavior on an untargeted hacker forum?
Auteur(s)	Danielle Stibbe, Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement (NSCR), Universiteit Utrecht; Stijn Ruiter, NSCR,

	VU; Asier Moneva, NSCR, The Hague University of Applied Sciences
Abstract	On April 4, 2023, Operation Cookie Monster (OCM), a coordinated global law enforcement operation, dismantled Genesis Market, a major platform selling stolen account credentials. The operation seized the market's surface-web servers and targeted its users, leading to over 400 law enforcement actions across 16 countries, including arrests, searches, and official warnings. While the immediate impact on Genesis Market is clear, the broader ripple effects on the hacking ecosystem remain unexplored. Some prior interventions suggest crime displacement, where offenders shift their illegal activities to adapt, while law enforcement operators argue that OCM also led to diffusion of benefits, extending its impact beyond the targeted market servers. Two years later, neither the surface web nor the untargeted deep-web version of Genesis Market has resurfaced. Beyond dedicated marketplaces, hacker forums play a crucial role in the cybercrime ecosystem, often overlapping in user base with illicit markets. These forums facilitate hacking-related discussions, including the trade of stolen credentials, making them a key site to study indirect effects of interventions like OCM. This study examines how OCM influenced moderation on an untargeted hacker forum. We leverage data from a field experiment conducted during OCM, in which posts advertising fake account credentials were posted while varying the presence of a warning that the accounts are monitored – implying high risk of use. This experiment revealed heightened caution among administrators, who removed nearly all high-risk posts immediately after OCM, and remained vigilant after. By repeating the experiment six months later, we evaluate how this caution evolved over time.
Keywords	hacker forums; market takedown; diffusion of benefits
Paper 3	Mentorship dynamics in online criminal networks: Insights from traditional criminal contexts
Auteur(s)	Janina Eggers, NSCR; Rugter Leukfeldt, NSCR; Edward Kleemans, VU
Abstract	There is a long-standing community of hackers in online forums that any young person who is interested in hacking, programming, and computer science can encounter (McAlaney et al., 2020). In these forums, an inner circle of cyber-skilled members often takes on mentorship roles, teaching aspiring hackers techniques, which can be used to compromise digital information systems for criminal purposes (McAlaney et al., 2020). Despite growing concerns about cybercrime, there remains a lack of understanding

	how mentorship dynamics within these communities influence young people's pathway in criminal hacking. This chapter addresses this gap by examining mentorship dynamics in online hacking forums through a narrative literature review. In this review, we examine mentorship dynamics in traditional criminal contexts based on criminological theories and frameworks, while also outlining theoretical expectations for mentorship in online criminal contexts. Using Sutherland's differential association theory (1937) and Aker's social learning theory (2017), we discuss which framework, or combination thereof, is best suited to explain mentorship dynamics within these digital spaces. By deepening our understanding of these dynamics, we can better steer young people away from a pathway into criminal hacking and toward a career in cybersecurity, where their skills and passion can be used for the defense of digital systems on which our world is critically dependent now.
Referenties	Akers, R. (2017). Social learning and social structure: A general theory of crime and deviance. Routledge.; McAlaney, J., Hambidge, S., Kimpton, E., & Thackray, H. (2020, September). Knowledge is power: An analysis of discussions on hacking forums. In 2020 IEEE European symposium on security and privacy workshops (EuroS&PW) (pp. 477-483). IEEE.; Sutherland, e. H. (1937). The professional thief: by a professional thief. University of Chicago press.
Keywords	Hacking, social learning, pathways, online forums, cybercrime
Paper 4	Seksueel kindermisbruik (SKM) materiaal forums op het Dark web
Auteur(s)	Arjan Blokland, NSCR/ Universiteit Leiden
Abstract	Achtergrond De toegenomen toegankelijkheid van het darkweb heeft bijgedragen aan het ontstaan van forums specifiek gericht op het uitwisselen van SKM materiaal. Niet alleen schuilt achter elke foto of video een geval van seksueel misbruik in de 'echte' wereld, het bestaan en blijvend gedeeld worden van beeldmateriaal van dit misbruik draagt bij aan de negatieve gevolgen die de slachtoffers ervaren. Inzicht in het functioneren van darkweb SKM-forums en het online gedrag van leden van deze forums kan bijdragen aan het vormgeven van interventies om toekomstige SKM slachtoffers en het verspreiden van SKM materiaal effectief en efficiënt te voorkomen. Methode In dit onderzoek analyseerden we gebruikersdata van verschillende darkweb SKM-forums. We richtten ons hierbij op de activiteit van individuele forum leden, de structuur van de

	communicatie netwerken op het forum, en de inhoud van de via het forum uitgewisselde berichten. We maken hierbij gebruik van longitudinale, sociale netwerk en linguïstische analyse technieken. Resultaten en conclusie De beschikbare data bieden een unieke mogelijkheid om het gedrag van daders van online SKM 'van dichtbij' te bestuderen. Resultaten geven een uniek inzicht in de verschillende rollen die forumleden vervullen in de darkweb SKM gemeenschap, de seksuele preferenties van forumleden, en de aard en ernst van het via deze forums verspreide SKM materiaal.
--	---

Panel	Cybercrime: Slachtoffers van cybercrime
Voorzitter	Sifra Matthijssse
Taal	Dutch
Zaal	B0.13
Paper 1	Terugvorderen van gefraudeerd geld: Kennis en behoeften van (potentiële) slachtoffers van online fraude
Auteur(s)	Merel van Leuken, Centre of Expertise Cybersecurity (CoECS); Susanne van 't Hoff-de Goede, Centre of Expertise Cybersecurity (CoECS)
Abstract	Achtergrond. Het strafrechtelijk systeem lijkt (nog) onvoldoende toegerust om een uitkomst te bieden die tegemoetkomt aan de behoeften van slachtoffers van online fraude. In aanvulling op het strafrecht is het voor slachtoffers van online fraude ook mogelijk de geleden schade middels een civielrechtelijke procedure op de vermeende fraudeur te verhalen. Tot op heden is echter onbekend in hoeverre (potentiële) slachtoffers bereid zijn een civielrechtelijke procedure te starten, welke afwegingen zij hierbij maken en welke behoeften zij hierbij hebben. Daarnaast is nog onbekend in hoeverre een civielrechtelijke procedure aansluit op behoeften van slachtoffers die kunnen worden afgeleid uit theoretische perspectieven, zoals de procedurele rechtvaardigheidstheorie en theorie van herstelrecht. Methoden. Op basis van een online vragenlijst onder panelleden van de Consumentenbond (N=8.144) wordt in kaart gebracht in hoeverre (potentiële) slachtoffers bekend zijn met de mogelijkheden tot het starten van een civielrechtelijke procedure na online fraude, in hoeverre zij bereid zijn een dergelijke procedure te starten, welke redenen zij hiervoor hebben, welke barrières zij ervaren en welke informatie- en ondersteuningsbehoeften zij hebben. Resultaten. Het grootste gedeelte van de respondenten was niet bekend met civielrechtelijke mogelijkheden na online fraude. Het terugkrijgen van het schadebedrag blijkt, hoewel de meest genoemde reden, niet de enige motivatie voor het starten van een procedure. Daarnaast ervaren respondenten verschillende belemmeringen, waarbij de verwachte slagingskans het vaakst wordt aangemerkt. Resultaten omtrent verwachtingen en behoeften zien dat respondenten niet altijd weten wat de procedure inhoudt en/of onrealistische verwachtingen hebben.

	Discussie. Dit onderzoek geeft inzicht in verwachtingen en ervaren belemmeringen waarop de praktijk zou kunnen inspelen, bijvoorbeeld door het verbeteren van de informatiepositie van slachtoffers. Daarnaast biedt het aanknopingspunten voor vervolgonderzoek naar de mate waarin de procedure voldoet aan behoeften van slachtoffers.
Keywords	Online fraude; slachtofferschap; compensatie; kennis; behoeften
Paper 2	Online hulpzoekgedrag na slachtofferschap van ransomware
Auteur(s)	Sifra Matthijse, De Haagse Hogeschool/Universiteit Leiden; Susanne van 't Hoff-de Goede, De Haagse Hogeschool/NSCR; Asier Moneva, De Haagse Hogeschool/NSCR; Rutger Leukfeldt, De Haagse Hogeschool/NSCR/Universiteit Leiden
Abstract	Slachtoffers van cybercriminaliteit maken niet altijd melding van wat hun overkomen is. Ze schamen zich bijvoorbeeld voor hun slachtofferschap, maken zich zorgen over wat anderen zullen zeggen of denken dat het geen zin heeft om een melding te doen. Dit maakt deel uit van het bekende probleem van lage aangiftebereidheid van cybercriminaliteit. Veel slachtoffers zoeken wel anoniem naar hulp. Zoekmachines kunnen een veilig alternatief bieden voor slachtoffers om online hulp te zoeken. Tot op heden is er echter nog weinig onderzoek gedaan naar het online hulpzoekgedrag van slachtoffers. Aan de hand van een vragenlijst onder Nederlandse ondernemers (n=111) is in de huidige studie meer inzicht verkregen in de hulpbehoeften en het online hulpzoekgedrag van slachtoffers van ransomware. De presentatie zal onder andere ingaan op de mate waarin slachtoffers online naar hulp hebben gezocht, welke zoektermen zij hiervoor gebruikt hebben en in hoeverre in hun informatie- of hulpbehoeften is voorzien.
Keywords	Cybercrime; Ransomware; Slachtofferschap; Victimologie
Paper 3	Mensen met een licht verstandelijke beperking beschermen tegen slachtofferschap van online criminaliteit
Auteur(s)	Julia Klopman, Saxion; Tina Bellemans, Windesheim; Nick van der Klok, Saxion; Milou Kievik, Saxion
Abstract	Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) hebben naast aanzienlijke beperkingen op cognitief niveau (een IQ tussen 50 en 85) ook beperkingen in het adaptief functioneren. Hierdoor hebben ze onder andere moeite met het inschatten van risico's en het begrijpen van risicocommunicatie. Dit kan problemen opleveren wanneer ze deelnemen aan het internet. Zo is er een verhoogde risico op slachtofferschap van online criminaliteit (bijv.

	fraude, diefstal, online geweld en obsceniteiten). Het huidige onderzoek richt zich op het vinden van de juiste balans tussen online autonomie én veiligheid voor mensen met een LVB. Het digitale gedrag van de LVB-groep is onderzocht door (1) het afnemen van een vragenlijst om de risicoperceptie en huidige beschermende maatregelen van begeleiders te meten, en (2) het toepassen van een creatieve methode (onderzoeksbbox) afgestemd op de LVB-groep om hun dagelijkse online activiteiten te peilen. Onze bevindingen zullen inzicht geven in de specifieke kwetsbaarheden van mensen met LVB met betrekking tot cybercriminaliteit. Vervolgens is een op maat gemaakte en onderbouwde interventie ontwikkeld (voor mensen met een LVB en hun begeleiders) die specifiek gericht is op deze kwetsbaarheden om het risico op slachtofferschap van mensen met de LVB in de digitale ruimte te verkleinen op een ervaringsgerichte manier én daarmee hun cyberweerbaarheid te vergroten.
Keywords	licht verstandelijke beperking, online criminaliteit
Paper 4	Digitale criminaliteit in primair en voorgezet onderwijs: van éénmalig naar regelmatig.
Auteur(s)	Roel de Beer, Avans Hogeschool, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht; Renske Korenromp, Avans Hogeschool, Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht; Astrid van Erk; Rick van der Kleij
Abstract	De toenemende digitalisering van de samenleving brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, waaronder de groeiende blootstelling van jongeren aan cybercriminaliteit. Hoewel in maart 2024 nieuwe conceptkerndoelen (SLO) voor digitale geletterdheid zijn geïntroduceerd, blijft de structurele integratie van cyberweerbaarheid in het primair en voortgezet onderwijs beperkt. Bestaande lesprogramma's worden niet optimaal benut, wat wijst op mogelijke barrières bij de implementatie. Dit onderzoek richt zich op de handelingsbereidheid van docenten om cyberweerbaarheid in het onderwijs te borgen. Met behulp van het COM-B model (Capaciteit, Gelegenheid, Motivatie) zijn factoren onderzocht die deze bereidheid beïnvloeden. Naast een literatuurstudie zijn interviews gehouden met docenten van drie basisscholen en een middelbare school om inzicht te verkrijgen in belemmeringen en mogelijke stimulerende factoren. De bevindingen van dit onderzoek leveren waardevolle inzichten op voor onderwijsinstellingen en beleidsmakers. Door de identificatie van relevante factoren kunnen gerichte aanbevelingen worden gedaan om de integratie van

	cyberweerbaarheid in het onderwijs te versterken. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige aanpak waarin digitale weerbaarheid een structureel onderdeel wordt van het curriculum.
Referenties	Michie, S., van Stralen, M. M., & West, R. (2011). The behaviour change wheel: A new method for characterising and designing behaviour change interventions. <i>Implementation Science</i>, 6(1), 42. https://doi.org/10.1186/1748-5908-6-42 Kennisnet. (z.d.). Digitale geletterdheid. https://www.kennisnet.nl/onderwerpen/digitale-geletterdheid/ Omojemite, M. D. (2023). Impact of Scaffolding Learning Strategy on Pre-Service Teachers' Attitude to Cybercrime Prevention. <i>British Journal of Multidisciplinary and Advanced Studies</i>, 4(5), 1-17. Sadaf, A., & Johnson, B. L. (2017). Teachers' beliefs about integrating digital literacy into classroom practice: An investigation based on the theory of planned behavior. <i>Journal of Digital Learning in Teacher Education</i>, 33(4), 129-137. Sadaf, A., & Gezer, T. (2020). Exploring factors that influence teachers' intentions to integrate digital literacy using the decomposed theory of planned behavior. <i>Journal of Digital Learning in Teacher Education</i>, 36(2), 124-145. Van De Oudeweetering, K., & Voogt, J. (2018). De rol van nationaal beleid, schoolbeleid en leraren in de implementatie van 21e eeuwse vaardigheden: Het perspectief van de leraar. <i>Pedagogiek</i>, 38(1), 21-46. e.a.
Keywords	Primair, voortgezet onderwijs, digitale criminaliteit, geletterdheid, handelingsbereidheid, COM-B

Panel	Detentie: Slachtoffers en daders in detentie
Voorzitter	Jill van de Rijt
Taal	Dutch
Zaal	A0.51
Paper 1	Slachtofferschap en veiligheidsbeleving in Nederlandse penitentiaire inrichtingen: Bevindingen uit de Life in Custody Studie 2024
Auteur(s)	Sophie Martens, Universiteit Leiden; Paul Nieuwbeerta, Universiteit Leiden; Hanneke Palmen, Universiteit Leiden
Abstract	Verschillende (beleids)stukken suggereren dat de veiligheid binnen Nederlandse penitentiaire inrichtingen aandacht behoeft. Deze bijdrage onderzoekt en beschrijft de stand van zaken wat betreft de prevalentie van slachtofferschap en de mate van ervaren (on)veiligheid onder gedetineerde personen in deze inrichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een nieuwe, uitgebreidere definitie van objectieve en subjectieve veiligheid, met als doel om licht te werpen op de “verborgen onveiligheid” die in inrichtingen zou heersen (Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen, 2019, p. 2). Daarnaast werpen we een blik op de relatie tussen objectieve en subjectieve veiligheid in Nederlandse inrichtingen. Data is afkomstig uit een grootschalig landelijk onderzoek naar leefklimaat en veiligheid in detentie – de Life in Custody Studie 2024.
Paper 2	Slachtofferschap, wangedrag en mentale gezondheid bij gedetineerde personen: de relatie ontrafeld
Auteur(s)	Mathilde van Oudenaren, NSCR/ VU; Anja Dirkzwager, Vrije Universiteit; Anke Witteveen, Vrije Universiteit; Marit Sijbrandij, Vrije Universiteit
Abstract	Gedetineerde personen ervaren veelvuldig psychische klachten. Dergelijke klachten zijn eerder in verband gebracht met een verhoogd risico op slachtofferschap en wangedrag in detentie. Het blijft echter onduidelijk in hoeverre slachtofferschap en wangedrag oorzaken of gevolgen zijn van psychische klachten bij gedetineerde personen. In dit onderzoek wordt de longitudinale relatie tussen psychische klachten enerzijds en slachtofferschap en wangedrag anderzijds onderzocht. Dit onderzoek maakt gebruik van gegevens van het Prison Project, een longitudinaal onderzoek naar de gevolgen van detentie voor personen in Nederland. Gegevens van 808 gedetineerde mannen zijn geanalyseerd. Zij hebben deelgenomen aan twee

	meetmomenten: drie weken (T1) en drie maanden (T2) na aankomst in het Huis van Bewaring. Op beide meetmomenten is gevraagd naar psychische klachten, wangedrag en slachtofferschap in detentie. Drie weken na aankomst in detentie gaf 19% aan slachtoffer te zijn geweest en 16% was op dat moment betrokken geweest bij wangedrag. Na drie maanden was dit, 31% en 35%, respectievelijk. Bivariate analyses laten een kleine positieve samenhang zien tussen slachtofferschap en mentale gezondheid op T1 en T2. Tussen ouderschap en mentale gezondheid lijkt geen significante samenhang te zijn. Op beide meetmomenten is er een positieve samenhang tussen slachtofferschap en wangedrag. Tijdens de presentatie wordt - met behulp van Structural Equation Modelling – dieper ingegaan op deze longitudinale relaties. Een veilig woon- en werkklimaat in detentie is een belangrijk thema binnen het gevangeniswezen. Deze studie draagt bij aan nieuwe kennis hierover. De mogelijke implicaties van de bevindingen voor de praktijk zullen worden bediscussieerd.
Keywords	Mentale Gezondheid, Slachtofferschap, Ouderschap, Detentie
Paper 3	Drugs over de muur: een scoping review van smokkelroutes en drugsmarkten in detentie
Auteur(s)	Astrid Dossche, Universiteit Gent; Charlotte Colman, Universiteit Gent; Louis Favril, Universiteit Gent
Abstract	Ondanks de sterk gecontroleerde omgeving van gevangenen blijven drugssmokkel en -handel hardnekkige problemen met aanzienlijke gevolgen voor de orde en veiligheid binnen detentiecontexten. Inzicht in smokkelroutes en de structuur van drugsmarkten binnen detentie is essentieel voor de ontwikkeling van effectieve beleidsmaatregelen. Via een scoping review biedt dit onderzoek een synthese van internationaal empirisch onderzoek naar smokkelroutes en drugsmarkten in gevangenen. Tien studies voldeden aan de inclusiecriteria en identificeerden vijf primaire smokkelroutes: via bezoekers, post, gevangenispersoneel, gedetineerden die de inrichting binnenkomen of terugkeren, en via de zogenaamde 'throw-overs'. Technologische innovaties, zoals het gebruik van drones en de impregnatie van post met nieuwe psychoactieve stoffen, hebben de smokkelpatronen aanzienlijk veranderd. Hoewel gevangenisdrugsmarkten structurele gelijkenissen vertonen met externe markten, komen substantiële verschillen naar voren in prijsstructuren en betalingsmechanismen. Deze bevindingen onderstrepen de noodzaak van contextspecifieke interventies om de uitdagingen rond drugssmokkel en -handel in gevangenen effectief aan te pakken.

Keywords	Gevangenis, drugssmokkel, drugsmarkten
Paper 4	Grip of in de Greep? Een onderzoek naar de gevolgen van de aanpak van ondermijnende criminaliteit voor de Dienst Justitiële Inrichtingen
Auteur(s)	Robby Roks, Erasmus Universiteit Rotterdam; Gijs Custers, Erasmus Universiteit Rotterdam; Joost Jansen, Erasmus Universiteit Rotterdam, Richard Staring, Erasmus Universiteit Rotterdam; Sanne Struijk, Erasmus Universiteit Rotterdam; Jill Stigter, Erasmus Universiteit Rotterdam
Abstract	Uit recente berichten over incidenten met gedetineerden blijkt dat de aanpak van georganiseerde criminaliteit nieuwe uitdagingen met zich meebrengt voor Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Te denken valt aan de plaatsing van hoogrisico-gedetineerden in het detentielandschap, maar ook aan de dagelijkse omgang met justitiabelen die er alles aan doen om 'binnen de muren' van detentie door te gaan met hun crimineel handelen. Op basis van een mixed-methods onderzoek, bestaande uit een kwantitatieve analyse van data uit TULP-GW over de periode 2005-2022 en 64 interviews met medewerkers werkzaam bij DJI en gedetineerde, geven we in deze presentatie (1) een beeld van de zorgen die er bestaan over hoogrisico-gedetineerden in het Nederlandse gevangeniswezen en (2) wat hiervan de gevolgen zijn voor DJI. Onze bevindingen laten zien dat er binnen DJI sprake is van een spanningsveld rondom veiligheid waarin drie afzonderlijke, maar gerelateerde dimensies samenkomen, te weten (1) resocialisatie, (2) risico's en (3) humaniteit. Meer in het algemeen maken de resultaten van ons onderzoek inzichtelijk dat DJI niet alleen op allerlei manieren 'grip' probeert te krijgen op hoogrisico-gedetineerden, maar dat zij tot op zekere hoogte ook 'in de greep is' van deze doelgroep.
Keywords	Detentie, Risico, Resocialisatie, Georganiseerde Criminaliteit, Mixed-methode

Panel	Crime in the media
Voorzitter	Ilse Ras
Taal	English
Zaal	B0.25
Paper 1	The construction of the territorial stigma: mapping representations of the Bijlmer
Auteur(s)	Gijs Custers, Erasmus Universiteit
Abstract	Territorial stigma has intensified in the past decades due to economic shifts, spatial segregation, stigmatizing policies, populist politics, and media portrayals. Newspaper media play a dominant role in (re)producing and circulating negative representations of neighborhoods. This study will focus on the Bijlmer, one of the most well-known and 'notorious' areas in the Netherlands. The aim of this study is to show how the Bijlmer is portrayed in newspaper media, how these representations change across time and what might explain these changes. Theoretical perspectives on urban change and media systems are both included. A large corpus is build including articles on the Bijlmer from the five largest newspapers between 1990-2024. Quantitative methods (computational text analysis) and qualitative methods (content analysis) are used to analyze this corpus. This presentation will focus on the work in progress, outlining some of the potential benefits and challenges relating to corpus building and textual analysis. Ultimately, the study aims to unravel how and why areas become (de)stigmatized.
Paper 2	The Portrayal of High-Risk Crimes in News Media: A Comparative Study between the UK and Norway
Auteur(s)	Gina Eerkes, Leiden Universiteit; Jennifer Doekhie, Leiden Universiteit
Abstract	This comparative study examines the portrayal of high-risk offenders in the news media of the UK and Norway, evaluating the extent to which these portrayals reflect punitive or rehabilitative approaches. Given that media narratives can significantly influence public opinion and policy, the depiction of high-risk offenders plays a crucial role in shaping attitudes towards their rehabilitation and reintegration into society. Drawing on Entman's framing theory (1993), this research analyses 220 news articles from various newspapers in both countries through qualitative content analysis, identifying two distinct frames: the "insane beast" and "people in need of help". UK media predominantly

	employs the "insane beast" frame, characterized by sensationalized coverage, derogatory language, and victim-centred narratives designed to elicit strong emotional responses. This framing reinforces negative stereotypes and may contribute to public demands for harsher penalties. Conversely, Norwegian media emphasizes the "people in need of help" frame, which prioritizes privacy, anonymity, and the potential for reintegration. Norwegian coverage often adopts a more evaluative tone, considering broader societal contexts and balancing the perspectives of both victims and offenders. The findings highlight significant differences in media framing between the two countries. UK media tends to foster a more punitive stance among the public, whereas Norwegian media promotes a rehabilitative and inclusive outlook on high-risk offenders. This study underscores the importance of responsible journalism in influencing attitudes and shaping policies within the criminal justice system.
Keywords	News media; United Kingdom; Norway; High-risk crime; Offending individuals; Media framing
Paper 3	Van feit naar fictie: Hoe Peter Robinsons "Strange Affair" werd geïnformeerd door mensenhandelnieuws
Auteur(s)	Ilse A. Ras, Universiteit Leiden; Christiana Gregoriou, University of Leeds
Abstract	Berichten over mensenhandel focusen vooral op seksuele uitbuiting van, voornamelijk, jonge oost-Europese en (zuid)oost-Aziatische vrouwelijke slachtoffers, door mannelijke, vreemde daders. Hierdoor kunnen andere slachtoffers onzichtbaar raken (zie ook Bouché et al., 2018; Cunha et al., 2022). Eerder onderzoek naar deze berichtgeving, zoals ook het onze, focuste vooral op kranten (zie bijv. Gregoriou & Ras, 2018), en niet op fictie. In deze paper onderzoeken wij wel hoe in mensenhandel in fictie wordt beschreven, met referentie aan gelijktijdige krantenberichtgeving om te zien hoe beiden elkaar beïnvloeden. Daarvoor maken wij gebruik van, onder andere, (corpus) taalkundige methoden, waaronder vergelijkend woordfrequentieonderzoek. De eerste resultaten suggereren dat in beide corpora de seksuele uitbuiting van jonge vrouwelijke slachtoffers is overgerapporteerd, maar dat waar Robinson de nadruk legt op daders van niet-Britse afkomst, hier in de krantenrapportage een grotere variëteit in zit. Ook blijkt uit vergelijkend woordfrequentieonderzoek dat

	Robinson's boek sterk wordt gevormd door de conventies van het genre van de roman, in het bijzonder de detectiveroman. Dit werpt de vraag op welke mate van detail, en welk detail, conventioneel is in mensenhandelromans - in hoeverre wijkt Robinsons roman af van de norm?
Referenties	Beyer, C. (2018). "In the suitcase was a boy": Representing transnational child trafficking in contemporary crime fiction. In: Gregoriou, C. (ed), Representations of Transnational Human Trafficking (pp. 89-116). Palgrave. Bouché, V., Farrell, A., & Wittmer-Wolfe, D. E. (2018). Challenging the dominant frame: The moderating impact of exposure and knowledge on perceptions of sex trafficking victimization. <i>Social Science Quarterly</i>, 4(99), 1283-1302. Cunha, A., Gonçalves, M., & Matos, M. (2022). Exploring perceptions of Portuguese police about human trafficking victims and perpetrators. <i>Crime, Law and Social Change</i>, 77, 253-273. Gregoriou, C., & Ras, I. A. (2018). 'Call for purge on the people traffickers': An investigation into British newspapers' representation of transnational human trafficking, 2000-2016. In: Gregoriou, C. (ed), Representations of Transnational Human Trafficking (pp. 25-59). Palgrave.
Keywords	Forensische taalkunde, kritische stilistiek, corpus taalkunde, mensenhandel, uitbuiting

Panel	Parallele economie
Voorzitter	Thom Snaphaan
Taal	Dutch
Zaal	B0.16
Paper 1	De parallelle economie en ondergronds bankieren
Auteur(s)	Dr. Melvin Soudijn, Senior onderzoeker, Politie Nederland; Dr. Edwin Kruisbergen, Wetenschappelijk medewerkers/ onderzoekscoördinator, Ministerie van Justitie en Veiligheid
Abstract	Naast het gereguleerde economische verkeer bestaat de zogeheten 'parallelle economie', de economie die buiten de formele kaders van onze moderne samenleving bestaat. In de eerste helft van onze presentatie geven we enkele voorbeelden van parallelle economische activiteiten en de achtergronden en motieven die daarbij een rol spelen. Daarbij besteden we ook aandacht aan de verschillende manieren waarop de overheid kan reageren op de parallelle economie, die variëren van ontmoediging, incorporatie tot repressie. In de tweede helft van de presentatie gaan wij dieper in op het fenomeen ondergronds bankieren, een economische activiteit in de parallelle economie al tot tientallen vervolgingen heeft geleid. De focus ligt hierbij op de relatie met drugshandel. Om deze relatie beter te begrijpen, is het van belang om een stap terug te doen en te focussen op de financiële afhandeling van grote drugstransacties. Deze vindt vooralsnog hoofdzakelijk contant plaats, contanten waarvoor in het legale, streng gereguleerde financiële stelsel nog amper plaats is.
Paper 2	Compensatie als witwastechiek: Het 'Cash Compensatie Model' ontrafeld
Auteur(s)	Sanne Verhoeven, Docent-onderzoeker, Avans Hogeschool; Katrien van Bergen, Docent-onderzoeker, Avans Hogeschool; Dr. Teun van Ruitenburch, Avans Hogeschool & Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving; Dr. Thom Snaphaan, Avans Hogeschool & Universiteit Gent
Abstract	Criminelen zoeken voortdurend naar nieuwe manieren om geld wit te wassen, zowel om hun technieken efficiënter te maken als om het detectierisico te mitigeren of te anticiperen op bestaande barrières en andere interventies. In deze presentatie worden de resultaten uiteengezet van een empirisch onderzoek naar een witwastechiek die bekendstaat als het 'Cash Compensatie Model'. Deze techniek houdt in dat contant geld uit illegale

	activiteiten wordt geruild voor (oftewel gecompenseerd door) een girale, zakelijke transactie, die wordt gelegitimeerd met behulp van valse facturen. Het doel van deze studie was om inzicht te bieden in de modus operandi door casuïstiek te identificeren en te onderzoeken in welke hoedanigheid deze methode in Nederland voorkomt. Daarnaast beoogde het onderzoek kwetsbaarheden en gelegenheden binnen diverse sectoren te identificeren, met als uiteindelijk doel handelingsperspectieven te bieden voor de aanpak ervan. Op basis van kwalitatieve interviews met diverse Nederlandse opsporingsdiensten zijn twaalf casussen geïdentificeerd waarin deze compensatietechniek werd toegepast. Een grondige analyse van deze casuïstiek, in combinatie met de bestudering van relevante literatuur en media, heeft geleid tot diverse aanbevelingen voor beleid en praktijk. Deze aanbevelingen richten zich zowel op preventie als op het frustreren van het proces, detectie en opsporing. Tot slot worden enkele bredere reflecties bediscussieerd en worden suggesties gedaan voor vervolgonderzoek.
Paper 3	Hypotheekfraude als verdienmodel voor criminele netwerken
Auteur(s)	Marc Kemper, Operationeel specialist C TO, Politie Nederland; Anet van Schijndel, Financieel specialist, Politie Nederland
Abstract	Uit onderzoek van de Amsterdamse financiële recherche en het OM blijkt dat een crimineel netwerk met links naar de cocaïnehandel honderden hypotheeklen op frauduleuze wijze heeft verkregen of daarbij heeft bemiddeld. Sinds 2018 zijn naar schatting 800 hypotheekaanvragen gedaan op basis van valse documenten. De recherche ontdekte dit fenomeen tijdens een onderzoek naar de faciliterende economie rondom de Amsterdamse drugshandel. Hypotheekfraude is zowel een middel als een doel: de fraude wordt gepleegd voor criminelen zelf om te kunnen witwassen, of als verdienmodel op zichzelf, waarbij de fraude door criminelen wordt gepleegd voor klanten, die daar extra contant geld voor betalen. Het type klanten loopt uiteen: van personen die crimineel geld witwassen, tot personen uit doelgroepen die kwetsbaar zijn voor uitbuiting, en zelfs personen die vastgoed gebruiken voor criminele doeleinden. De hypotheekfraude gebeurt op grond van vervalst of fictief inkomen uit loon of uit onderneming. In het eerste geval gaat het om het creëren van fictieve dienstverbanden, waarbij vervalste loonstroken en/of werkgeversverklaringen worden opgemaakt. In het tweede geval worden jaarcijfers en aangiftes omzetbelasting van ondernemingen opgeplust. In beide gevallen wordt inkomen opgehoogd en verzonnen, en dat inkomen wordt gepresenteerd aan hypotheekverstrekkers die op grond daarvan hypotheeklen

	verlenen. Het inkomen zoals gepresenteerd aan de Belastingdienst wordt vaak juist verlaagd, om fiscale voordelen te behalen. Financiële en maatschappelijke schade van grootschalige en veelvoorkomende hypotheekfraude zijn nu het gevolg: de betrouwbaarheid en integriteit van de financiële sector raakt aangetast en er worden woningen onttrokken aan een al krappe woningmarkt.
Paper 4	Effecten van de vergunningsplicht en de financiële toets op het weren van criminele geldstromen uit Amsterdam
Auteur(s)	Robert Valkhoff, Afdelingshoofd Amsterdamse Aanpak Ondernijning, Gemeente Amsterdam; Karin Wilschut, Teamcoördinator financieel-economische criminaliteit, Gemeente Amsterdam
Abstract	Verskillende onderzoeken hebben de afgelopen jaren duidelijk gemaakt hoe de veiligheid, leefbaarheid en de lokale economie van Amsterdam worden aangetast door de aanwezigheid crimineel geld en malafide ondernemingen (AEF, 2024). De gemeente heeft daarom de bestuurlijke aanpak geïntensiveerd met o.a. de inzet van de gebiedsgerichte en de branchegerichte vergunningplicht, en een financiële toets. Burgemeester Halsema heeft o.a. een aantal straten in het centrum aangewezen als gebied waarin het verboden is om zonder exploitatievergunning detailhandel te bedrijven. Uit externe evaluatie (DSP, 2024) blijkt dat deze vergunningplicht effect sorteert. Zo is beter zicht verkregen op de bedrijfsvoering van ondernemers en is het aantal ondernemingen die (een risico op) ondermijnende activiteiten met zich meebrengen afgenomen. Amsterdam is de eerste gemeente in Nederland die bij het toetsen van een vergunning eigen financieel onderzoek uitvoert. Financieel specialisten analyseren onregelmatigheden in de bedrijfsvoering die kunnen duiden op criminele geldstromen. Een aantal weigeringen die zijn gebaseerd op dit type onderzoek en aanwijzingen voor ondergronds bankieren zijn inmiddels getoetst bij de rechter en hebben standgehouden, waarmee deze werkwijze steunt op jurisprudentie. Hoewel de vergunningplicht en de financiële toets duidelijk effect sorteren, blijft de vraag of daarmee criminele activiteiten worden gestaakt. In de justitiële verkenning van het WODC over de parallelle economie omschrijven Kruisbergen en Soudijn (2024) hoe effectieve barrières tegen crimineel geld (zoals witwaswetgeving) kunnen leiden tot verplaatsing naar een parallelle economie (in de vorm van ondergronds bankieren). Op dit moment ontbreekt nog inzicht in het functioneren van, en de gelegeheidsstructuur voor de parallelle economie in Amsterdam.

Panel	Publieke percepties op milieucriminaliteit
Voorzitter	Victor van der Geest
Taal	Dutch
Zaal	B0.30
Paper 1	Waar rook is, is vuur: een kwantitatief vignet naar de percepties over grijze milieucriminaliteit
Auteur(s)	Sione Crebas, Universiteit Leiden; Marieke Kluin, Universiteit Leiden; Jelle Brands, Universiteit Leiden
Abstract	Zaken zoals die van Urgenda, Tata Steel en Chemours hebben geleid tot toenemende maatschappelijke en politieke aandacht voor milieuproblematiek in meer algemene zin, alsook publieke verontwaardiging, boosheid en zorgen over milieucriminaliteit. Zeker onder direct betrokkenen. Toch hebben we maar weinig inzicht in hoe de dreiging van milieucriminaliteit ervaren wordt door het algemeen publiek, en welke factoren mogelijk verschillen in publieke percepties van milieucriminaliteit zouden kunnen verklaren. Dat is een duidelijk gemis, want algemeen wordt aangenomen dat publieke percepties een cruciale rol spelen bij het creëren van maatschappelijk draagvlak voor aanscherping van bestaand, dan wel het invoeren van nieuw milieubeleid en handhaving. In de huidige studie onderzoeken wij hoe ernstig het algemeen publiek ‘grijze criminaliteit’ vindt. Er bestaat namelijk discussie over de balans tussen economische groei en milieubescherming. Onder grijze milieucriminaliteit verstaan wij overtredingen van milieuvoorschriften in de bedrijfsvoering van industriële organisaties. Denk hierbij bijvoorbeeld aan illegale dumping van chemisch afval en een te hoge uitstoot van giftige stoffen. Wij doen dat door middel van vignetten, waarbij een vorm van grijze milieucriminaliteit uitgewerkt wordt. Door binnen het vignet systematisch te variëren op ‘opzet op de overtreding’ en ‘voor- en nadelen van de overtreding’, proberen we grip te krijgen op welke factoren de gepercipieerde ernst van grijze milieucriminaliteit beïnvloeden. Consequenties voor wetenschap en praktijk worden besproken.
Paper 2	De publieke perceptie van groene milieucriminaliteit: een vignetstudie naar gepercipieerde ernst en gevolgen
Auteur(s)	Tinke van der Vegte, Vrije Universiteit Amsterdam

Abstract	De biodiversiteit, de verscheidenheid van al het leven op aarde, is de afgelopen jaren aanzienlijk afgenomen. Dit is voornamelijk het gevolg van menselijk handelen, wat het milieu en klimaat schaadt. Wanneer dit handelen buiten de wet valt en het de natuur, de landbouw of het voedselketen schaadt, wordt gesproken van groene milieucriminaliteit. Voorbeelden van groene milieucriminaliteit zijn illegale activiteiten met gewasbeschermingsmiddelen of illegale toediening van hormonen in de veehouderij. Gezien de urgentie van de milieuproblematiek is het belangrijk om de perceptie van het generale publiek jegens groene milieucriminaliteit te begrijpen, aangezien dit een belangrijke rol speelt bij keuzes over mogelijke vervolging of bestraffing van gedrag en toekomstig onderzoek. Dit onderzoek richt zich op het verkrijgen van inzicht in hoe het algemene publiek de ernst van groene criminaliteit beoordeelt. Aan de hand van vignetten worden verschillende scenario's voorgelegd, waarin een vorm van groene milieucriminaliteit wordt gecombineerd met variaties in schade en economisch gewin. Het doel van het onderzoek is om een beter begrip te krijgen van de gepercipieerde ernst van het beschreven milieumisdrijf en de (mogelijke) invloed van andere factoren. De voorlopige resultaten van de vignetstudie zullen gepresenteerd worden, waarbij ook gereflecteerd zal worden op de betekenis van deze resultaten voor mogelijk toekomstig beleid en wetgeving.
Keywords	perceptie, ernst, groene milieucriminaliteit
Paper 3	Zichtbare versus verborgen schade: de publieke perceptie van blauwe milieucriminaliteit
Auteur(s)	Enzio Overmars, Vrije Universiteit
Abstract	Blauwe milieucriminaliteit kan ernstige gevolgen hebben voor ecosystemen in het water en de volksgezondheid. Deze gevolgen zijn niet altijd direct zichtbaar. Directe schade, zoals vissterfte door chemische lozingen of het aanspoelen van olie, krijgt relatief veel aandacht, terwijl langetermijnschade, zoals gezondheidsschade door contact met verontreinigd oppervlaktewater, vaak onopgemerkt blijft. Dit verschil in aandacht hangt mogelijk samen met hoe het algemeen publiek denkt over blauwe milieucriminaliteit. In hoeverre ziet men deze vorm van milieucriminaliteit als een probleem? En hoe ernstig vindt men bepaalde (meer of juist minder zichtbare) vormen van blauwe milieucriminaliteit? In de huidige studie worden publieke percepties onderzocht op basis van vignettenonderzoek. De focus in deze studie ligt op milieuschade die gerelateerd kan worden

	aan overtredingen in de visserij. Deelnemers aan het onderzoek beantwoorden op basis van verschillende fictieve scenario's vragen over hoe ernstig zij de schade vinden, wie er in welke mate verantwoordelijk is, en welke sanctie zij geschikt vinden. De bevindingen dragen bij aan een beter begrip van de publieke perceptie van milieucriminaliteit. De publieke perceptie en het draagvlak voor de aanpak van milieucriminaliteit is daarnaast ook relevant voor het beleid ten aanzien van milieucriminaliteit en kan handvatten bieden voor meer publieke bewustwording.
Keywords	Blauwe milieucriminaliteit; percepties; vignettenstudie; zichtbaarheid
Paper 4	Nature as victim: a vignette study
Auteur(s)	Erik Wesselijs, Vrije Universiteit Amsterdam; Victor van der Geest, Vrije Universiteit Amsterdam; Marieke Kluin, Universiteit Leiden; Emma Ajdari, Vrije Universiteit Amsterdam; Elisabeth Dick, Vrije Universiteit Amsterdam; Simeon de Jonge, Vrije Universiteit Amsterdam; Anique Kaijser, Vrije Universiteit Amsterdam; Dovilė Viktorija Rygelytė, Vrije Universiteit Amsterdam; Irene Vogelaar, Vrije Universiteit Amsterdam; Catrien Bijleveld, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Background Environmental damage is increasingly perceived as a serious breach of social norms rather than collateral damage of business activities, or as accidental. Little research has been done on factors that impact its perceived blameworthiness. It is for instance unknown whether, in the public's perception, intent is considered an aggravating factor, or whether actual damage plays a role. Methods We study the impact of intent and damage on the perceived seriousness of manure spills using a fully balanced vignette design administered among a convenience sample. We manipulated seriousness of the environmental damage as well as intent. In addition, we investigated the association with respondent gender, age and urbanization. We asked respondents to reflect on their answers and the given sanction. Results The results show that intentional manure spills are judged as more serious. Male and female respondents did not judge the given case differently. Young, urban respondents generally

	considered the manure spill as more serious. Older respondents and those residing in the countryside were generally more forgiving, especially when the spill had been accidental, with many pointing to governmental responsibilities in preventing environmental damage.
Keywords	environmental crime, vignette studies, gender effects, urbanization, perceived blameworthiness and harmfulness

Panel	Handhavers in de openbare ruimte
Voorzitter	Natasha Dewulf
Taal	Dutch
Zaal	B0.14
Paper 1	Emotioneel Werk en Grenshandhaving: Een Systematische Literatuurstudie naar de Emotionele Dimensies van Grensbewaking
Auteur(s)	Maartje van der Woude; Vivian Thijssen
Abstract	Grensbewaking is niet alleen een juridisch en politiek proces, maar ook een diep emotioneel beladen praktijk. Dit onderzoek biedt een systematische literatuurstudie naar de rol van emotioneel werk binnen grenshandhaving, waarbij we onderzoeken hoe grensbewakers omgaan met emotionele eisen en welke impact dit heeft op hun functioneren en welzijn. Onze studie brengt de huidige stand van de literatuur in kaart en identificeert de belangrijkste theoretische en empirische inzichten over emotioneel werk in de context van grensbewaking. Specifiek analyseren we hoe emoties zoals empathie, frustratie en morele stress de interacties tussen grensbewakers en migranten beïnvloeden, en hoe institutionele kaders en beleidsmaatregelen deze emotionele dynamiek sturen. Daarbij besteden we aandacht aan de strategieën die grensfunctionarissen hanteren om met deze emoties om te gaan en de gevolgen daarvan voor zowel individuen als organisaties. Naast het samenvatten van de bestaande kennis, richten we ons ook op de lacunes in het onderzoek. Welke dimensies van emotioneel werk blijven onderbelicht? Hoe verschillen deze ervaringen per geografische of politieke context? En welke implicaties heeft dit voor beleid en praktijk? Deze presentatie draagt bij aan het criminologisch debat over grensbewaking door de menselijke factor in het handhavingsproces centraal te stellen en nieuwe vragen voor toekomstig onderzoek te formuleren.
Keywords	emotional labour, grenstoezicht, handhaving, emoties, systematische literatuurstudie.
Paper 2	Who Actually Polices Public Space? A Video Observational Study of Conflict De-escalation by Police Officers and Other Guardians
Auteur(s)	Mara van Dalen, NSCR; Peter Ejbye-Ernst, NSCR; Marie Rosenkrantz Lindegaard, NSCR, UVA, VU

Abstract	Today, tasks traditionally handled by the police, such as monitoring public space and ensuring public order, are increasingly carried out by other types of guardians (Jones & Newburn, 1998; Terpstra & van Stokkom, 2015). As a consequence, non-police professionals more frequently encounter conflict, aggression, and even violence (Bervoets & Eijgenraam, 2014). While previous research has examined professional definitions and the organizational structure of the collaboration between these groups (e.g., Abraham, 2021; Bervoets, 2013; Eikenaar & Stokkom, 2014; Montfort et al., 2012) little is known about how the presence of these guardians functions in practice. Although formal policies assign distinct roles and responsibilities to different types of guardians, it remains unexamined whether real-world intervention behavior actually conforms to these delimitations. To address this gap, this study investigates real-world intervention behavior of different types of guardians in the Netherlands, a country characterized by a highly fragmented yet collaborative law-enforcement structure (Terpstra & van Stokkom, 2015; van Steden, 2012). Based on 188 recordings of naturally occurring conflicts in captured by CCTV cameras in Dutch public spaces, we systematically analyze who intervenes when a conflict erupts and how they do so. Here, we examine key factors such as the timing of interventions and the prevalence of different types of intervention strategies among the different groups. By examining the extent to which professional roles align with or deviate from formally assigned responsibilities, we thus aim to investigate the relationship between policy and real-world intervention.
Referenties	Abraham, M. (2021, juni 14). Buitengewoon veilig [Rapport]. Ministerie van Algemene Zaken. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/06/14/tk-bijlage-wodc-onderzoek-buitengewoon-veilig Bervoets, E. (2013). Gemeentelijk Blauw Politie en Wetenschap. https://www.politieenwetenschap.nl/publicatie/politiekunde/2013/gemeentelijk-blauw-6 Bervoets, E., & Eijgenraam, S. (2014). Privaat blauw: Portiers, evenementbeveiligers en voetbalstewards op risicovolle locaties en tijdens risicovolle momenten. https://www.politieenwetenschap.nl/publicatie/politiekunde/2014/privaat-blauw-245 Eikenaar, T., & Stokkom, B. A. M. van. (2014). Van stadswacht naar nieuwe gemeentepolitie? Gemeentelijk toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Apeldoorn: Politie & Wetenschap.

	https://repository.ubn.ru.nl/handle/2066/158017 Jones, T., & Newburn, T. (1998). Private Security and Public Policing. Clarendon Press. Montfort, C. van, Brink, G. van den, Schulz, M., & Maalsté, N. (2012). Publiek-private samenwerking in maatschappelijke veiligheid. Tilburg. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/1922 Terpstra, J., & van Stokkom, B. (2015). Plural Policing in Comparative Perspective: Four Models of Regulation. European Journal of Policing Studies, 2015(3), 325-343. van Steden, R. (2012). Veelvormig en versnipperd: Gemeentelijke toezichthouders en handhavers in het publieke domein. Amsterdam/The Hague: Vrije Universiteit/SMVP.
Keywords	Conflicts, De-escalation, Video analysis, Plural policing, Guardianship
Paper 3	Jongeren over bewakingsagenten in het nachtleven in Vlaanderen: kwalitatief perceptie-onderzoek naar imago, professionaliteit en gehoorzaamheid
Auteur(s)	Natasha Dewulf, Universiteit Gent; Pieter Leloup, Universiteit Gent
Abstract	Achtergrond: Uitgaansgelegenheden vormen belangrijke ruimtes waar jongeren socialiseren en plezier maken. De verantwoordelijkheid voor veiligheid in deze omgevingen ligt vaak bij bewakingsagenten, zoals uitsmijters. Ondanks hun frequente interacties blijft de vraag hoe jongeren de rollen, autoriteit en interventies van bewakingsagenten waarnemen grotendeels onbeantwoord. Doel: Het doel van deze studie is het onderzoeken van percepties van jongeren ten aanzien van bewakingsagenten in de context van occasionele en vaste dansgelegenheden. Jongeren hebben frequente contacten met bewakingsagenten in het nachtleven, maar desondanks is weinig geweten over hoe ze hen percipiëren. Methode: Deze kwalitatieve studie onderzoekt de interacties tussen jongeren en uitsmijters in het uitgaansleven in Vlaanderen. In totaal namen 52 jongeren tussen 14 en 23 jaar deel aan focusgroepen en interviews. Resultaten: De bevindingen wijzen erop dat jongeren individuele verschillen waarnemen in het gedrag en de houding van deze bewakingsagenten. Ten eerste bestaat er geen eenduidig positief of negatief imago van bewakingspersoneel. Ten tweede worden bewakingsagenten niet consequent als zeer professioneel

	beschouwd. Bovendien rapporteren jongeren vaker negatieve dan positieve ervaringen, met aanzienlijke variatie in de aard van deze ontmoetingen. Tot slot suggereren de resultaten dat de naleving van regels door jongeren vaak voorwaardelijk, tijdelijk en contextafhankelijk is. Conclusie: De bevindingen bieden nieuwe inzichten in hoe jongeren de aanwezigheid, het gedrag en de interventies van bewakingsagenten waarnemen en in hoeverre zij zich aan hun instructies houden. Daarnaast belichten de resultaten de werkomstandigheden en uitdagingen waarmee ook bewakingsagenten zelf worden geconfronteerd.
Keywords	Jongeren; private veiligheid; uitgaansmilieu; security; nachtleven

Parallelsessie V: Vrijdag 11:00-12:30

Panel	Roundtable: Ethical Dilemmas in Criminological Ethnographic Research
Voorzitter	Marie Gabenisch
Taal	English
Zaal	B0.41
Participants	Prof. Dr. Marie Rosenkrantz Lindegaard, University of Amsterdam; Dr. Robby Roks, Erasmus University Rotterdam; Dr. Teun van Ruitenburg, Avans Hogeschool/NSCR; Marie Gabenisch, Maastricht University; Praktijkspreker, NGO
Abstract	How can criminologists avoid being accused of participating in a crime during fieldwork, like Alice Goffman or Bradley Garrett? Or ending up in prison for holding sensitive criminal information and wanting to protect respondents, like Rik Scarce? The aim of this roundtable is to discuss ethical dilemmas in criminological ethnographic research. What are the moral, ethical and safety choices and difficulties faced by criminological researchers in the field and during data processing? Although this subject is critical and central to any criminologist's work, there are no universal, infallible answers to such dilemmas. Panelists, including researchers and practitioners, will share their experience with the aim of informing both early-career and experienced audiences. In particular, they will address the mistakes that can be made in fieldwork, their impact on the quality of research and possible ways to avoid them.

Panel	Victimologie en slachtofferschap I
Voorzitter	Lisa van Reemst
Taal	Dutch
Zaal	B0.17
Paper 1	Strafrechtelijke interventies bij Huiselijk Geweld
Auteur(s)	Tamar Fischer, EUR; Sanne Struijk, EUR
Abstract	De zorg voor veiligheid van betrokkenen bij Huiselijk Geweld is vaak een complexe taak waarbij verschillende keten-, zorg en maatschappelijke partners betrokken zijn. In een deel van de situaties is ook sprake van strafrechtelijke interventies maar er is maar weinig bekend over de rol die deze interventies op de korte en lange termijn spelen bij de veiligheid van betrokkenen. Er is bovendien weinig onderzoek gedaan naar de condities waaronder de interventies naar verwachting meer of minder gunstige effecten hebben. In deze presentatie scheppen wij aan de hand van literatuurstudie, enquêtes, interviews en dossierstudie een beeld van de rol die strafrechtelijke interventies in Nederland spelen bij het betekenisvol interveniëren bij Huiselijk Geweld, waaronder ex-partnerstalking. Daarbij gaan we onder andere in op het beslissen over de oplegging van strafrechtelijke interventies, het proces van handhaving bij schendingen van de voorwaarden en de verwachtingen en uitkomsten die er zijn op het gebied van de korte en lange termijn veiligheid van betrokkenen in verschillende typen zaken.
Keywords	Huiselijk Geweld, strafrechtelijke interventies, betekenisvol interveniëren
Paper 2	Juridische en psychosociale hulpverlening aan slachtoffers van partnergeweld: Een overzicht van het landschap op basis van slachtofferreizen
Auteur(s)	Janne van Doorn, Universiteit Leiden; Pauline Aarten, Fonds Slachtofferhulp; Hanne Klapwijk, Universiteit Leiden
Abstract	(Ex-)partnergeweld is een veelzijdig maatschappelijk probleem dat diepgaande gevolgen heeft voor de slachtoffers, hun omgeving en de samenleving als geheel. Diverse onderzoekers en professionals die te maken hebben met de aanpak van partnergeweld benadrukken het belang van afstemming en samenwerking. Daarvoor is het nodig om grip te krijgen op de complexiteit van het hulpverleningslandschap voor slachtoffers van partnergeweld. In deze presentatie bespreken we de resultaten van ons

	onderzoek dat een overzicht biedt van psychosociale en juridische hulpverleningsinstanties, zowel op nationaal als regionaal/lokaal niveau, die in beeld (kunnen) komen bij slachtofferschap van partnergeweld. Dit overzicht is gebaseerd op de ervaringen van 29 vrouwelijke slachtoffers van partnergeweld die gevolgd zijn tijdens hun reis door de keten. De resultaten tonen aan dat er sprake is van een enorme verzuiling in het hulpverleningslandschap. Hulpverlening is veelal verkokerd georganiseerd: sommige instanties zijn zowel op landelijk als regionaal niveau actief, zoals Veilig Thuis en BlijfGroep, maar op regionaal en lokaal niveau nemen we meer versnippering waar. Naast de hoeveelheid van specifieke instanties in het juridische en hulpverleningsketen, zijn er bepaalde instanties die een belangrijke rol hebben gespeeld bij deze 29 slachtoffers. In deze presentatie staan we stil bij welke rol de GGZ, advocatuur en alternatieve hulpverlening hebben gespeeld in hun reis door de keten. We eindigen de presentatie met een reflectie op een van de belangrijkste conclusies uit het onderzoek: dat er een behoefte is aan een ‘meereizend’ persoon die de belangen van het slachtoffer kan behartigen.
Paper 3	Van cijfers naar inzichten: 7 jaar onderzoek naar aard, omvang en impact van slachtofferschap in Nederland
Auteur(s)	Pauline Aarten, Fonds Slachtofferhulp
Abstract	De VICTIMS-studie is een longitudinaal onderzoek onder een representatieve steekproef van de volwassen Nederlandse bevolking. Deze studie geeft inzicht in de impact van traumatische gebeurtenissen – waaronder criminaliteit – op mentale gezondheid, sociale steun en erkenning, copingmechanismen en het gebruik van hulpverlening. Het kent drie hoofddoelen: (1) het in kaart brengen van de aard en omvang van traumatische gebeurtenissen en de samenhang met psychosociale factoren, (2) het uitvoeren van prospectieve longitudinale analyses bij slachtoffers van traumatische gebeurtenissen versus niet-slachtoffers, en (3) het bijdragen aan de ontwikkeling van effectieve interventies en beleid om de negatieve gevolgen van traumatische gebeurtenissen te minimaliseren. In deze presentatie presenteer ik de gegevens uit de zeven jaarlijkse metingen van de VICTIMS-studie, die sinds 2018 wordt uitgevoerd. Ik beschrijf de aard en omvang van slachtofferschap na criminaliteit, inclusief het tijdstip en de ervaren stress tijdens het incident. Ook presenteer ik de psychosociale impact op slachtoffers, inclusief de mate van ervaren steun, en vergelijk ik deze met de ervaringen van niet-slachtoffers. Tevens bespreek ik de inzichten die deze omvangrijke dataset biedt, de implicaties

	hiervan voor zowel slachtoffers als professionals in de praktijk, en de toekomstige richting van de VICTIMS-studie.
Keywords	VICTIMS; kwantitatief; aard; omvang; gevolgen; slachtofferschap
Paper 4	Wie wordt slachtoffer? Dieper in op persoonlijke verklaringen
Auteur(s)	Lisa van Reemst, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Net als dat ouderschap niet gelijk verdeeld is, is ook slachtofferschap niet gelijk verdeeld. Niet iedereen heeft een gelijk risico om slachtoffer te worden. In deze presentatie ga ik in op theorieën die iets zeggen over wie er een hoger of lager risico heeft om slachtoffer te worden. Veel literatuur gaat hierbij in op op de verkeerde plek op het verkeerde moment zijn. Toch zijn er ook andere mechanismes die slachtofferschap kunnen verklaren. Zo kunnen mensen als ze in een gelijke situatie zijn, toch meer of minder kans lopen om slachtoffer te worden. Het lastige is dat deze verklaringen al snel de schuld voor het slachtofferschap (lijken te) leggen bij het slachtoffer. In deze presentatie zal ik betogen dat bestaande theoretische noties over het risico op slachtofferschap onder te verdelen zijn in een aantal mechanismes waarop men meer of minder risico loopt op slachtofferschap, met als doel de victimologische theorie een stapje vooruit te helpen. Hierbij zal ik voorbeelden geven uit het vragenlijstdeel van mijn promotieonderzoek over agressie tegen hulpverleners (N = 1620). Ook zal ik ingaan op de wenselijkheid van het gebruik van deze verklaringen in het licht van het schuld leggen bij het slachtoffer.
Keywords	slachtoffer, victimologie, agressie, hulpverlener, verklaren, theorie

Panel	Grensoverschrijdende strijd: netwerken, actie en (juridische) gevolgen
Voorzitter	Fabienne Thijs
Taal	Dutch
Zaal	B0.31
Paper 1	De relationele dimensie van radicalisering: sociale relaties en de kans op terroristische acties
Auteur(s)	Casper van Nassau, WODC
Abstract	Terroristen staan veelal in contact met personen die er gelijksoortige attitudes en emoties op nahouden. Deze contacten spelen naar veronderstelling een belangrijke rol in processen van radicalisering. Bestaand onderzoek biedt gedetailleerde beschrijvingen van de invloed die van radicale leeftijdsgenoten, charismatische leiders en familieleden uit kan gaan. Meer robuust onderzoek naar de sociale omgeving waarin radicale contacten ontstaan en de wijze waarop ze van invloed zijn op latere (terroristische) gedragingen (waaronder het afreizen naar een buitenlandse conflictzone) is echter beperkt voorhanden. Aan de hand van unieke survey data en politie-informatie afkomstig van gesloten opsporingsonderzoeken naar jihadistische netwerken in Nederland (n=11; 273 actoren) onderzoek ik in deze studie de sociale omgeving waarin de relaties ontstaan en de wijze waarop ze van invloed zijn op de (mogelijke) betrokkenheid bij terrorisme. Ik richt mij op de rol die specifieke plekken spelen (moskeeën, informele settings) en de invloed die uitgaat van bestaande familie- en vriendschapsrelaties, leiders en personen die al eerder betrokken waren bij terrorisme. Naast reguliere statistiek maak ik hierbij gebruik van Sociale Netwerk Analyse (SNA). SNA maakt het mogelijk relatievorming in een netwerk te modelleren en daarbij rekening te houden met ‘concurrerende’ mechanismen, die mogelijk ook van invloed zijn op de kans dat actoren met elkaar in contact staan en tot terroristische daden overgaan.
Keywords	radicalisering netwerken SNA terrorisme uitreizen
Paper 2	Buitenlandse oorlogsvrijwilligers in Oekraïne: motivaties, gevechtservaringen en terugkeertrajecten
Auteur(s)	Fabienne Thijs, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving

Abstract	Na de Russische inval in Oekraïne op 24 februari 2022 heeft de Russisch-Oekraïense oorlog een toestroom van buitenlandse oorlogsvrijwilligers gezien. Deze studie bekijkt empirisch het fenomeen van buitenlandse oorlogsvrijwilligers in Oekraïne met een focus op drie thema's: motivaties, gevechtservaringen en terugkeertrajecten naar hun thuisland. Om deze thema's beter te begrijpen werden 20 buitenlandse oorlogsvrijwilligers geïnterviewd. Voorlopige bevindingen tonen aan dat motivaties divers zijn, variërend van altruïstisch (bijv. het Westen verdedigen), praktisch (bijv. militaire vaardigheden bezitten) tot meer individualistisch (bijv. behoefte aan een doel of spanning). Gevechtservaringen behelsden voornamelijk het bemannen van loopgraven en beschoten worden. Bijna alle respondenten hebben ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt, zoals geweld en het verlies van kameraden. Sommigen vermelden hoe andere buitenlandse strijders mentaal gebroken waren, maar hoe zij zelf manieren vonden om ingrijpende gebeurtenissen te verwerken. Geïnterviewden die terugkeerden naar hun thuisland benoemen dat ze gemakkelijk weer in de burgermaatschappij passen. Wat betreft nazorg of hulp (bijv. medisch, financieel) na terugkeer benadrukken zij hun zelfredzaamheid en waren niet geïnformeerd over nazorg. In lijn met eerder onderzoek zijn motivaties voor deelname aan een buitenlandse oorlog veelvoudig en complex. Belangrijk is dat deze studie ook benadrukt dat respondenten ingrijpende gebeurtenissen in Oekraïne meemaken, zonder kennis over waar ze nazorg kunnen krijgen indien nodig. Aangezien deze ervaringen gecombineerd met hun vaardigheden (d.w.z. het gebruik van wapens) in sommige gevallen tot veiligheidsrisico's kan leiden, toont dit onderzoek aan dat meer bewustzijn over nazorg zowel buitenlandse oorlogsvrijwilligers als de maatschappij ten goede zou komen.
Keywords	Buitenlandse oorlogsvrijwilligers; uitreizen; Oekraïne; motivaties; gevechtservaringen; terugkeer
Paper 3	De strafrechtelijke aanpak van terrorisme: een rechtsvergelijkende studie in Europa
Auteur(s)	Merel de Nijs, NSCR; dr. Merel Prinsen, NIFP; Prof.dr. Maaïke Kempes, NIFP; dr. Elanie Rodermond, NSCR; Iris Haringsma LLM
Abstract	Sinds de aanslagen van 9/11 heeft de bestrijding van terrorisme een steeds hogere prioriteit gekregen. In de loop der jaren hebben juridische definities van terrorisme zich verder

	ontwikkeld, mede als reactie op onder meer het Kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie inzake terrorismebestrijding. Dit heeft geleid tot uiteenlopende definities van terroristische misdrijven binnen Europese landen. Vooral de terugkeer van uitreizigers uit het Islamitisch Kalifaat leidt tot vragen over de manier waarop rechters in verschillende Europese landen deze personen vervolgen en veroordelen, en of een veroordeling voor een terroristisch misdrijf in het ene land dezelfde betekenis heeft als in het andere. Dit artikel biedt een grondige analyse van de juridische kaders van Nederland, België en Duitsland met een focus op de misdrijven 'deelname aan een terroristische organisatie' en 'voorbereiding van een terroristisch misdrijf'. Het onderzoek beoogt inzicht te verschaffen in het complexe landschap van de EU-antiterreurwetgeving, mogelijkheden voor harmonisatie te identificeren en de gevolgen voor wetenschappelijk onderzoek te verkennen, met name wat betreft de opname van veroordeelde individuen in onderzoekspopulaties. De resultaten tonen zowel overeenkomsten als verschillen in de juridische kaders van Nederland, België en Duitsland. Er zijn aanzienlijke overeenkomsten in wetgeving over de voorbereiding van een terroristisch misdrijf. Wat betreft deelname aan een terroristische organisatie zijn er aanwijzingen voor harmonisatie, vooral in de formele integratie van individuen in dergelijke organisaties. Deze bevindingen suggereren dat het opnemen van veroordeelden uit verschillende rechtsgebieden in onderzoekspopulaties kan leiden tot een heterogene onderzoeksgroep, wat mogelijk de validiteit van dergelijk onderzoek beïnvloedt.
Keywords	Terrorist offences, legal frameworks, participation in a terrorist organisation, preparation of a terrorist offence
Paper 4	'Klimaat terrorisme'; hoe waarschijnlijk?
Auteur(s)	Jasper de Bie, Vrije Universiteit Amsterdam; Joris van Wijk, Vrije Universiteit Amsterdam; Elsemieke Nelissen, VU; Ambika Ramachandran, VU; Josie Piech, VU
Abstract	All over the world climate activists are increasingly labelled as criminals or terrorists. This is done by government representatives, politicians, and law enforcement actors. This presentation starts by listing and categorizing such practices and by critically evaluating if, and under what conditions, the terrorism-label may apply. Using insights from criminology, it discusses if it is likely or not that climate activists will in the future

	resort to using violent tactics to further their political agenda. This presentation is explorative and we hope to use input from colleagues to sharpen and further define a future research project envisaged on this theme.
Keywords	Terrorism, Climate Security, Spiraling effect

Panel	Detentie: Effectiviteit van detentiestrafen
Voorzitter	Maria Berghuis
Taal	Dutch
Zaal	A0.51
Paper 1	Monitor nazorg: het belang van het voorkomen van ontstaan of toenemen van problemen tijdens detentie
Auteur(s)	Maria Berghuis, WODC; Sanne Boschman, WODC; Gijs Weijters, WODC
Abstract	Het WODC voert eens in de twee jaar de monitor nazorg ex-gedetineerde personen uit om de problematiek van ex-gedetineerde personen die terugkeren naar Nederlandse gemeenten (nazorgkandidaten) op de zogenaamde basisvoorwaarden in kaart te brengen. In de huidige meting is op basis van grootschalige gegevens de situatie op het gebied van werk en inkomen, onderdak en schulden voor en na detentie in kaart gebracht voor alle nazorgkandidaten die in 2017, 2018 en 2019 zijn uitgestroomd uit detentie. Daarnaast, is de relatie tussen de situatie op deze basisvoorwaarden en recidive onderzocht. Tot slot, is gekeken of de situatie op deze basisvoorwaarden verschilt afhankelijk van hoe lang mensen in detentie zitten. Uit de resultaten blijkt dat veel nazorgkandidaten zowel voor als na detentie de basisvoorwaarden voor re-integratie niet op orde hebben. Veel mensen komen detentie binnen en verlaten de PI zonder werk of onderdak en wel schulden, wat samenhangt met recidive. Daarnaast is er een groep mensen voor wie tijdens detentie problemen ontstaan, zij verliezen bijvoorbeeld hun baan of hun woning. Uit deze monitor nazorg blijkt dat juist de stabiliteit van werk en onderdak belangrijk zijn voor recidive. Tevens, laat dit onderzoek zien dat detenties van minder dan 10 dagen net zo veel (of weinig) effect hebben op de situatie op de basisvoorwaarden als (veel) langere detenties.
Keywords	detentie, nazorg, reïntegratie
Paper 2	Hebben werkstraffen in vergelijking met gevangenisstraffen minder onbedoelde gevolgen voor recidive en de binding met de arbeidsmarkt?
Auteur(s)	Hilde Wermink; Anke Ramakers; Jim Been; Robert Apel
Abstract	De werkstraf is een steeds belangrijkere strafoptie geworden in veel Europese landen en daarbuiten. Werkstraffen werden geïntroduceerd om de duurdere korte onvoorwaardelijke

	vrijheidsstraf terug te dringen, bij te dragen aan de humanisering van de strafrechtspiegeling en het verminderen van recidive. Het doel van dit artikel is om vast te stellen wat de effecten zijn van werkstraffen op recidive en binding met de arbeidsmarkt. Om de oorzaak-gevolgrelatie tussen straf en de verdere levensloop van gestraften te onderzoeken maken we gebruik van een instrumentele-variabele-analyse (IV), waarbij de 'strengheid van de rechter' fungeert als instrumentele variabele. Onze analyse van justitiële longitudinale gegevens laat zien dat gestraften na een werkstraf minder vaak recidiveren dan na een korte gevangenisstraf. Ook laten onze resultaten zien dat gestraften na werkstraffen vaker en langer actief zijn op de arbeidsmarkt, op de korte termijn meer gebruik maken van bijstand en minder vaak volledig losgekoppeld zijn van de arbeidsmarkt (dwz niet actief op de arbeidsmarkt, geen scholing en geen bijstand) dan gestraften na een korte gevangenisstraf. Deze effecten blijken te verschillen voor diverse subgroepen.
Keywords	Werkstraffen, gevangenisstraffen, instrumentele-variabele-analyse, recidive, binding op de arbeidsmarkt, longitudinale justitiële gegevens
Paper 3	De rol van sociaal-economische factoren in de levensloop van in het buitenland gedetineerde Nederlanders
Auteur(s)	Juliette Jonkers, NSCR & Vrije Universiteit Amsterdam; Steve van de Weijer, NSCR; Elanie Rodermond, NSCR & Vrije Universiteit Amsterdam; Anja Dirkzwager, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Wereldwijd zit bijna 30% van de detentiepopulatie gevangen in een land wat niet hun moederland is. Ook bijna 2000 Nederlanders zitten jaarlijks een straf uit in een buitenlandse gevangenis. Hoewel er op diverse manieren steun wordt geboden vanuit Nederland is er nog weinig bekend over de achtergrond van in het buitenland gedetineerde Nederlanders. In dit eerste deel van het onderzoekproject Achter Buitenlandse Tralies beschrijven wij de levensloop van Nederlands burgers in detentie in het buitenland. Eerder onderzoek geeft aanwijzing van iets hogere leeftijd dan de Nederlandse populatie en een hoge prevalentie van financiële schulden en drugsmisdriven, maar geeft verder weinig inzicht in de levensloop. Door middel van het combineren van informatie uit dossiers die worden bijgehouden door bureau Buitenland (reclassering Nederland) en cbs-microdata over hun leven in Nederland, gaan we onderzoeken wat de rol is van sociaaleconomische factoren (opleiding, werk, huisvesting en inkomen/schulden) als beschermende- of risicofactoren in de

	levensloop van in het buitenland gedetineerde Nederlanders. Is het mogelijk om typologieën binnen de populatie te onderscheiden, en hoe verhoudt hun sociaaleconomische achtergrond zich tot die van de detentiepopulatie in Nederland?
Keywords	Levensloop, sociaal-economische factoren, detentie, buitenlandse detentie
Paper 4	A taste of prison: De relatie tussen tevredenheid met voeding en de ervaren strafzwaarte in Nederlandse gevangenissen
Auteur(s)	Bram de Heide, Universiteit Leiden; Miranda Sentse, Universiteit Leiden; Miranda Boone, Universiteit Leiden
Abstract	Verschillende reviews hebben aangetoond dat voeding van groot belang is voor gedetineerde personen en dat het een centrale rol heeft in hoe zij detentie ervaren. Daarnaast laten verschillende onderzoeken zien dat inadequate voeding bij kan dragen aan slechte fysieke- en mentale gezondheid en het gevoel van machteloosheid en verwaarlozing. Desondanks staat gevangeniseten algemeen bekend om haar slechte smaak en kwaliteit en wordt het ook door veel gedetineerden als inadequaat beoordeeld. Terwijl verschillende internationale richtlijnen benadrukken dat opsluiting (en de daardoor onvermijdelijke ontberingen) het enige strafelement van een gevangenis mag zijn, wordt uit verschillende kwalitatieve studies duidelijk dat deze inadequate voeding door gedetineerde personen als bijkomende straf kan worden ervaren. Hoewel slechte voeding geen strafelement van gevangenisstraf zou mogen zijn, kan deze bijkomende straf de ervaren strafzwaarte van gedetineerde personen wel beïnvloeden. Daarom wordt in deze studie onderzocht wat de relatie is tussen de tevredenheid met voeding en de ervaren strafzwaarte van gedetineerde personen. In deze presentatie zal worden stil gestaan bij de gebruikte methode en vervolgens zullen de voorlopige resultaten gedeeld worden. Door gebruik te maken van een grootschalig surveyonderzoek onder gedetineerde personen in Nederlandse gevangenissen, geven de bevindingen een belangrijke aanvulling op de voornamelijk kwalitatieve literatuur omtrent voeding in gevangenissen. Tevens geven de bevindingen aanknopingspunten voor beleidsmakers en de praktijk.
Keywords	Gevangenis, Detentie, Voeding, Tevredenheid, Strafzwaarte

Panel	Real and imagined narratives of international crimes and autocracies
Voorzitter	Sanda van Dam
Taal	English
Zaal	B0.25
Paper 1	Real and Imagined Narratives of Authoritarian Followers: How Trump Supporters Justify His and Their Actions
Auteur(s)	Sanda van Dam, VU
Abstract	The first Trump administration significantly altered American democracy, and his second term is accelerating these changes at an even faster pace than most had anticipated. With a Republican majority in both the House and Senate, many congressional representatives now align themselves closely with Trump's agenda, often contradicting their own previous statements—particularly on issues such as the war in Ukraine and the conflict in Gaza. Why have so many politicians become so obedient to a president who occasionally refers to himself as a “king”? In this panel, I will explore the false narratives that fuel this loyalty through the lens of my theory, the Spiraling Effect of Followers. By analyzing these real and imagined justifications, we can better understand how authoritarian supporters rationalize both Trump's actions and their own.
Keywords	Followers, Trump, authoritarianism, autocracies, United States
Paper 2	Smoke, mirrors and repression: narratives to prevent resistance to autocracy
Auteur(s)	Willemijn Born, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	Autocrats use a diverse toolbox to keep their population under control. Besides direct force, they also spin narratives that discourage society from action, limiting politization and potential mobilization. In the course of my research into nonviolent resistance in post-soviet autocracies, respondents have sketched a plethora of myths and fables to describe the terror surrounding these autocrats. Gerbanguly Berdimuhamedow, the former president of Turkmenistan, supposedly has a pool of alligators near his home, where he throws traitors into. Regardless of the accounts of pervasive mistreatment in the prisons where the traitors do, most likely, end up. Alexander Lukashenko, current

	president of Belarus, continues to refer to how he is the sole protector of the country. In the first three weeks after the protests against his reelection in 2020, UN experts collected over 450 cases of torture, rape and ill-treatment of protesters in Belarusian prisons. The recent foreign agent law in Russia, Georgia and Kyrgyzstan supposedly prevents external intervention, and, in a somewhat valid context of euroscepticism, are framed to save national identity and autonomy. Every academic in Kyrgyzstan that I have spoken to is unsure of their future and safety. During this presentation, I will discuss how these autocrats control their population and, in some cases, manage to convince them that there is no point in resisting.
Keywords	Nonviolent resistance; Protest; Autocracy; Post-soviet States
Paper 3	From Chads and Vikings to violent actors: Unpuzzling the interplay between reality and fiction and right-wing extremism
Auteur(s)	Sara Kulic, Leiden University
Abstract	Extremist ideologies are comprised of fantasies about the desired, ideal state and/or society that create alternative social reality. While the use of such narratives has been a fundamental aspect of radical groups across the ideological spectrum, it is important to note an increased potency and threat posed by right-wing extremist digital arenas that weaponize humor, irony, and memes to mask and convey extremist ideology to the (online) audience. The potency of such a fusion is the ambiguity it creates between banal jokes and fantasies of violence, mainstreaming the right-wing discourse and appealing to a broader public. It is important to note, however, that despite the warnings of rising (online) right-wing extremist threat, the number of right-wing inspired violent attacks in Europe remains predominantly low. This warrants more insights into the trajectory from online fantasy to offline violence which remains largely overlooked and conceptually unclear. This presentation will explore potential frameworks to advance our understanding of the interplay between reality and fiction among right-wing extremist milieus.
Keywords	#far-right #radicalization #extremism
Paper 4	International crimes and harm narratives at the ICC: sentencing and reparations through a cross-cultural lens
Auteur(s)	Adina-Loredana Nistor, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	The International Criminal Court (ICC) has been established to deliver justice to victims of genocide, crimes against humanity,

	war crimes and aggression. While its mandate focuses on mainly on retribution, the Rome Statute equally grants reparative powers to the Court. Given the ICC's jurisdiction over situations all over the world, and the diverse background of the actors who take part in the ICC trials, challenges relating to the cultural differences of those participating in the international trials (either as judges, defendants, lawyers, witnesses, or victims) are bound to continue to emerge with every new situation brought before this forum. This can be problematic not only throughout the proceedings, but during sentencing and reparations as well. The cultural diversity in which the Court operates means that the way in which justice is delivered is not always perceived as aligned with the needs and expectations of some societies where said conflicts have taken place. Based on an in-depth analysis of the sentencing decisions and reparations' orders issued by the Court, this presentation explores how the ICC has addressed the concept of harm inflicted upon victims of international crimes, given the various cultural contexts of the societies in which the harm was produced.
Keywords	international justice, culture, harm, reparations
Paper 5	Debunking Lies: Resistance to Fake News and Fake Science in Authoritarian Contexts
Auteur(s)	Amr Marzouk, Erasmus University Rotterdam
Abstract	Free access to information is the lifeline for democratic participatory processes. That's why many authoritarian figures and leaders aim to block the access for information and spread misinformation as a way to disable the public's ability to make a hold them accountable (Glasius, 2018). As a researcher in the area of criminal justice reform in different human rights organizations in an authoritarian context, I had the chance to monitor closely how these lies are being manufactured and how civil society organizations and academia resist these lies. In this contribution, I will explore the resistance movement to fake news and fake science made up of human rights organizations and civil society at large. The contribution will focus on two aspects of these resistance efforts 1) debunking fake news/science 2) knowledge creation. In addition and by extension this contribution will also refer to struggles and obstacles to such resistance efforts.
Referenties	Glasius, M. (2018). What authoritarianism is ... and is not: A practice perspective. <i>International Affairs</i>, 94(3), 515–533. https://doi.org/10.1093/ia/iyy060
Keywords	Fake news, Fake science, Authoritarian contexts, Resistance

Panel	Ondermijnende netwerken
Voorzitter	Joyce te Bos
Taal	Dutch
Zaal	B0.16
Paper 1	Conflicten, geweld en wapens in de wereld van financieel-economische cybercriminaliteit
Auteur(s)	Luuk Bekkers, De Haagse Hogeschool & NSCR; Rutger Leukfeldt, De Haagse Hogeschool & NSCR & Leiden Universiteit
Abstract	Het huidige onderzoek verkent de link tussen fysiek geweld en de uitvoering van financiële cybercriminaliteit, zoals phishing en bankhelpdeskfraude. We maken hierbij gebruik van een analyse van 15 afgeronde opsporingsonderzoeken naar cybercriminele netwerken. Deze kwalitatieve analyse maakt duidelijk dat sommige daders geweld en bedreiging met geweld inzetten als een manier om nieuwe leden te rekruteren en medewerking te faciliteren. Daarnaast kan het ook een reactie zijn op conflicten en verraad binnen een cybercrimineel netwerk of tussen verschillende groeperingen. Dit heeft soms geleid tot ernstige mishandelingen, explosies en schietpartijen. Zo worden er ook geregeld vuurwapens aangetroffen in bezit van kernleden en hebben sommige daders een gewelddadige delictgeschiedenis, zoals gewapende overvallen.
Paper 2	Synthetische drugsproductie: een crime script analyse
Auteur(s)	Anne Nagtegaal, Vrije Universiteit Amsterdam; Christianne de Poot, Vrije Universiteit Amsterdam, Lectoraat Forensisch Onderzoek, Hogeschool van Amsterdam, Politieacademie; Edward Kleemans, Vrije Universiteit Amsterdam; Jasper van der Kemp, Vrije Universiteit Amsterdam, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandaving
Abstract	Nederland vervult al lange tijd een sleutelrol in de illegale productie en doorvoer van amfetamine en MDMA. Hoewel er veel technische kennis is over de productie van synthetische drugs, ontbreken praktische inzichten in de modus operandi van criminele netwerken vaak. Daarnaast zijn deze netwerken innovatief en veranderlijk, wat het moeilijk maakt ze te bestrijden. Kennisontwikkeling over de werkwijze, structuur en dynamiek van synthetische drugsproductie kan hierbij helpen. In dit onderzoek analyseren we aan de hand van forensische zaakdossiers en rechterlijke uitspraken de syntheseprocessen, gebruikte materialen, werkwijzen en strategieën binnen de

	synthetische drugsproductie in Nederland. Met behulp van crime script analyse identificeren we de meest gebruikte modi operandi, brengen we veranderingen hierin in kaart en onderzoeken we alternatieve methoden en strategieën. Dit biedt inzicht in de inspanningen en risico's die gepaard gaan met synthetische drugsproductie. Daarnaast bieden we actuele en uitgebreide kennis over deze processen en mogelijke maatregelen tegen deze vorm van criminaliteit. Dit onderzoek maakt deel uit van het FIDBID-project (Forensic Illicit Drug intelligence through Big and Intelligent analysis of chemical and criminological Data). Binnen FIDBID werken chemisch drugs-experts, data scientists en criminologen samen om onbenutte chemische data te identificeren, te analyseren en in verband te brengen met criminologische data. Zodoende wordt inzicht verkregen in productie- en transportketens, en in mogelijkheden om drugsproductie en -handel effectief aan te pakken.
Keywords	Synthetische drugs; crime script analyse; georganiseerde criminaliteit; modus operandi
Paper 3	Identificeren van Slachtoffers van Criminele Uitbuiting: Inzicht in de Besluitvorming van Actoren binnen de Strafrechtsketen
Auteur(s)	Fallon Cooper, Universiteit Leiden; Ieke de Vries, Universiteit Leiden; Arjan Blokland, Universiteit Leiden; Maarten Kunst, Universiteit Leiden
Abstract	Georganiseerde criminaliteit vormt een complexe uitdaging voor actoren binnen de strafrechtsketen, met name bij het onderscheiden van personen die vrijwillig deelnemen aan criminele netwerken en degenen die slachtoffer zijn van criminele uitbuiting. Dit onderscheid is vaak onduidelijk, wat ertoe leidt dat slachtoffers onterecht als daders worden bestempeld, met gevolgen voor hun toegang tot het recht, bescherming en rehabilitatie. Omdat er weinig bekend is over hoe dit onderscheid in de praktijk wordt gemaakt, onderzoekt deze studie hoe het strafrechtstelsel individuen classificeert als "slachtoffers van criminele uitbuiting" of "daders" in de context van georganiseerde criminaliteit, en de daaropvolgende sociale en juridische implicaties. De studie maakt gebruik van een kwalitatieve benadering, met ongeveer 40 diepte-interviews met experts uit de strafrechtsketen en sociale ondersteuningssystemen. Geleid door het constructivistisch grounded theory-kader, integreert de studie theoretische inzichten en bestaande literatuur om tot de ontwikkeling van interviewthema's te komen. Tijdens de analyse begeleidt dit kader een iteratief proces van inductieve codering

	om opkomende patronen te identificeren en deductief redeneren om de bevindingen te koppelen aan theoretische concepten. De studie presenteert voorlopige bevindingen over het besluitvormingsproces van actoren uit de strafrechtsketen bij het identificeren van slachtoffers binnen georganiseerde criminaliteit. De resultaten zullen ingaan op de verschillen tussen slachtoffers en daders, het besluitvormingsproces, professionele reacties op deze labels en de gevolgen daarvan, evenals manieren om de identificatie en ondersteuning van slachtoffers te verbeteren. Deze studie hoopt daarmee bij te dragen aan de literatuur over slachtofferidentificatie in mensenhandel en het begrip van de gevolgen van slachtofferclassificatie in georganiseerde criminaliteitszaken verdiepen.
Keywords	Mensenhandel, Criminele uitbuiting, georganiseerde criminaliteit, identificatie, besluitvormingsproces, gevolgen
Paper 4	Aanpak van zorgfraude: zorgaanbieders en zorgverzekeraars aan zet
Auteur(s)	Joyce te Bos, Hogeschool Saxion; Frank Diepenmaat, Hogeschool Saxion
Abstract	In het kader van de Proeftuin Aanpak Zorgfraude is onderzocht hoe preventief kan worden opgetreden tegen malafide zorgaanbieders. Daarbij is in opdracht van 14 Twentse gemeenten en Platform Integrale Veiligheidszorg Twente het gehele proces - van inkoop van zorg in het kader van de Wmo en de Jeugdwet tot en met toezicht en handhaving – tegen het licht gehouden. De uitkomsten van het onderzoek hebben bijgedragen aan de versterking van het bestaande proces, onder meer door de introductie van het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT) ten behoeve van de inkoop van zorg. Een kanttekening bij het uitgevoerde onderzoek is dat enkel het perspectief van de gemeente is belicht. Om die reden is een vervolgonderzoek gestart, waarin de perspectieven van zorgaanbieders en een zorgverzekeraar centraal staan. Zorgaanbieders zijn bevraagd over hun ervaringen met het gemeentelijk proces, inclusief de mogelijkheden die zij identificeren om de aanpak van zorgfraude te versterken. Bij een zorgverzekeraar is het proces van inkoop tot en met toezicht en handhaving onderzocht bij de uitvoering van de Wet Langdurige Zorg, waarbij de uitkomsten mogelijk aanleiding geven om het gemeentelijk proces aan te scherpen. Tijdens een afsluitende conferentie in het najaar van 2024 zijn de onderzoeksresultaten gedeeld. Met een brede

	vertegenwoordiging vanuit gemeenten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars is informatie uitgewisseld en zijn kennishiaten en uitdagingen bij de aanpak van zorgfraude geïdentificeerd. De presentatie wordt gebruikt om resultaten van het onderzoek en uitkomsten van de conferentie te delen en mogelijkheden voor vervolgonderzoek te verkennen.
Keywords	Zorgfraude Zorgcriminaliteit Financieel Economische Criminaliteit

Panel	Organisatiecriminaliteit II: Detectie, toezicht en naleving van organisatiecriminaliteit
Voorzitter	Marieke Kluin
Taal	Dutch
Zaal	B0.30
Paper 1	De wijze van straftoemeting van witteboordencriminaliteit in de VS: een systematische literatuurreview
Auteur(s)	Iris Huizinga, Universiteit Leiden; Marieke Kluin, Universiteit Leiden
Abstract	Tot op heden is er weinig wetenschappelijke kennis over de wijze van straftoemeting van witteboordencriminaliteit. Daarom onderzoekt dit artikel de formele straftoemeting van witteboordencriminaliteit in de Verenigde Staten middels een systematische literatuurreview van dertien unieke studies. De focal concerns theory dient hierbij als theoretisch kader. De geïncludeerde artikelen zijn middels strenge in- en exclusiecriteria geselecteerd vanuit de database Web of Science. Na beoordeling van de kwaliteit – validiteit, betrouwbaarheid en datakwaliteit – van deze studies zijn de resultaten geanalyseerd. Hieruit blijkt dat witteboordencriminaliteit minder streng bestraft wordt dan traditionele criminaliteit, maar dat er een punitieve trend zichtbaar is. Ook worden verschillende witteboordendelicten verschillend bestraft. De studies constateren dat factoren als politiek, beleid, schandalen en status en geslacht van de witteboordencrimineel impact hebben op de straftoemetingsbeslissing, maar zijn niet eensgezind over de wijze waarop deze aspecten van invloed zijn. Al met al blijkt het lastig om algemene conclusies te trekken over de wijze van straftoemeting van witteboordencriminaliteit in de VS. Dit heeft onder meer te maken met de heterogeniteit van de geïncludeerde studies en de omvang en toepasbaarheid van de focal concerns theorie. Aanbevolen wordt dan ook om de operationalisaties en werkwijzen in toekomstig onderzoek transparant weer te geven, opdat replicatie van en harmonisatie tussen studies mogelijk worden en onderzoeksresultaten beter met elkaar te vergelijken zijn. Op die manier kan meer inzicht verkregen worden in de wijze van straftoemeting van witteboordencriminaliteit.
Keywords	witteboordencriminaliteit, literatuurreview, straftoemeting, Verenigde Staten
Paper 2	Exploring Corporate Violations through Public Data: A Comparative Analysis of Financial Offending in the UK and US

Auteur(s)	Frederike Oberheim, NSCR; Jon Davies, University of Manchester; Celine Giese, University of Manchester; Marieke Kluin, University of Leiden; Nicholas Lord, University of Manchester
Abstract	The purpose of this article is to comparatively analyse financial violations and regulatory enforcement actions in the United Kingdom and United States, utilizing a first of its kind database – the Violation Tracker. It examines longitudinal patterns of corporate offending, focusing on characteristics of non-compliant firms and sectoral enforcement dynamics. The findings highlight marked jurisdictional differences: in the UK, anti-money laundering (AML) deficiencies and tax violations dominate, with a notable increase in AML deficiencies since 2020. In contrast, the US landscape is characterized by investor protection violations, which constitute the majority of offences and exhibit stable trends over time. The analysis reveals that UK penalties are concentrated within financial services, whereas US penalties are more broadly distributed across financial various sub-sectors. These differences underscore the role of distinct regulatory frameworks and enforcement priorities in shaping corporate compliance. Furthermore, the analysis links these differences to theoretical frameworks such as life-course criminology, advancing the understanding of longitudinal corporate crime patterns. The study offers valuable insights for policymakers and regulators seeking to enhance compliance strategies and adapt enforcement mechanisms to evolving risks in the financial sector.
Keywords	Violation Tracker; Financial Industry; Corporate Crime; Corporate Non-Compliance; Life-Course Criminology; Regulation
Paper 3	Detectie van Organisatiecriminaliteit
Auteur(s)	Jelmar Meester, Vrije Universiteit Amsterdam; Sally Simpson, University of Maryland; Robert Brame, University of Maryland
Abstract	Kwantitatief onderzoek naar organisatiecriminaliteit is in de meeste gebaseerd op registratiedata. Dergelijke data wordt verzameld door inspectiediensten als onderdeel van hun wettelijke toezichtstaak. Echter, niet alle overtredingen worden ten alle tijden opgemerkt. Dit kan leiden tot detectie bias. In tegenstelling tot onderzoek naar commune criminaliteit is het niet mogelijk om gebruik te maken van slachtofferonderzoek of zelfrapportages om deze bias te beperken. In deze studie testen we daarom het gebruik van detection controlled estimation, een statistische methode waarmee het aandeel niet gedetecteerde overtredingen kan worden geschat. Allereerst wordt het model toegepast op een simulatie dataset. Daarna wordt het model toegepast op data met betrekking tot regelovertreding in de Nederlandse binnenvaart.

	Afsluitend worden de voor- en nadelen van deze methode, alsmede mogelijke toekomstige toepassingen besproken.
Keywords	Organisatiecriminaliteit; Binnenvaart; Detection controlled estimation

Panel	Sociale media opvoeding rond criminogene online content
Voorzitter	Evelien Hoebe
Taal	Dutch
Zaal	B0.32
Paper 1	Actieve opvoedingstrategieën rond criminogene sociale media content
Auteur(s)	Isa Ruiter, NSCR
Abstract	Sociale media brengen zowel kansen als risico's met zich mee. Adolescenten komen online regelmatig in aanraking met criminogene content, zoals beelden van illegale activiteiten (bijv. Vechtvideos), extreme ideologieën en online fraude. Blootstelling aan dergelijke content zou crimineel gedrag kunnen normaliseren en als acceptabel of zelfs nastrevenswaardig doen lijken. Voor ouders vormt dit een nieuwe opvoedkundige uitdaging. De huidige generatie ouders groeide zelf niet op met sociale media of had hier een veel beperktere ervaring mee. Hierdoor zijn zij minder goed voorbereid op het monitoren en begeleiden van hun kinderen in deze digitale omgeving. Veel van het bestaande onderzoek naar sociale media opvoeding richt zich op schermtijdregels ('passieve opvoeding'), terwijl effectieve opvoeding ook actieve strategieën vereist, zoals context en begeleiding bieden ('actieve opvoeding'). Deze studie onderzoekt hoe ouders adolescenten (12-16 jaar) begeleiden bij sociale media-gebruik, met specifieke aandacht voor criminogene content. Door middel van drie focusgroepen (N ≈ 4 ouders per groep) en zes diepte-interviews wordt ouderlijk bewustzijn, begeleidingstrategieën en de bijbehorende uitdagingen in kaart gebracht. Door opvoedstrategieën en barrières te identificeren, draagt dit onderzoek bij aan een beter begrip van digitaal ouderschap in de context van online criminogene content. De bevindingen bieden inzicht in hoe ouders dit nu aanpakken, de factoren die hierop van invloed zijn, en hoe beleid ouders hierin kan ondersteunen.
Paper 2	Sociale media-opvoeding in real time: Observaties van ouder-adolescent gesprekken over criminogene online content
Auteur(s)	Eline Venderbosch, Universiteit Leiden & NSCR

Abstract	Ouders kunnen een beschermende rol spelen bij de invloed die criminogene sociale media-content mogelijk hebben op jongeren. Bijvoorbeeld door gesprekken aan te gaan die jongeren helpen deze beelden in context te plaatsen. Hoewel onderzoek naar 'sociale media-opvoeding' toeneemt, wordt hiervoor overwegend gebruik gemaakt van zelfrapportage via surveys, diepte-interviews, of focusgroepen. Observatieonderzoek biedt een waardevol alternatief voor deze methoden. Zo kan het potentieel onbewuste uitdagingen onthullen, want ouders zijn zich mogelijk niet bewust van hun eigen digitale vaardigheden. Ook geeft deze methode uniek inzicht in non-verbale communicatie, zoals toon en lichaamstaal, die essentieel zijn voor hoe opvoedingsstrategieën door adolescenten worden geïnterpreteerd – als betrokken of juist intrusief. In dit onderzoek zijn tien ouder-adolescent interacties (jongeren 12-16 jaar) geobserveerd en geanalyseerd. Ouders kregen gesprekstaken gericht op: (1) Solicitation – Actief informatie verkrijgen van hun kind over criminogene content die ze zien in hun feed; en (2) Guidance – Helpen bij het duiden van online criminogene content, zoals het herkennen van bewerkte of misleidende berichten. De gesprekken zijn vastgelegd op video en gecodeerd aan de hand van een gestructureerd schema. De voorlopige resultaten tonen een breed scala aan opvoedstrategieën en onderstrepen uitdagingen zoals generatieverschillen in taalgebruik en digitale vaardigheden. Dit onderzoek biedt unieke inzichten in hoe ouders jongeren begeleiden bij het interpreteren van criminogene sociale media-content.
Paper 3	Spontane informatieverstrekking door jongeren aan ouders over criminogene sociale media content
Auteur(s)	Sanne Kroeze, Universiteit Leiden & NSCR
Abstract	Onderzoek naar 'ouderlijke controle' richt zich vaak op hoe ouders informatie verzamelen over hun kinderen ('parental monitoring'). Echter, wat ouders weten over het online gedrag van jongeren hangt grotendeels af van de mate waarin jongeren zelf informatie delen ('child disclosure'; Stattin & Kerr, 2000). Deze spontane informatieverstrekking is cruciaal, aangezien ouders vaak weinig zicht hebben op wat jongeren online tegenkomen en moeite

	hebben met het monitoren van sociale media-activiteiten (Auxier et al., 2020). Deze studie onderzoekt in hoeverre jongeren (12-16 jaar) spontaan informatie delen met hun ouders over criminogene content op sociale media en welke motieven hieraan ten grondslag liggen. Jongeren kunnen dit delen omdat ze behoefte hebben aan duiding of om te bespreken wat hen bezighoudt. Tegelijkertijd kunnen ze ervoor kiezen om informatie achter te houden, bijvoorbeeld omdat ze het onbelangrijk vinden of bewust geheim willen houden. Deze mogelijke motieven worden onderzocht binnen de context van de ouder-kindrelatie en hoe jongeren ouderlijke informatievergaring ervaren. Door middel van diepte-interviews en twee focusgroepen (N ≈ 20) worden deze dynamieken in kaart gebracht. De inzichten uit dit onderzoek dragen bij aan een beter begrip van spontane informatieverstrekking door jongeren over hun sociale mediagebruik en hoe ouders, scholen en beleidsmakers dit kunnen stimuleren.
Paper 4	“Bemoei je met je eigen zaken!” Percepties van ouders en jongeren over legitimiteit van ouderlijke inmenging in sociale media gebruik
Auteur(s)	Evelien Hoebe, NSCR
Abstract	Ouders worden steeds vaker aangemoedigd toezicht te houden op online activiteiten van jongeren. Maar accepteren jongeren deze bemoeienis? Naarmate jongeren ouder worden en meer autonomie krijgen, tolereren ze steeds minder ouderlijke controle over hun persoonlijke levensdomeinen. Hoe dit wordt ervaren, hangt waarschijnlijk sterk samen met de kwaliteit van de ouder-kind relatie en de manier waarop toezicht wordt uitgeoefend. Sociale media vormen een relatief nieuw terrein, en er is nog weinig bekend over de ervaren legitimiteit van ouderlijke inmenging op dit gebied. In hoeverre komen de opvattingen van ouders en jongeren hierover overeen? Deze studie onderzoekt twee kernvragen: (1) Hoe vaak worden jongeren blootgesteld aan criminogene content op sociale media, en hebben ouders hier een realistisch beeld van? (2) In welke mate verschillen ouders en jongeren in hun opvattingen over de legitimiteit van ouderlijk toezicht op sociale media? Om deze vragen te beantwoorden, combineert het onderzoek

	diepte-interviews en focusgroepen met jongeren (beoogde N = 20), ouders (beoogde N = 20), en ouder-adolescent gesprekken (beoogde N = 10). Door zowel individuele als gezamenlijke perspectieven te analyseren, biedt de studie inzicht in hoe ouders risico's inschatten en hoe jongeren ouderlijke controle ervaren. De resultaten dragen bij aan een beter begrip van ouder-kind dynamieken rondom sociale media en bieden handvatten voor opvoedstrategieën die aansluiten bij de percepties en behoeften van zowel ouders als jongeren.
Keywords	opvoeding, adolescentie, sociale media gebruik, criminogene online content

Panel	Rechtsspraak en straffen
Voorzitter	Sigrid van Wingerden
Taal	Dutch
Zaal	B0.14
Paper 1	Doorlooptijden in de strafrechtketen; problemen, oorzaken en mogelijke oplossingen
Auteur(s)	Johan van Wilsem, Algemene Rekenkamer
Abstract	De doorlooptijden in de strafrechtketen overschrijden al jaren de normtijden die de ketenpartners (politie, OM, rechtspraak, reclassering, DJI, etc) onderling hebben afgesproken. De TK-commissie JenV heeft in 2023 de eerste parlementaire verkenning uitgevoerd naar de prestaties in de strafrechtketen. Na afloop nam de TK kamerbreed een motie aan waarin de minister van JenV werd opgeroepen om meer regie te nemen op bedrijfsvoeringsvraagstukken. De Algemene Rekenkamer heeft dit jaar in het Verantwoordingsonderzoek JenV uitgezocht wat de stand van zaken is rond doorlooptijden bij jeugd- en zedenzaken en of de maatregelen van de minister voldoende zijn om de problemen tegen te gaan. De resultaten zijn gepubliceerd op Verantwoordingsdag (3e woensdag van mei).
Referenties	Tweede Kamer (2023) Prestaties in de strafrechtketen
Keywords	strafrechtketen, doorlooptijden, opsporing, vervolging, berechting, tenuitvoerlegging
Paper 2	Het effect van eerder opgelegde straffen bij het opleggen van een volgende straf
Auteur(s)	Sigrid van Wingerden, Universiteit Leiden; Jan de Keijser, Universiteit Leiden; Jakub Drápal, Karelsuniversiteit, Praag; Michal Šoltés, Karelsuniversiteit, Praag
Abstract	Als een verdachte al een strafblad heeft, krijgt hij over het algemeen een zwaardere straf. Uit eerder onderzoek blijken de aard en de hoeveelheid van de delicten een rol te spelen bij de straftoemeting: hoe zwaarder het strafrechtelijk verleden, hoe zwaarder de straf. In deze studie onderzoeken we een nieuwe stelling, dat het niet zozeer gaat om de delicten waar een verdachte eerder voor is veroordeeld, maar om de straf die hij eerder heeft gekregen. Door middel van experimenten onder studenten en onder officieren van justitie en rechters in Nederland en Tsjechië onderzoeken wij of een verdachte die in zijn vorige strafzaak heel

	zwaar werd bestraft deze keer lichter wordt gestraft. In beide versies van het experiment heeft de dader een eerdere veroordeling en een nieuwe strafzaak. De twee versies verschillen alleen van elkaar in de hoogte van de straf die werd opgelegd bij de eerste veroordeling. De resultaten tonen - anders dan verwacht - aan dat rechters een eerdere zware straf niet compenseren met een lichtere straf, maar dat zij juist een zwaardere straf opleggen. Een opgelegde straf werkt dus door als de verdachte een volgende keer wordt berecht: een zware straf leidt tot een nog zwaardere straf. Theoretische en praktische implicaties van de bevindingen worden besproken.
Keywords	straftoemeting; strafrechtelijk verleden; compensatoir straffen; rechter; experimenteel onderzoek
Paper 3	Project Gerede Twijfel: Onderzoek in Vlaanderen
Auteur(s)	Tanja van Veldhuizen, VU Amsterdam; Timon Udo, VU Amsterdam; André De Zutter, VU Amsterdam
Abstract	Al bijna 25 jaar analyseren studenten binnen Project Gerede Twijfel het bewijs in afgeronde strafzaken waar de veroordeelde stelt onschuldig te zijn. Het grote aantal onderzochte zaken biedt inzicht in de mechanismen in opsporingsonderzoeken en het strafproces die rechterlijke dwalingen kunnen bevorderen. Die inzichten dragen bij aan het verbeteren van de opsporing door de politie en besluitvorming door het openbaar ministerie en de rechter. Sinds enkele jaren worden er ook Vlaamse zaken bij het project aangemeld en onderzocht. In veel opzichten leidt dat tot soortgelijke inzichten als in Nederlandse zaken, maar er zijn logischerwijs ook verschillen. Die verschillen komen onder andere voort uit verschillen in de inrichting van het strafproces. Zo beslist in Vlaanderen voor specifieke delicten een volksjury (het Hof van assisen) over schuld. In deze bijdrage delen wij ervaringen met Gerede Twijfel onderzoek in Vlaanderen.
Keywords	Project Gerede Twijfel, Rechterlijke Dwaling, Bewijsanalyse, Assisenproces
Paper 4	Mediation in strafzaken: een bijzondere verantwoordelijkheid voor verdachte en mediator
Auteur(s)	Dr. Meriem Kalter, Lectoraat Toegang tot het Recht-Hogeschool Utrecht; Mr. Marion Uitslag, Lectoraat Toegang tot het Recht-Hogeschool Utrecht;
Abstract	Tijdens een mediation in strafzaken gaan verdachte en slachtoffer tijdens het strafproces onder begeleiding van twee mediators met elkaar in dialoog over de gebeurtenis en de gevolgen daarvan. De

	mediationuitkomst is van invloed op de uitspraak van rechter of officier van justitie inzake het verdere verloop van de zaak. Een belangrijk criterium voor een dergelijke mediation is dat een verdachte verantwoordelijkheid neemt. Er is onder practitioners echter onduidelijkheid over wat dit precies behelst. Doel van het onderzoek is om verantwoordelijkheid nemen door een verdachte in beeld te brengen alsook manieren voor mediators om deze verantwoordelijkheid te hanteren. Dit zodat formats ontwikkeld kunnen worden voor mediators en mediationfunctionarissen om verantwoordelijkheid door een verdachte te toetsen, interventies op te stellen en criteria te ontwikkelen voor het omschrijven van verantwoordelijkheid in de slotovereenkomst. De volgende onderzoeksvragen centraal 1) Wat verstaan stakeholders (rechters, officieren van justitie, mediationfunctionarissen, mediators, strafrechtadvocaten, slachtoffers en verdachten) onder verantwoordelijkheid nemen door een verdachte in de verschillende fasen van een mediation in strafzaken? 2) Welke interventies van de mediator noemen slachtoffers, verdachten, en mediators om de verdachte te helpen zijn verantwoordelijkheid te nemen? 3) Wat is volgens stakeholders de wenselijke manier om verantwoordelijkheid nemen door verdachten te beschrijven in de slotovereenkomst? Om deze vragen te beantwoorden zijn 50 interviews met rechters, Ovl's, mediationfunctionarissen, mediators, strafrechtadvocaten, verdachten en slachtoffers alsook 10 focusgroepen met mediators en mediationfunctionarissen afgenomen. Tijdens de presentatie gaan we in op de resultaten van het onderzoek.
Keywords	Mediation in strafzaken, herstelbemiddeling, restoratieve justitie, verdachten, verantwoordelijkheid nemen

Parallelsessie VI: Vrijdag 15:00-16:30

Panel	Roundtable EPIC-project: Verschillende manieren om de betrokkenheid van jongeren bij georganiseerde criminaliteit te onderzoeken
Voorzitter	Veroni Eichelsheim
Taal	Dutch
Zaal	B0.41
Participants	Nathalie Denie, Vrije Universiteit Amsterdam; Julie Erber, NSCR; Marit van de Mheen, Universiteit Utrecht; Vasilis Zachos, Presikhaaf University Arnhem
Abstract	De betrokkenheid van jongeren bij georganiseerde criminaliteit heeft de laatste jaren tot toenemende zorgen geleid bij politici, beleidsmakers en wetenschappers. Banden met georganiseerde criminaliteitsnetwerken kunnen jongeren ervan weerhouden een conventioneel leven op te bouwen, hun criminele carrière versterken en hen ervan weerhouden te stoppen met criminaliteit. Om beter inzicht te krijgen in de betrokkenheid van jongeren bij georganiseerde criminaliteit en dat uiteindelijk tegen te gaan, is het EPIC-project (Explaining, Preventing, and Intervening in Organized Crime involvement) gestart. Binnen dit project wordt op verschillende manieren onderzocht hoe jongeren betrokken raken bij georganiseerde criminaliteit en in hoeverre bestaande interventies effectief zijn in het voorkomen daarvan. Tijdens deze roundtable-sessie gaan drie promovendi van het EPIC-project in gesprek met jongerenwerker en criminoloog Vasilis Zachos. Samen bespreken zij hoe deze moeilijk te bereiken doelgroep het best onderzocht kan worden, welke vragen en behoeften er zijn vanuit de praktijk, en hoe praktijk en wetenschap hierin zo goed mogelijk samen kunnen werken.

Panel	Victimologie en slachtofferschap II
Voorzitter	Anne-Marie Slotboom
Taal	Dutch
Zaal	B0.17
Paper 1	Genderstereotypen en reactie op trauma: Slachtofferschap, internaliserende problemen, en gewelddadig gedrag binnen forensische populaties jongeren
Auteur(s)	Anne-Marie Slotboom, Vrije Universiteit Amsterdam
Abstract	In deze presentatie worden de resultaten van twee verschillende Nederlandse studies gecombineerd. De presentatie richt zich op de complexe relatie tussen slachtofferschap, gender en ernstig delinquent gedrag bij forensische populaties jongeren. Beide studies (onderzoek bij 397 adolescente jongeren behandeld in een forensische ambulante setting en onderzoek bij 372 jongeren in een JJI) vonden consistent hogere percentages fysiek en seksueel misbruik onder meisjes in in vergelijking met jongens. Sekse functioneerde echter verschillend als moderator bij diverse uitkomsten. In de studie naar trauma en internaliserende problemen in een forensisch ambulant behandelde populatie, toonden fysiek misbruikte jongens een hogere kwetsbaarheid voor het ontwikkelen van internaliserende symptomen dan meisjes, in tegenstelling tot heersende aannames over gevoeligheid voor trauma bij meisjes. In de studie die de "cycle of violence"-hypothese onderzocht bij gedetineerde adolescenten, werden geen sekse-interactie-effecten gevonden bij het voorspellen van gewelddadig gedrag, wat suggereert dat de overdracht van geweld mogelijk vergelijkbaar werkt over jongens en meisjes in gedetineerde populaties, hoewel jongens over het algemeen hogere percentages gewelddadige delinquentie rapporteerden. Opvallend is dat opvoedingsproblemen en cumulatieve geweldservaringen gewelddadige delinquentie sterker voorspelden dan specifieke vormen van misbruik alleen, terwijl seksueel misbruik voor geen van beide seksen seksueel geweld voorspelde. Gecombineerd laten deze studies zien dat gendergebaseerde aannames over trauma reacties bij antisociale jongeren kritisch bezien moeten worden. Ook is het belangrijk slachtofferschap binnen bredere contextuele factoren te bezien.
Keywords	sekseverschillen, victimisatie, internaliserende problemen, gewelddadig gedrag, forensische populaties

Paper 2	De Beschermende Rol van Sociale Steun op gezondheidsconsequenties bij Slachtoffers / The Protective Role of Social Support and Health Outcomes in Crime Victims
Auteur(s)	Bodine MA Gonggrijp, NSCR; Steve G.A. van de Weijer, NSCR; J. van Dongen, Department of Biological Psychology, VU; C.C.J.H. Bijleveld, NSCR, Department of Sociology, Social Policy and Criminology, University of Liverpool; D.I. Boomsma, Department of Complex Trait Genetics, Centre for Neurogenomics and Cognitive Research, VU
Abstract	Crime victimization is linked to poor physical and mental health. We investigated the protective role of social support using self-report data from 15,884 individuals in the Netherlands Twin Register (NTR). Victimization, particularly sexual assault, was associated with poorer general health and increased depression, while lower social support correlated with worse health outcomes. Moderation analyses revealed that social support buffered health impacts of sexual and violent victimization, though effects were weaker for property crimes. Using monozygotic (MZ) and dizygotic (DZ) twin pairs discordant for victimization, we controlled for shared environmental and genetic confounding. These analyses indicated that violent and property crimes were not linked to negative health outcomes, but sexual victimization was associated with poorer general health. While higher social support buffered violent victimization's general health impacts in combined MZ and DZ pairs, this effect was not significant in MZ pairs alone. Other interaction effects from multivariate analyses did not persist in discordant twin analyses, suggesting that the apparent buffering effects of social support partly reflect genetic and environmental confounding. These findings underscore the need to account for such confounding to clarify relationships between victimization, social support, and health. Dutch: Slachtofferschap van criminaliteit hangt samen met een slechtere fysieke en mentale gezondheid. Wij onderzochten de beschermende rol van sociale steun met behulp van zelfrapportagegegevens van 15.884 individuen uit het Nederlands Tweelingen Register (NTR). Slachtofferschap, met name van zedendelicten, was geassocieerd met een slechtere algemene gezondheid en verhoogde depressie. Moderatieanalyses toonden aan dat sociale steun de gezondheidsimpact van seksueel en gewelddadig slachtofferschap dempte, hoewel de effecten zwakker waren voor vermogensdelicten. Door gebruik te maken van monozygote (MZ) en dizygote (DZ) tweelingenparen die discordant waren voor slachtofferschap, controleerden we voor

	gedeelde omgevings- en genetische factoren. Deze analyses gaven aan dat gewelddadige en vermogensdelicten niet samenhangen met negatieve gezondheidsuitkomsten, maar dat seksueel slachtofferschap geassocieerd was met een slechtere algemene gezondheid. Hoewel hogere sociale steun de impact van gewelddadig slachtofferschap op de algemene gezondheid dempte in gecombineerde MZ- en DZ-paren, was dit effect niet significant in MZ-paren alleen. Andere interactie-effecten uit multivariate analyses bleven niet overeen in discordante tweelinganalyses, wat suggereert dat de schijnbare bufferende effecten van sociale steun deels het gevolg zijn van genetische en omgevingsinvloeden.
Keywords	Crime victimization, Social Support, General health, Mental Health, Discordant Twins, Confounding
Paper 3	Homicide's Ripple Effects: A systematic review into the impacts on the social networks of victims and perpetrators
Auteur(s)	Pascalie Spaan, NSCR; Alexendra Voce, Australian Institute of Criminology; Arjan Blokland, NSCR
Abstract	Homicide is the intentional criminal act of violence that results in the death of an individual, and is considered one of the most damaging and costly crimes to society. The harms of homicide – e.g. psychological, social and economic - can ripple out to impact the social networks of both the victim and the perpetrator. For example, for each homicide victim, about 3 to 10 of their family members become 'co-victims' (Bastonski & Duane 2019). Various studies have investigated homicide's impact on co-victims – especially in the last two decades -, whereas less is known about the impacts on the social networks of the homicide offenders, referred to as 'homicide parallel victims', which may also be significant. With some regularity, the social networks of homicide victim and offender overlap (e.g., within a family), resulting in combined co-victimization and parallel victimization. A greater understanding of psychological, social, and economic burdens associated indirect homicide victimization is needed for several areas of policy, practice and research. In this systematic review we examined the harms associated with indirect victimization of homicide. Our systematic search – aided by the Abstrackr AI algorithm- resulted in 133 manuscripts on impacts, harms or outcomes in indirect victims of homicide, spanning the following topics: mental health, antisocial behavior, physical health, cognitive and daily functioning, substance use, family functioning, living situation, social relationships, employment, education, finances, and criminal victimization. We will present the current

	state of the art on homicide co-victimization, parallel victimization and combined victimization, identifying areas for future research.
Referenties	Bastomski, S. & Duane, M. (2019). Losing a loved one to homicide: What we know about homicide co-victims from research and practice evidence. JIRN. http://hdl.handle.net/20.500.11990/1384
Keywords	homicide, victimology, social networks, systematic review, violence, costs
Paper 4	Digitale Victimologie
Auteur(s)	Remco Spithoven, Hogeschool Saxion; Susanne van 't Hoff-de Goede, de Haagse Hogeschool
Abstract	De Nederlandse criminologie kent een stevige, victimologische traditie met een hoge beleidsrelevantie. Deze traditie - die is geworteld in wetenschappelijke en politieke pleidooien voor meer aandacht voor en het versterken van de positie van slachtoffers - is bijzonder actueel voor slachtoffers van online criminaliteit. Inmiddels vallen er tien jaar op rij jaarlijks twee miljoen slachtoffers van online criminaliteit. De eerste onderzoeken naar de impact van dit slachtofferschap tonen aan dat deze gelijk is aan of zelfs groter is dan de impact van slachtofferschap van traditionele, criminaliteit. Slachtoffers van online criminaliteit hebben behoefte aan praktische, financiële, emotionele en juridische hulp maar het landschap van hulpverlenende publieke en private partijen is sterk versnipperd. In deze presentatie zullen wij een aanzet geven voor een Digitale Victimologie, waarin de grondslagen van de victimologie worden toegepast op de huidige situatie rondom online slachtofferschap. Wij zullen willen een dialoog starten in de victimologie door tijdens onze presentatie in te gaan op: - Een korte blik op de bekende aard, omvang en impact van slachtofferschap van online criminaliteit; - De beperkte politieke aandacht voor slachtoffers van online criminaliteit; - De huidige beleidsinstek voor slachtoffers van criminaliteit en hoe deze op slachtoffers van online criminaliteit van toepassing kan zijn; - De noodzaak om af te stappen van het onderscheid tussen offline en online criminaliteit; - Secundaire victimisatie en victim blaming van slachtoffers van online criminaliteit; - Noodzakelijke aanvulling van het strafrecht in de zorg voor slachtoffers van online criminaliteit; - Onze gezamenlijke onderzoeksagenda voor de komende vier jaar.

Keywords	Victimologie, online criminaliteit, cybercrime, digitalisering, slachtofferzorg
-----------------	---

Panel	Onrechtmatig verblijf in politiek turbulente tijden: ervaringen van migranten en hulpverleners in de lage landen.
Voorzitter	
Taal	Dutch
Zaal	B0.31
Paper 1	Emotionele arbeid in de hulpverlening aan ongedocumenteerde slachtoffers van huiselijk geweld
Auteur(s)	Nicolien de Gier, Universiteit Leiden
Abstract	Dit artikel vormt een bijdrage aan de groeiende literatuur over het sociologische concept van emotional labour (hierna: emotionele arbeid) en het sociaal-juridische concept van caring control (zorgende controle). Emotionele arbeid, geïntroduceerd door Hochschild (1983), verwijst naar de manier waarop professionals in de frontlinie hun emoties managen en tonen in hun dagelijkse interacties met cliënten om hun werk effectief te kunnen uitvoeren. Wanneer professionals in hun dagelijkse werk met emotionele dilemma's worden geconfronteerd, kunnen ze bepaalde technieken gebruiken om door de complexe processen te navigeren om zichzelf als sympathiek te profileren en de processen menselijker/comfortabeler te maken voor de betrokken migranten: een praktijk die Vega (2017) 'zorgende controle' noemt. Onderzoek toont aan dat deze vormen van emotionele arbeid veel druk leggen op professionals op straatniveau, zoals politieagenten of sociale werkers. Dit artikel richt zich op de verschillende manieren waarop emotionele arbeid wordt uitgevoerd door professionals van een non-gouvernementele organisatie, die betrokken zijn bij de zorg en ondersteuning van ongedocumenteerde slachtoffers van huiselijk geweld in Nederland. De preciaire juridische status van deze slachtoffers compliceert de mogelijkheden voor professionals om hulp te bieden, wat veel druk legt op professionals en slachtoffers. Met behulp van interviews richt dit artikel zich op het perspectief van de professional en behandelt vragen over de rol die emoties spelen in het proces van het bieden van de juiste professionele hulp en ondersteuning aan de bovengenoemde slachtoffers, hoe professionals zich bezighouden met praktijken van zorgzame controle en welke gevolgen dit heeft voor het emotionele welzijn van de betrokken professionals.

Paper 2	Legitimiteit en verzet in vreemdelingenbewaring: een analyse op basis van etnografisch onderzoek
Auteur(s)	Lars Breuls, Vrije Universiteit Brussel
Abstract	Vreemdelingendetentie wordt gepresenteerd als een administratieve maatregel ter ondersteuning van het terugkeerbeleid, maar wordt door opgesloten personen vaak als onrechtvaardig en punitief ervaren. Dit onderzoek, gebaseerd op etnografisch veldwerk in Belgische en Nederlandse detentiecentra, analyseert hoe gedetineerde migranten de legitimiteit van hun opsluiting en de gedwongen terugkeerprocedures beoordelen en welke vormen van verzet zij hiertegen ontwikkelen. De bevindingen tonen dat opgesloten personen verschillende strategieën hanteren om zich te verzetten tegen wat zij als illegitieme beslissingen beschouwen. Naast het opstarten van juridische procedures en het verbergen van hun identiteit, uiten zij verzet via discursieve strategieën en tactische interacties met het detentiepersoneel. De mate waarin verzet mogelijk en effectief is, hangt sterk af van de mate waarin terugkeer nog kan worden uitgesteld of vermeden. Dit creëert een dynamiek waarin personen actief invloed proberen uit te oefenen op hun individuele situatie, maar ook voortdurend hun handelingsruimte (moeten) herijken.

Panel	Cybercrime: Aanpak van cybercriminaliteit
Voorzitter	Marleen Weulen Kranenbarg
Taal	Dutch
Zaal	B0.13
Paper 1	Minister, check je voetnoten. Over evidence-based beleid, gebrekkig bronnengebruik en slecht geïnformeerde (cybercrime-)wetgeving
Auteur(s)	Anne de Hingh, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, VU Amsterdam
Abstract	Minister, check je voetnoten. Over evidence-based beleid, gebrekkig bronnengebruik en slecht geïnformeerde (cybercrime-)wetgeving Sinds geruime tijd leeft bij het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) de wens om “de strategische kennisfunctie te versterken” en beschikbare wetenschappelijke kennis meer te benutten bij de beleidsvoorbereiding. Beleid en wetgeving zouden, kort gezegd, meer evidence-based moeten zijn. In dit onderzoek is aan de hand van enkele casus de mate van benutting van wetenschappelijke kennisbronnen door de wetgever en de kwaliteit daarvan onderzocht. Daarvoor zijn toelichtingen bij recente wetgeving doorgelicht, zoals het Wetsvoorstel seksuele misdrijven, de Kamerbrief geïntegreerde aanpak Cybercrime (2022) en diverse stukken rond het (Europese) CSAM-voorstel. In al deze stukken wordt - in lijn met de ambities rond evidence-based wetgeven - inderdaad gebruik gemaakt van wetenschappelijke kennis en inzichten. Maar met de kwaliteit van de verwijzingen in de onderzochte stukken bleek schrikbarend veel mis te zijn. We troffen veel volstrekt irrelevante bronnen aan, een grote mate van cherry picking, slordige citaten, en gegoochel met slecht vergelijkbare cijfers. Uiteindelijk konden binnen dat gebrekkig bronnengebruik vier categorieën onderscheiden worden: Onzinnige, Inconsistente, Kritiekloze en Foutieve Verwijzingen. Meer systematisch onderzoek moet aantonen of er inderdaad stelselmatig te weinig aandacht is voor de nauwkeurigheid van bronverwijzingen die het beleid ondersteunen. Wij suggereren bovendien dat het de kwaliteit van de wetgeving ten goede zou komen wanneer wetenschappelijke onderzoeksresultaten vanaf het begin zouden worden betrokken bij het wetgevingsproces en

	niet uitsluitend zouden eindigen als gebrekkige bron in een voetnoot bij het eindproduct.
Keywords	evidence-based beleid, wetenschappelijk bewijs, kwaliteit wetgeving, cybercrime, bronnengebruik, desinformatie
Paper 2	Risk Factory: evaluatie interventies.
Auteur(s)	dr. Ynze van Houten, Saxion - lectoraat Online Weerbaarheid; dr. Milou Kievik, Saxion - lectoraat Online Weerbaarheid; dr. Remco Spithoven, Saxion - lectoraat Online Weerbaarheid
Abstract	De Risk Factory is een veiligheidseducatiecentrum op Vliegbasis Twente in Enschede waar kinderen in een realistische setting veiligheidsrisico's beleven en kunnen oefenen met handelingsperspectieven (Brandweer Twente, 2017). In navolging van de bestaande Risk Factory (RF) voor het primair onderwijs, is op 21 november 2022 de RF voor het voortgezet onderwijs (VO) geopend. Twentse kinderen uit het tweede jaar van het VO komen naar de RF met als doel de weerbaarheid te vergroten ten aanzien van (online) criminaliteit. De verwachting is dat deelnemers van de RF, die de verschillende scenario's actief doorlopen, een toename van weerbaarheid tegen de specifieke risico's laten zien zoals eerder is aangetoond onder kinderen uit het primair onderwijs (Kievik, 2017). Vanuit het lectoraat Online Weerbaarheid van Saxion is een effectevaluatie uitgevoerd van drie scenario's uit dat programma, te weten 'Respect voor hulpverleners', 'Sexting', en 'Tegengaan van jonge aanwas'. De centrale onderzoeksvraag was: Hoe beleven de deelnemers de RF-VO en in hoeverre draagt een bezoek aan de RF-VO bij aan de weerbaarheid van de deelnemers tegen de veiligheidsrisico's die zijn opgenomen in de scenario's? De effectevaluatie is uitgevoerd met behulp van vragenlijsten die vooraf en na het bezoek aan de Risk Factory bij deelnemende leerlingen zijn afgenomen. Bij elk scenario is vastgesteld dat het ondergaan van het scenario leidt tot positieve effecten op de variabelen die online weerbaar gedrag of ander gewenst gedrag versterken. De algemene conclusie is dat een bezoek aan de RF voor het VO leidt tot een toegenomen weerbaarheid tegen de behandelde veiligheidsrisico's.
Referenties	Brandweer Twente. 2025. "Risk Factory." http://riskfactorytwente.nl Kievik, M. (2017). The time of telling tales: The determinants of effective risk communication. [PhD Thesis - Research UT,

	graduation UT, University of Twente]. University of Twente. https://doi.org/10.3990/1.9789036544269
Keywords	online weerbaarheid; interventie; kinderen
Paper 3	Evaluatie Digitale Meldkamer in Oost-Nederland
Auteur(s)	Julia Klopman, Hogeschool Saxion; Carlyn van Amersfoort, Hogeschool Saxion
Abstract	In 2024 is de Politie-eenheid Oost-Nederland gestart met een nieuwe aanpak, genaamd de digitale meldkamer. Hierbij krijgen slachtoffers van online criminaliteit de keuze voor direct politiemedewerkers uit de noodhulp ter plaatse waar ze eerder alleen de mogelijkheid hadden voor online aangifte of een afspraak op het politiebureau. De primaire doelstelling van de digitale meldkamer is om de slachtofferhulp te verbeteren door meldingen van online criminaliteit gelijk te behandelen met meldingen van traditionele criminaliteit. Andere doelstellingen zijn het naar een hoger niveau tillen van kennis en vaardigheden van politiemedewerkers over online criminaliteit en het sneller opstarten van de opsporing. De digitale meldkamer wordt met enthousiasme gesteund door de korpsleiding en met interesse gevolgd door andere regionale politie-eenheden waarvan een aantal eenheden deze nieuwe aanpak grotendeels hebben overgenomen. Het lectoraat Online Weerbaarheid van Hogeschool Saxion voert in opdracht van Politie Oost-Nederland een evaluatieonderzoek uit naar de digitale meldkamer door middel van documentanalyse, interviews met initiatiefnemers, slachtoffers en politiemedewerkers, en een survey. In deze presentatie willen we graag de luisteraars meenemen in het onderzoeksproces, de eerste resultaten en bespreken hoe de digitale meldkamer past in de toekomstvisie van de politie met betrekking tot digitalisering en online criminaliteit.
Paper 4	Stap voor stap naar een CyberweerbaarheidsLAB: een ontwerpbenadering
Auteur(s)	Yorinde Zomer, Hogeschool Saxion - Lectoraat Online Weerbaarheid; Thijs van Beek, Ynze van Houten
Abstract	Het CyberweerbaarheidsLAB is een onderzoeksfaciliteit om menselijk gedrag in de context van online criminaliteit te onderzoeken en te trainen. Deelnemers worden in een veilige, gecontroleerde omgeving met simulaties geconfronteerd zoals desinformatie, phishing of een ransomware-aanval. Naast een

	vaste labfaciliteit is er een mobiel lab, welke flexibel inzetbaar is voor onderzoek en training op diverse locaties. In het lab worden meerdere onderzoeksmethoden gecombineerd om gedrag in kaart te brengen: vragenlijsten, interviews en ook fysiologische metingen. Zo kan het meten van klik- en keuzegedrag in phishingmails worden gecombineerd met kijkgedrag, wat gemeten kan worden met eye-trackers. Ook kunnen stressreacties van deelnemers in simulaties worden gemeten, bijvoorbeeld via de hartslagvariabiliteit en huidgeleiding. Door deze krachtige combinatie kan diepgaand inzicht worden opgedaan om effectieve interventies en trainingen te ontwikkelen. Om dit CyberweerbaarheidsLAB te kunnen realiseren wordt een iteratieve design thinking-benadering ingezet. Tijdens dit proces worden verschillende tools toegepast, zoals het ontwikkelen van persona's, journey's en schetsmatige prototypes van de labruimte. Keuzes in het ontwerp en opzet van het lab worden op deze wijze steeds gevalideerd en geoptimaliseerd. Door het lab stap voor stap op te bouwen, wordt het continu aangescherpt en uitgebreid, terwijl het in de tussentijd al in de praktijk kan worden ingezet. Het iteratieve proces waarborgt een snelle en degelijke ontwikkeling, met tegelijkertijd ruimte voor bijsturing op basis van wensen en behoeften. Deze presentatie behandelt de design-thinking aanpak en ontwerpkeuzes, met ruimte voor discussie over verdere ontwikkeling en toepassingen van het lab.
Keywords	lab, cyberweerbaarheid, online weerbaarheid, design thinking, ontwerpbenadering

Panel	Detentie: Seksueel grensoverschrijdend gedrag en sociale veiligheid in de gevangenis
Voorzitter	Esther van Ginneken
Taal	Dutch
Zaal	A0.51
Deelnemers	Dolf van Langelaar, Dienst Justitiële Inrichtingen; Madelief Oskam, UL; Annemieke Grommers, UL; Jil Poirters, UL; Charlie Leonard, UL; Feline de Vries, UL
Abstract	De afgelopen jaren is veel aandacht geweest voor seksueel grensoverschrijdend gedrag in PI's voor vrouwen. In 2024 zijn twee voormalig medewerkers van PI Nieuwersluis veroordeeld voor seksueel misbruik van gedetineerde vrouwen. Ook in de andere twee PI's zijn casussen bekend van seksueel grensoverschrijdend gedrag en ongepast contact tussen medewerkers en gedetineerde personen. Dit heeft grote gevolgen voor de detentie-ervaring van gedetineerde personen, maar ook voor de werkervaring van medewerkers. In deze sessie zal worden ingegaan op onderzoeksbevindingen die nader inzicht geven in seksueel grensoverschrijdend gedrag en sociale veiligheid in de gevangenis. De presentaties zijn gebaseerd op data die is verzameld in het kader van het onderzoek 'Afstand, nabijheid en sociale veiligheid: Een onderzoek in penitentiaire inrichtingen voor vrouwen' (Van Ginneken & Abbing, 2025). Hiervoor zijn observaties verricht en informele gespreken gevoerd in de drie PI's waar vrouwen verblijven. Daarnaast zijn 145 interviews gehouden met (voormalig) gedetineerde vrouwen en medewerkers. Een penitentiair inrichtingswerker zal vanuit eigen ervaring vertellen over werken met gedetineerde vrouwen en de impact van de casussen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Verder volgen korte presentaties over de volgende onderwerpen: sociale interacties en hiërarchie onder gedetineerde vrouwen; gendergerelateerde verschillen in de omgang met medewerkers; implicaties van de nieuwe Wet seksuele misdrijven voor seksueel grensoverschrijdend gedrag in detentie; meldingsbereidheid van grensoverschrijdend gedrag; en ervaringen met gemengde afdelingen in detentie.

	1. Sociale interacties en hiërarchie onder gedetineerde vrouwen Madelief Oskam, Universiteit Leiden Internationale literatuur over vrouwengevangenen wijst erop dat er onder gedetineerde vrouwen vaak hechte sociale netwerken ontstaan, soms in de vorm van zogenaamde <i>pseudofamilie-structuren</i>, waarin vrouwen rollen aannemen als bijvoorbeeld 'moeder', 'dochter' of 'partner' (Ward & Kassebaum, 1965; Owen, 1998). Veel van deze studies zijn afkomstig uit de Verenigde Staten en dateren uit een andere tijd en context, waarin detentieomstandigheden en institutionele cultuur sterk verschillen van die in Nederland. Hierdoor zijn bevindingen niet zonder meer generaliseerbaar. Deze studie richt zich daarom op een analyse van de sociale relaties tussen gedetineerde vrouwen in Nederlandse penitentiaire inrichtingen (PI's). Op basis van interviews en observaties in drie Nederlandse vrouwengevangenen blijkt dat vriendschappen en groepsvorming een belangrijke rol spelen in het dagelijks leven. Vrouwen steunen elkaar emotioneel en materieel, en vormen vaak kleine, vertrouwde netwerken. Tegelijkertijd ontstaan hiërarchieën, waarbij sommige vrouwen een hogere status verkrijgen. Vrouwen die buiten dominante groepen vallen, zoals zij met een zedendelict of een verslaving, ervaren vaker uitsluiting, stigmatisering of pesterijen. De bevindingen worden vergeleken met internationale literatuur. Referenties: Owen, B. A. (1998). <i>In the mix: Struggle and survival in a women's prison</i>. SUNY Press. Ward, D. A., & Kassebaum, G. G. (1965). <i>Women's prison: Sex and social structure</i>. Transaction Publishers. 2. Gendergerelateerde verschillen in de omgang met medewerkers Annemieke Grommers, Universiteit Leiden Internationale standaarden zoals de Mandela Rules (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) stellen dat gedetineerde vrouwen uitsluitend onder toezicht mogen staan van medewerkers die ook vrouw zijn, met het oog op hun veiligheid, privacy en waardigheid. In Nederlandse PI's wordt hiervan afgeweken: op afdelingen voor vrouwen werken
--	--

	zowel mannen als vrouwen. De Inspectie van Justitie en Veiligheid heeft eerder gewezen op de noodzaak om aandacht te besteden aan de man-/vrouwverhouding binnen teams, naar aanleiding van meldingen over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Tegen deze achtergrond is het van belang om te onderzoeken hoe gedetineerde vrouwen de omgang met medewerkers ervaren, en welke rol gender speelt in deze interacties. Op basis van kwalitatieve interviews met gedetineerde vrouwen zijn drie hoofdthema's geïdentificeerd die gezamenlijk inzicht geven in de verschillende aspecten van deze omgang: steun, ongepast gedrag en aanraking. Ervaringen van respondenten zijn niet eenduidig en voorkeuren voor contact zijn wisselend. Het contact met medewerkers die man zijn is in bepaalde gevallen moeilijk voor vrouwen die een geschiedenis hebben met onprettig contact met mannen of wanneer seksualiteit onderwerp van gesprek is. De bevindingen ondersteunen de noodzaak van genderresponsief beleid en training. 3. Implicaties van de nieuwe Wet seksuele misdrijven voor seksueel grensoverschrijdend gedrag in detentie Jil Poirters, Universiteit Leiden In juli 2024 is het Nederlandse Wetboek van Strafrecht ingrijpend herzien op het gebied van seksuele misdrijven. Een van de kernwijzigingen is de introductie van schuldvarianten van aanranding en verkrachting: dwang is niet langer een vereiste voor strafbaarheid. Daarmee verschuift de nadruk van de intentie van de dader naar de ervaring van het slachtoffer. Dwang kan voortaan gelden als strafverzwarende omstandigheid. Daarnaast zijn seksuele intimidatie in de openbare ruimte strafbaar gesteld en is het 'ontuchtbegrip' uit het wetboek geschrapt. Deze wetswijzigingen hebben belangrijke implicaties voor seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen gevangenissen. Op basis van interviews met voormalig gedetineerde vrouwen zijn ervaringen geanalyseerd die juridisch relevant zijn in het licht van de nieuwe wet. Verschillende thema's komen naar voren. Ten eerste is er binnen detentie sprake van een structurele gezagsrelatie, die de beoordeling van toestemming complex maakt. Ook wanneer een gedetineerde persoon zich niet fysiek verzet, kan het vrijwilligheidskarakter ontbreken. Ten tweede blijkt het onderscheid tussen opzet en schuld diffuus in situaties waarin een medewerker nalaat professionele grenzen te respecteren. Ten derde geven respondenten aan dat meldingen van seksueel grensoverschrijdend gedrag kunnen worden gebruikt als
--	--

	machtsmiddel wat de beoordeling van oprechtheid en wederzijdse dynamiek bemoeilijkt. Deze bevindingen onderstrepen de noodzaak van verdere juridische en ethische duiding van seksueel gedrag binnen contexten van afhankelijkheid en institutioneel toezicht. 4. Meldingsbereidheid van grensoverschrijdend gedrag Charlie Leonard, Universiteit Leiden Binnen detentie bestaan verschillende formele routes voor het melden van grensoverschrijdend gedrag, zoals het indienen van een klacht of het benaderen van lid van de commissie van toezicht (CvT). Hoewel de Nederlandse meldprocedures in theorie goed zouden moeten functioneren, blijkt uit onderzoek dat gedetineerde personen in de praktijk toch drempels ervaren bij het melden van incidenten. Angst voor represailles, een gebrek aan vertrouwen in de onafhankelijkheid van CvT's en het toenemende aantal klachten ondermijnen de effectiviteit van het systeem. Bovendien draagt gevangeniscontext bij aan gevoelens van aangeleerde hulpeloosheid, waardoor gedetineerde vrouwen terughoudend kunnen zijn bij het maken van een melding. Ten slotte vormen gedetineerde vrouwen een kwetsbare groep vanwege eerder (seksueel) trauma, waardoor het identificeren van seksueel grensoverschrijdend gedrag extra moeilijk is voor hen. Op basis van interviews met (voormalig) gedetineerde vrouwen en leden van CvT's wordt nader onderzocht welke belemmeringen gedetineerde vrouwen ervaren bij het melden van seksueel grensoverschrijdend gedrag in detentie en hoe dit verklaard kan worden. Deze studie laat zien dat meldingsbereidheid niet alleen samenhangt met kennis van procedures, maar ook met vertrouwen, toegankelijkheid en het ervaren van veiligheid. 5. Ervaringen met gemengde afdelingen in detentie Feline de Vries, Universiteit Leiden In tegenstelling tot het gangbare beleid in veel landen, waar gedetineerde mannen en vrouwen strikt gescheiden van elkaar verblijven, bestaan in Nederland enkele afdelingen (binnen een penitentiair psychiatrisch centrum) waar mannen en vrouwen samen verblijven. Deze keuze is mede geïnspireerd op het normalisatieprincipe, dat stelt dat het leven in detentie zoveel mogelijk moet lijken op het gewone leven buiten de muren. Toch bestaat er nog weinig kennis over hoe gemengde afdelingen de
--	--

	detentie-ervaring beïnvloeden. In dit onderzoek zijn interviews geanalyseerd met zowel medewerkers als gedetineerde mannen en vrouwen op gemengde afdelingen. De resultaten laten zien dat de aanwezigheid van beide genders de sociale dynamiek op opvallende wijze beïnvloedt. Aan de positieve kant noemen respondenten een goede sfeer, positieve gedragsverandering en het doorbreken van stereotiepe rollen. Tegelijkertijd worden ook risico's en spanningen benoemd, bijvoorbeeld met betrekking tot intimiteit en jaloezie. Deze bevindingen ondersteunen de noodzaak om gemengde detentieomgevingen zorgvuldig te monitoren en hiervoor ook gendersensitief beleid te ontwikkelen.
--	---

Panel	Roundtable: The fall of the people and the rise of the regime: a roundtable on resistance and repression in the 2020s
Voorzitter	Willemijn Born
Taal	English
Zaal	B0.25
Deelnemers	Amr Marzouk, Erasmus University; Merel Driessen, Erasmus University; Guido de Graaf Bierbrauwer, PAX; Willemijn Born, Vrije Universiteit; TBD, TBD
Abstract	The 2020s have seen a sharp decline in the effectiveness of nonviolent resistance movements, paralleled by the expansion of authoritarian governance, new wars, and the rise of sophisticated surveillance technologies. Once-powerful movements that relied on mass mobilization, civil disobedience, and digital activism are increasingly met with preemptive repression, state-controlled disinformation, and adaptive autocratic strategies. As regimes consolidate power, they employ AI-driven surveillance, predictive policing, and digital censorship to neutralize dissent before it materializes. Even in democratic states, dissent is increasingly criminalized, therein reshaping the relationship between the people and the powers that be. This roundtable brings together scholars and practitioners to discuss the forces behind these shifts, exploring the factors that have curtailed resistance and emboldened repression. Together, we will map the challenges and possibilities for resistance in an era where surveillance and control increasingly define the political order.

Panel	Forensische taalkunde
Voorzitter	Meike de Boer
Taal	Dutch
Zaal	B0.30
Paper 1	Het (waargebeurde?) verhaal van seksuele uitbuiting en mensenhandel in Nederlandse romans
Auteur(s)	Ilse A. Ras, Universiteit Leiden
Abstract	Veel onderzoek is er nog niet gedaan naar op de massa gerichte, al dan niet waargebeurde vertellingen in roman-format over mensenhandel; het onderzoek dat hier naar is gedaan heeft voornamelijk plaatsgevonden in het Angelsaksische taalgebied en heeft zich voornamelijk gericht op fictie (e.g. Beyer, 2018; Moore & Goldberg, 2014; Barberan Reinales, 2019). Zoals Beyer (2018, p. 90) echter ook aangeeft hebben romans ook een grote potentiële impact op het vaak substantiële publiek; Moore en Goldberg (2019, p. 23) geven tevens aan dat de roman, in tegenstelling tot bijvoorbeeld nieuwsberichtgeving, ruimte laat voor een vertelling die nuance aan kan brengen in de dominante vertelling over mensenhandel, waardoor de lezer beter kan begrijpen waar het slachtoffer daadwerkelijk behoefte aan heeft – buiten de “standaardrespons” van het slachtoffer-gerichte ‘redden’ en het dader-gerichte ‘opsporen, oppakken, vervolgen’. De vraag is in hoeverre Nederlandse (non-fictie) romans, die, gegeven de claim het ware verhaal van het slachtoffer te vertellen, ook daadwerkelijk van die ruimte gebruikmaken, of toch opnieuw de globaal dominante vertelling, die ook in het Nederlandse taalgebied terugkomt (zie ook Donninger et al, 2024, en Appel et al, 2024), reproduceert. Om deze vraag te beantwoorden worden in dit project drie romans geanalyseerd, geschreven door drie vrouwen die allen slachtoffer van seksuele uitbuiting (claimen te) zijn geweest. Dit zijn ‘En plotseling ben je van hem’, 2011, Merel van Groningen; ‘Sterke Meisjes Huilen Niet’, 2022, Lore T., en ‘Echte Mannen Eten Geen Kaas’, 2010, Maria Mosterd. Deze analyse wordt uitgevoerd aan de hand van een directieve inhoudsanalyse, gebruikmakend van het codeerschema eerder gebruikt door Donninger et al (2024) om ook een vergelijking tussen verschillende discursieve sferen te kunnen maken.
Referenties	Appel, A., Van Doorn, J., Ras, I. A. (2024). Kenmerken van ideaal slachtofferschap bij mensenhandel: Een media-analyse. <i>Mens & Maatschappij</i>, 99(4), 323-344. Beyer, C. (2018). “In the suitcase was a boy”: Representing

	transnational child trafficking in contemporary crime fiction. In: Gregoriou, C. (ed), <i>Representations of Transnational Human Trafficking</i>, (pp. 89-115). Palgrave. Donninger, D., De Vries, I., Ras, I. A, Van Meeteren, M. (2024). De beeldvorming van mensenhandel in het Nederlandse politieke debat. <i>Tijdschrift Voor Criminologie</i>, 66(1), 46-70. Moore, A. S., & Goldberg, E. S. (2015). Victims, perpetrators, and the limits of human rights discourse in post-Palermo fiction about sex trafficking. <i>International Journal of Human Rights</i>, 19(1), 16-31. Reinares, L. B. (2019). The pedagogies of sex trafficking postcolonial fiction: Consent, agency, and neoliberalism in Chika Unigwe's <i>On Black Sisters' Street</i>. <i>Canadian Review of Comparative Literature</i>, 46(1), 56-76.
Keywords	Mensenhandel, uitbuiting, seksuele uitbuiting, romans, fictie, inhoudsanalyse
Paper 2	From pain to poetry: a mixed-methods analysis of poetry on sexual victimisation
Auteur(s)	Rodhinee Islam, Erasmus Universiteit Rotterdam & Universiteit Gent; Stephanie Van De Walle, Vakgroep criminologie, strafrecht en sociaal recht, Universiteit Gent; Christophe Vandeviver, Vakgroep criminologie, strafrecht en sociaal recht, Universiteit Gent
Abstract	De afgelopen jaren is er veelvuldig onderzoek gedaan naar seksueel geweld. Online bewegingen zoals de #MeToo-movement en het gebruik van sociale media stonden centraal. Echter, naast dergelijke grote bewegingen, is er op het internet ook plek voor individuen en <i>communities</i> om samen te komen buiten de op dat moment dominante discourse en platformen. Daarnaast zijn er meerdere vormen van communicatie mogelijk, bijvoorbeeld door het gebruik van poëzie. Ondanks de mogelijke informatie die schuil kan gaan in poëtisch werk, is tot op heden weinig tot geen criminologisch onderzoek uitgevoerd met een focus op poëzie. Het doel van deze thesis is inzicht te verwerven over slachtofferschap van seksueel geweld aan de hand van de beschikbare informatie in poëtisch werk gepubliceerd op het internet. De methodes die hiervoor gebruikt zullen worden zijn zowel kwalitatief als kwantitatief, waarbij een handmatige thematische analyse van ongeveer 50 gedichten en een computergestuurd topic model van 3745 gedichten worden uitgevoerd. Op deze

	manier wordt rekening gehouden met de beperkingen en menselijke biases van kwalitatief onderzoek en een mogelijk gebrek aan context bij computergestuurd kwantitatief onderzoek. De resultaten van het onderzoek zullen worden gecontextualiseerd aan de hand van eerder onderzoek. De gevonden resultaten en thema's bieden inzicht in de beleving van slachtoffers. Gezien poëtisch werk verschilt van proza, is het mogelijk dat deze thema's verschillen van eerdere ideeën en onderzoek. Aan de hand van de gevonden resultaten wordt op een nieuwe wijze geprobeerd te achterhalen wat de beleving is van slachtofferschap van seksueel geweld.
Paper 3	Van abstract concept naar meetbare patronen: een eerste verkenning van 'jeugddelinquentie' in Nederlandse kranten
Auteur(s)	Inge Aarts, Erasmus Universiteit Rotterdam
Abstract	Wangedrag onder jongeren leidt regelmatig tot maatschappelijke bezorgdheid. In de nieuwsmedia wordt jeugddelinquentie telkens 'herontdekt' als maatschappelijk probleem, gekleurd door de sociaal-politieke en culturele context van het moment. Eerder onderzoek heeft deze bezorgdheid vooral geanalyseerd aan de hand van kwalitatieve inhoudsanalyses van specifieke key events, resulterend in studies die voornamelijk zijn gericht op relatief korte tijdsperiodes. Echter, het in kaart brengen van mogelijke veranderingen en patronen in de manier waarop over jeugddelinquentie wordt gerapporteerd, vraagt om een longitudinaal onderzoeksperspectief. Deze studie onderzoekt daarom hoe jeugddelinquentie in de afgelopen dertig jaar is gerepresenteerd in Nederlandse kranten. Met behulp van de LexisNexis-database wordt een corpus samengesteld van Nederlandse krantenartikelen uit de periode 1995-2024. Het corpus wordt geanalyseerd met behulp van diverse computergestuurde tekstanalyse-technieken, die het mogelijk maken om deze representaties op grotere schaal en over een langere periode heen te onderzoeken. Ondanks de populariteit van dergelijke technieken binnen de sociale wetenschappen, worden ze binnen criminologisch onderzoek vooralsnog weinig toegepast. Door op deze wijze de thematische accenten en frames binnen het corpus, evenals de semantische betekenissen van het concept jeugddelinquentie in kaart te brengen, beoogt deze studie inzicht te verkrijgen in de onderliggende (stereotyperende) thema's, opvattingen en boodschappen die binnen het krantendiscours aanwezig zijn. De presentatie richt zich enerzijds op de uitdaging om een zoekstrategie te formuleren die voldoende rekening houdt met de veranderlijke constructie van

	'jeugd-delinquentie', en anderzijds op de inzet van computationele technieken als startpunt van de corpusanalyse.
Paper 4	Termen en definities op forums over seksueel kindermisbruikmateriaal
Auteur(s)	Meike de Boer, Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving; Arjan Blokland, Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving
Abstract	Darkwebforums vormen een groot probleem in de aanpak van seksueel kindermisbruik. Niet alleen wordt beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik hier op grote schaal uitgewisseld, maar ook voeren de gebruikers gesprekken met elkaar waarin ze seksueel kindermisbruik goedpraten. Om deze community beter te begrijpen is het belangrijk om inzicht te krijgen in de woorden die zij gebruiken en het onderscheid dat zij zelf maken tussen verschillende vormen en gradaties van seksueel kindermisbruik en het materiaal daarvan. Zo hanteren gebruikers verschillende definities van de termen 'softcore' and 'hardcore'. Door bepaald materiaal als softcore aan te duiden, wordt de ernst ervan gebagatelliseerd en verhuld. Hoe gebruikers over materiaal praten kan daarom inzicht bieden in hoe zij over seksueel kindermisbruik(materiaal) denken. In deze studie bestuderen we threads op verschillende darknetforums waarin gebruikers definities bespreken en onderhandelen. Hierbij bestuderen we ook de forumstructuur en de regels van de forums om te zien welke soorten gedragingen onderscheiden worden en in hoeverre daarin gradaties van ernst verscholen liggen. Door te weten welke termen en definities gebruikers op dergelijke forums hanteren, kunnen we de politie helpen om het materiaal sneller te kwalificeren op basis van de beschrijvingen. Dit zou extra inzicht kunnen verschaffen in de strafbaarheid van het materiaal, ook wanneer de beelden zelf niet meer beschikbaar zijn. Daarnaast gebruiken steeds meer legale pornografische websites een waarschuwingssysteem om gebruikers naar hulpinstanties te verwijzen wanneer hun zoekgedrag daar aanleiding voor geeft. De bevindingen kunnen deze websites meer inzicht geven in zoektermen die mogelijk duiden op interesse in seksueel kindermisbruikmateriaal.
Keywords	forensische taalkunde; seksueel kindermisbruik; taalgebruik

Panel	Sociale media en jeugdcriminaliteit
Voorzitter	Frank Weerman
Taal	Dutch
Zaal	B0.32
Paper 1	The impact of social media on youth delinquency: Exploring theoretical explanations
Auteur(s)	Rhea Mariel Peter, Erasmus Universiteit Rotterdam & NSCR
Abstract	The rise of smartphones and internet access has revolutionized how adolescents interact with others, allowing them to connect anytime and anywhere, beyond the constraints of traditional communication. Social media platforms enable adolescents to form connection beyond their immediate environment, shaping their behaviors, identities, and perceptions during this critical developmental stage. While these platforms offer benefits, they also come with risks, including exposure to criminogenic content and the potential for increased engagement in delinquency through various mechanisms. Despite the growing role of social media in youths' lives, research on its link to delinquency remains limited, particularly research aimed at theoretical development. This review is aimed at theoretical integration and development, to provide an overview of the theoretical mechanisms that might explain how social media could influence youth delinquency. Relevant work was identified through databases such as EBSCOhost, PsycINFO, and Google Scholar, focusing on frameworks applicable to both offline and online youth delinquency. Preliminary findings highlight three primary mechanisms: (1) peer influence and social learning, (2) the facilitation of opportunities for crime, and (3) social comparison. This literature review establishes a theoretical foundation for future empirical research on social media's role in youth delinquency.
Keywords	adolescents, social media platforms, delinquent behaviors, peer influence, opportunity, social comparison
Paper 2	Ervaringen van risicojeugd met criminogene sociale media content: Een kwalitatieve exploratieve studie
Auteur(s)	Daantje Broess, Universiteit Leiden & NSCR
Abstract	Criminogene online content is content waarin impliciet of expliciet wordt verwezen naar regelovertredingen, zoals video's van gevechten, afbeeldingen van wapens of drugs, oproepen tot

	rellen, en posts over 'snel geld' (bijvoorbeeld geldwaaiers of bankpasjes). Onderzoek naar deze content staat nog in de kinderschoenen. Dit is een belangrijke lancune, omdat we op basis van klassieke criminologische theorieën, zoals de sociale leertheorie en sociale disorganisatie theorie, mogen verwachten dat regelmatige blootstelling aan criminogene online content invloed kan hebben op de manier waarop jongeren aankijken tegen criminaliteit. Dit exploratieve kwalitatieve onderzoek richt zich op hoe jongeren (16-22 jaar) criminogene content ervaren en ermee omgaan. Via ongeveer zes focusgroepen (2-4 jongeren per groep) en vijftien diepte-interviews wordt onderzocht: (1) Welke vormen van criminogene content zij tegenkomen en hoe vaak; (2) Hoe zij hierop reageren: liken, delen, of negeren/doorscrollen? (3) In hoeverre de inhoud van criminogene content overeenkomt met wat de jongeren offline zien? (4) Of zij de content als authentiek beschouwen; (5) Hun eventuele betrokkenheid bij het creëren van dergelijke content. De doelgroep bestaat uit 'risicjongeren' die, door bijvoorbeeld LVB-problematiek of hun woonomgeving, een verhoogd risico lopen op criminele betrokkenheid. De resultaten bieden een startpunt voor verdere verkenning naar hoe jongeren interacteren met criminogene content op sociale media.
Paper 3	Onderzoek onder moeilijk bereikbare groepen: Methodologische en praktische uitdagingen
Auteur(s)	Aafke Hartsuijker, NSCR
Abstract	In de criminologie is er veel aandacht voor risicogroepen, zoals jongeren met een verhoogde kwetsbaarheid voor criminaliteit. Hoewel deze jongeren oververtegenwoordigd zijn in criminaliteitsstatistieken, blijven ze moeilijk bereikbaar door wantrouwen, maatschappelijke uitsluiting en non-respons. Dit creëert een paradox: de meest relevante doelgroep blijft vaak buiten beeld. Dit onderzoek richt zich op de methodologische en praktische uitdagingen bij het werven en interviewen van deze jongeren. Binnen het project SOCIALS werken we samen met jongerenwerkers van Jongerenwerk op Zuid in Rotterdam. Zij zijn actief op scholen, in kwetsbare wijken en online. Via hen leggen we contact met jongeren en werven we deelnemers voor focusgroepen en interviews over hun (online) leefwereld en ervaringen.

	We signaleren vier belangrijke obstakels. (1) Vertrouwen opbouwen vergt tijd, terwijl wetenschappelijke tijdslijnen hier weinig ruimte voor laten. (2) Onvoorspelbaarheid bemoeilijkt planning, omdat deze jongeren vaak afspraken op het laatste moment wijzigen. (3) Wantrouwen jegens onderzoekers, instituties en volwassenen in het algemeen bemoeilijkt het verzamelen van diepgaande data. (4) Overvraging speelt een rol: jongeren en scholen worden regelmatig benaderd voor onderzoek, maar ervaren hier zelf weinig direct nut van. In deze presentatie bespreken we strategieën om deze uitdagingen te overkomen, zoals flexibele samenwerkingen met praktijkorganisaties en methodologische aanpassingen. Dit draagt bij aan representatiever en ethisch verantwoord criminologisch onderzoek.
Keywords	methodology, youth, qualitative research, practical challenges
Paper 4	Het verband tussen blootstelling aan criminogene online content en jeugdcriminaliteit: Selectie- en invloedsprocessen
Auteur(s)	Meike Brinkman, Erasmus Universiteit Rotterdam & NSCR
Abstract	Sociale media zijn niet meer weg te denken uit het leven van adolescenten. Naast communicatie bieden ze toegang tot uiteenlopende content, waaronder criminogene content—berichten over grensoverschrijdend gedrag zoals geweld, fraude, disrespect jegens de politie, extreme ideologieën en methoden om snel geld te verdienen. Dit kan gaan om tekstuele content, zoals captions, maar ook visuele content, zoals foto's of video's. Vanuit sociale leertheorieën kan worden verondersteld dat blootstelling aan dergelijke criminogene online content delinquent gedrag kan beïnvloeden. Tegelijkertijd kan de online wereld worden beschouwd als een verlengde van het offline leven: jongeren die offline vaker in aanraking komen met criminaliteit, zien dit mogelijk online ook vaker, of zoeken het misschien zelfs op. In dat geval spelen er niet zozeer invloedsprocessen, maar selectieprocessen. Dit onderzoek analyseert het verband tussen blootstelling aan criminogene online content en jeugdcriminaliteit, met gebruik van pilot surveydata uit het project SOCIALs onder Nederlandse jongeren (16 tot 22 jaar). Zowel online als offline selectie- en socialisatieprocessen worden onderzocht, met een onderscheid tussen tekstuele van visuele criminogene content.

	De resultaten bieden inzicht in hoe blootstelling aan online criminogene content samenhangt met jeugddelinquentie en of dit wordt gedreven door selectie- of invloedsmechanismen.
Paper 5	Online en offline blootstelling aan delinquent gedrag van leeftijdsgenoten: Eén pot nat of aanvullend risico?
Auteur(s)	Frank Weerman, NSCR & Erasmus Universiteit Rotterdam
Abstract	De relatie tussen delinquentie van leeftijdsgenoten en eigen delinquent gedrag is een klassieke bevinding in de criminologie. Hoewel deze relatie veel is onderzocht, blijft er discussie over de oorzakelijkheid en de manier waarop delinquent gedrag bij leeftijdsgenoten het best kan worden gemeten. De opkomst van sociale media voegt hier een nieuwe dimensie aan toe: jongeren komen niet langer uitsluitend offline in aanraking met delinquent gedrag, maar ook online via posts en interacties. Dit roept de vraag op of online blootstelling een zelfstandige criminogene invloed heeft of slechts een verlengde is van bestaande offline relaties. Met gegevens uit de pilot-survey van het onderzoeksproject SOCIALs onderzoeken we een de mate waarin offline en online blootstelling aan delinquent gedrag van leeftijdsgenoten overlappen of verschillen, en of beiden uniek samenhangen met eigen delinquent gedrag van jongeren. In tegenstelling tot traditioneel onderzoek, waarin vaak wordt gevraagd of jongeren vrienden hebben die bepaalde delicten plegen, kijken wij specifiek naar feitelijke observaties: hebben jongeren dit gedrag offline en/of online bij leeftijdsgenoten gezien? Daarnaast maken we onderscheid tussen verschillende soorten relaties binnen leeftijdsgroepen. De resultaten dragen bij aan het herijken van traditionele criminologische theorieën binnen de hybride werkelijkheid van online en offline sociale interacties.
Keywords	jeugdcriminaliteit, sociale media, leeftijdsgenoten

Panel	Publieke percepties over politiewerk
Voorzitter	Jan de Keijser
Taal	Dutch
Zaal	B0.14
Paper 1	Bridging the Legitimacy Gap: Intersectionele en intergenerationele perspectieven op politievertrouwen onder etnische minderheden
Auteur(s)	Julie Van Hoorenbeeck, Vrije Universiteit Brussel; Sofie De Kimpe, Vrije Universiteit Brussel
Abstract	Mijn doctoraatsonderzoek, onder supervisie van Prof. Dr. Sofie De Kimpe, richt zich op de perceptie van politielegitimiteit en -vertrouwen onder etnische minderheden, die structureel lagere vertrouwensniveaus rapporteren en tegelijkertijd disproportioneel in contact komen met de politie. Dit onderzoek benadert het thema vanuit een intersectioneel en intergenerationeel perspectief. Vanuit mijn eigen positionaliteit hanteer ik Critical Race Theory (CRT) zowel als conceptueel als methodologisch kader, waarbij ik de toepasbaarheid ervan binnen de Europese en Belgische context onderzoek. Hoewel CRT historisch geworteld is in Angelsaksische academische tradities, tonen ontwikkelingen binnen LatCrit en Asian Critical Thought aan dat een Europese en Belgische herinterpretatie niet alleen mogelijk, maar ook waardevol is. Deze benadering bevordert een reflexieve houding waarin etniciteit centraal staat, met aandacht voor de heterogeniteit ervan. Daarnaast blijven empirische methodologieën binnen CRT (eCRT) zich ontwikkelen, waardoor de presentatie dieper zal ingaan op de gemaakte methodologische keuzes en overwegingen. Verder bespreek ik de uitdagingen die ik als witte onderzoeker ondervond tijdens mijn etnografisch veldwerk en de werving van deelnemers, en hoe deze ervaringen mijn onderzoeksproces hebben beïnvloed. Deze presentatie biedt een kritische reflectie op de toepassing van CRT binnen politieonderzoek en stimuleert een bredere discussie over politielegitimiteit en etnische minderheden in België.
Referenties	Akintoye, B. (2024). 'The Talk': Black British Cultural Narratives of Racialised Policing. <i>Cahiers politiestudies</i>, 71(2) Delgado, R., & Stefancic, J. (2012). <i>Critical race theory: An introduction</i> (2. ed) Hylton, K. (2012). Talk the talk, walk the walk: Defining Critical Race Theory in research. <i>Race Ethnicity and Education</i>, 15(1), 23-

	41
	Jaspers, Y., Christiaens, J., Bougrine, J., De Kimpe, S., Saudelli, I., & De Vos, L. (2023). Police Stop and Search Practices in Belgium: Amplifying Voices of Urban Youth Experiencing Stop and Search in Belgium and Exploring the Dynamics of Learned Submissiveness
Keywords	Politie, legitimiteit, etnische minderheidsgroepen, critical race theory, participatief onderzoek
Paper 2	Vertrouwen tussen jongeren en politie: Huidige staat en mogelijkheden voor verbeteringen
Auteur(s)	Ayala de Groot, Erasmus Universiteit Rotterdam; Katharina Krüsselmann, Erasmus Universiteit Rotterdam; Rineke Keijzer, Hogeschool Rotterdam
Abstract	Uit onderzoek blijkt dat jongeren over het algemeen een minder positieve houding hebben ten opzichte van de politie dan volwassenen (Alder, 1992; Sindall et al., 2017; Taylor et al., 2001), met name jongeren met een etnische minderheidsachtergrond en/of een lage sociaaleconomische status (SES) (Broekhuizen et al., 2018; Brown & Benedict, 2002; Brunson, 2007; Hurst et al., 2023; Leiber et al., 1998; Wu et al., 2015). Daarnaast wordt een patroon gevonden van politieagenten die negatieve houdingen uiten ten opzichte van jongeren, met name minderheidsjongeren (Bolzan, 2003; Fix et al., 2023; Richards et al., 2019; White, 1992). Wanneer jongeren en strafrechtsinstanties elkaar wantrouwen, bestaat het risico dat jongeren, en met name minderheidsjongeren, benadeeld worden bij het detecteren en bestraffen van crimineel gedrag. Deze nadelen versterken vervolgens het wederzijdse wantrouwen tussen jongeren en strafrechtsinstanties. Op dit moment worden ongeveer 40 interviews met jongeren, politie en professionals gehouden die zullen dienen als een basis voor de ontwikkeling van een interventie om het vertrouwen en de interacties tussen jongeren en politie te verbeteren. Gedurende de analyse zullen we identificeren a) wat vertrouwen betekent voor jongeren en politie, b) wanneer en hoe ze mensen en elkaar vertrouwen, en c) wat ze denken dat nodig is om het wederzijdse vertrouwen en de interacties te verbeteren. We delen graag de voorlopige resultaten tijdens deze sessie op het NVC-congres.
Referenties	Alder, C. (1992). The young people. In C. Alder, I. O'Connor, K. Warner, & R. White (Eds.), Perceptions of the treatment of juveniles in the legal system (pp. 18–28). National Clearinghouse for Youth Studies.

	Bolzan, N. (2003). "Kids are like that!": Community attitudes to young people. National Youth Affairs Research Scheme. Broekhuizen, J., Van Kapel, M., Steketee, M., & Roetman, L. (2018). Vertrouwen in een rechtvaardige behandeling door de politie: Een analyse van de ISRD-3: Een grootschalig onderzoek onder scholieren. Kennisplatform Integratie & Samenleving (Verwey-Jonkers Instituut en Movisie). Brown, B., & Benedict, W. R. (2002). Perceptions of the police: Past findings, methodological issues, conceptual issues and policy implications. <i>Policing: An International Journal of Police Strategies & Management</i>, 25(3), 543–580. https://doi.org/10.1108/13639510210437032 Brunson, R. K. (2007). "Police Don't Like Black People": African-American Young Men's Accumulated Police Experiences. <i>Criminology & Public Policy</i>, 6(1), 71–101. https://doi.org/10.1111/j.1745-9133.2007.00423.x Fix, R. L., Aaron, J., & Greenberg, S. (2023). Community crime, poverty, and proportion of Black residents influence police descriptions of adolescents. <i>Law and Human Behavior</i>, 47(1), 12–22. https://doi.org/10.1037/lhb0000499 Hurst, Y. G., Frank, J., & Dai, M. (2023). How Kids View Cops: The Nature of Juvenile Attitudes Toward the Police Revisited. <i>Race and Social Problems</i>, 15(3), 347–358. https://doi.org/10.1007/s12552-022-09375-2 Leiber, M., Nalla, M., & Farnworth, M. (1998). Explaining Juveniles' Attitudes Toward the Police. <i>Justice Quarterly - JUSTICE Q</i>, 15, 151–174. https://doi.org/10.1080/07418829800093671 Richards, K., Cross, C., & Dwyer, A. (2019). Police perceptions of young people: A qualitative analysis. <i>Police Practice and Research</i>, 20(4), 360–375. https://doi.org/10.1080/15614263.2018.1428899 Sindall, K., McCarthy, D. J., & Brunton-Smith, I. (2017). Young people and the formation of attitudes towards the police. <i>European Journal of Criminology</i>, 14(3), 344–364. https://doi.org/10.1177/1477370816661739 Taylor, T. J., Turner, K. B., Esbensen, F.-A., & Jr, L. T. W. (2001).
--	--

	Coppin' an attitude: Attitudinal differences among juveniles toward police. <i>Journal of Criminal Justice</i>. White, R. (1992). The police. In C. Alder, I. O'Connor, K. Warner, & R. White (Eds.), <i>Perceptions of the treatment of juveniles in the legal system</i> (pp. 29–36). National Clearinghouse for Youth Studies. Wu, Y., Lake, R., & Cao, L. (2015). Race, Social Bonds, and Juvenile Attitudes toward the Police. <i>Justice Quarterly</i>, 32(3), 445–470. https://doi.org/10.1080/07418825.2013.778325
Keywords	jongeren, politie, interviews, interventies, vertrouwen, percepties
Paper 3	Mogen de duimschroeven uit het vet? Een experiment met publieke acceptatie van verhoordruk.
Auteur(s)	Jan de Keijser, Universiteit Leiden; Annelies Vredevelde, Vrije Universiteit Amsterdam; Robert Horselenberg, Universiteit Maastricht
Abstract	In het Nederlandse politieverhoor is de mate van druk die op een verdachte mag worden uitgeoefend onvoldoende afgebakend. Een verdachte kan door verhoordruk aangezet worden tot het afleggen van een bekentenis. Weliswaar biedt het pressieverbod (29 Sv) bescherming tegen buitensporige druk, toetsing daarvan door de rechter laat ruimte voor interpretatie van wat toelaatbaar is. Terwijl in de rechtspsychologische literatuur en in internationale afspraken (Méndez beginselen) iedere vorm van druk ontraden wordt, staat opbouwen van interne druk nog steeds aan de basis van het Nederlandse politieverhoor. Van externe druk zoals liegen of bluffen over het bewijs, minimaliseren, en slaapdeprivatie wordt gesteld dat dit vermeden dient te worden. Maar in de praktijk zien we toch dat dergelijke technieken met enige regelmaat worden toegepast. Wat vindt het Nederlandse publiek acceptabel en waar hangt dat vanaf? Wij verwachtten dat publieke acceptatie van verhoordruk afhangt van de soort en mate van druk die is uitgeoefend, de ernst van de verdenking, en de a priori schijn van schuld. Om dat te toetsen voerden wij een 3 (verhoordruk) x 2 (ernst verdenking) x 2 (guilty bias) between subjects experiment uit bij een representatieve steekproef (N=1500) uit de Nederlandse bevolking. Hoofd- en interactie-effecten zijn getoetst alsmede de relatie daarvan met vertrouwen in de politie en algemene attitude over de slagvaardigheid van justitie. De bevindingen bieden inzicht in het publieke draagvlak – en daarmee potentiële politieke consequenties – voor het zetten van druk tijdens een politieverhoor.

Keywords	Politieverhoor/ Verhoordruk/ Bekentenis/ Publieke Opinie/ Experiment
-----------------	---